SACHER

MASOCH

kürklü venüs

BİLGİ YAYINEVİ

216
kürklü venüs / MASOCH

BİLGİ YAYINLARI 216
ROMAN DİZİSİ 74

Birinci Basım
Aralık 1974

BİLGİ YAYINEVİ
Tunalı Hilmi Cad. 94
Tel: 178930 - 178019
Kavaklıdere Ankara

Babıâli Cad. 19/2
Tel: 22 52 01
Beyoğlu İstanbul

LEOPOLD VON
SACHER MASOCH

Kürklü Venüs

Türkçesi Tahsin Yaşamak

BİLGİ YAYINEVİ

kapak düzeni fahri karagözoğlu

LATİN MATBAASI - ISTANBUL

ÖNSÖZ

Sacher - Masoch'un yaşamı üzerine başlıca bilgiler, sekreteri Schlichtegroll'dan gelir bir **(Sacher - Masoch und der Masochismus)**, bir de ilk karısından, Wanda'dan **(Wanda von Sacher - Masoch, Confession de ma Vie,** Mercure de France yayınlarından, Fransızca çevirisi). Wanda'nın kitabına diyecek yoktur. Daha sonraki biyografi yazarları bu kitabı yerin dibine batırmışlarsa da Sacher - Masoch hakkında bütün yazdıkları yine bu kitabın kıyıdan köşeden birer kopyası olmuştur. Wanda'nın kabahati kendisini pek saf, pek masum göstermesi. Wanda ille de sadik olarak düşünülür, Masoch bir masoşist olduğu için. Ama, böyle bir yargı yüzünden, konu çarpıtılmış olabilir.

Leopold von Sacher-Masoch 1835' te Lemberg'de (Galiçya) dünyaya geldi.

Anası babası tarafından Slavlara, İspanyollara, Bohemyalılara karışıyor. Ataları Avusturya Macaristan İmparatorluğu'nda yüksek devlet memurlukları vermişler. Babası, Lemberg polis şefi. Çocukluğunda tanık olduğu ayaklanma ve cezaevi sahneleri Masoch'u derinden etkilemiş. İmparatorluğu kazan gibi kaynatan azınlık, ulusçuluk sorunları, devrimci patlayışlar yapıtlarının hemen hepsine yansımıştır : Galiçya öyküleri, Yahudi, Macar, Prusya öyküleri... Tarımsal komün örgütlenmesini, sonra, köylülerin hem Avusturya yönetimine hem de, asıl, bölgelerindeki toprak sahiplerine karşı giriştikleri çifte mücadeleyi onun kitaplarından öğrenin. Panslavizme kaptırmıştı kendini. Büyük bellediği kişiler arasında, Goethe ile birlikte, Puşkin ve Lermontov da var. Ona Küçük Rusya'nın Turgeniev'i denmiştir.

Önce Graz'da tarih hocalığı yaptı, edebiyata tarihsel romanlarla başladı. Çabucak tanındı. **Boşanmış Kadın** (1870)' ın yankıları Amerikalara kadar ulaştı. Fransa'da belli başlı yayınevleri onun romanlarını, öykülerini basmakta birbirleriyle yarışa girdiler. O zamanın Masoch çeviricilerinden bir Fransız kadınının Lembergli yazar üzerine görüşleri şöyle: «ça-

tık kaşlı bir ahlâkçı, folklor ve tarih romancısı...» Yani, erotik karakterine üstü kapalı olarak bile değinmiyor. Slav ruhuna uygun çizdiği görüntüler kuşkusuz daha da hoşa gidiyordu. Çağın sansür ve hoşgörü ölçülerinin şimdikinden farklı olduğunu da göz önünde bulundurmak gerek : organik somutluklara kadar inmemek üzere, şöyle buğulu anlatımlarla enine boyuna seks edebiyatı yapabilirdiniz. Masoch'un kullandığı dilde kimler, kimler bir araya gelmiyordu ki Folklorcu, tarihçi, politikacı, mistik, şehvetli, ulusçu ve... sapık, hepsi, herkes. Kırbaç şaklaması işte bu kaynaşmanın içindeydi. Bir sapıklık terimi olarak adının kullanılması hiç de hoşuna gitmedi Sacher-Masoch'un. Ünlü ve sayılan bir yazardı o. 1886'daki Paris gezisinde, «Le Figaro», «La Revue de Deux Mondes» gibi büyük yayın organları onu göklere çıkardılar. En yüksek nişanlarla göğsü süslendi.

Masoch'un aşktan yana özel zevkleri dillerde dolaşır : kendini kovalatmak, yakalatmak, kendine ceza verdirmek, kendini aşağılatmak, hatta işkenceye varan acılar için bütün bedenini, nasıl demeli, peşkeş çekmek... Kim yapacak bunları? Bir kadın, görkemli bir güzel kadın,

kürklü ve eli kırbaçlı. Uşak kılığına girmek, fetiş toplamak, «tebdil» giysileri toplamak; gazetelere olmadık ilânlar vermek; sevdiği kadınla kontrat imzalamak, «gereğinde» onu orospuluğa sürüklemek. Anna von Kottowitz'le serüveni ona **Boşanmış Kadın**'ı esinledi; bir başka serüven, Fanny von Pistor'la, **Kürklü Venüs**'ü... Sonra Aurore Rumelin diye bir «matmazel» acayip mektuplaşmalar ortamı içinde Masoch'un karşısına çıktı, Wanda takma adı ile, ve 1873'te onunla evlendi. Wanda hem uysal hem titiz arkadaşı da olacak onun. Masoch'un yazgısı aldatılmak. Kılık değiştirmeden doğan olanakları da yüzüne gözüne bulaştırdı. Eve bir üçüncü'yü sokmak onun değişmez tutkusu olmuştur. Bu üçüncü, onun dilinde bir grek'tir. Fakat Anna von Kottowitz ile yaşarken eve soktuğu ve bir Polonyalı kont sandığı üçüncü'nün, aslında bir eczacı kalfası olduğu, hırsızlıktan arandığı, üstelik pek kötü bir hastalık taşıdığı meydana çıktı. Wanda ile yaşarken de başına gelenlerin kahramanı, söylendiğine göre Bavyera kıralı Louis II'dir. Öyküsünü daha ilerde bulacaksınız. Bunda da kişilerin birbirine karışması, maskeler, karşılıklı gösteriler birbirine girer, her şey düş kırıklığına dönüşen bir bale

gibidir. Nihayet, Wanda'nın pek güzel anlattığı Armand serüveni. 1886 Paris gezisini belirleyen bu öykü, Masoch'un Wanda ile aralarındaki bağın koptuğu yıl oluyor. 1887'de Masoch çocuklarının mürebbiyesiyle evlenecek. **Sonia Berlin'-de** adlı romanında Myriam Harry, Masoch'un son çekildiği köşesindeki günlerini anlatır. 1895'te Masoch, kitaplarının unutulmasından duyduğu burukluk içinde öldü.

Ama önemli ve bambaşka şeyler verdi Masoch. Onca, kitapları bir bütündür, daha doğrusu bir bütünler sistemi : tümüne **Kabil'in Vasiyeti** dedi ve bu başlık altında şu altı konuyu işlemeğe girişti Aşk, Mülkiyet, Para, Devlet, Savaş, Ölüm. (Bunların ancak ilk ikisini tamamlayabildi. Folklor üzerine ve ulusal öyküleri de, bütün içinde ayrı birer bütündür. Masoch'un en güzel kitapları arasında iki kara roman'dan söz etmek gerek. Bunlar Galiçya'daki mistik tarikatler üzerinedir, ikisi de gerginlik ve korkudan yana doruğa ulaşır : **Ruh Avcısı Kadınlar**, bir de **Tanrının Anası**. Yukarda **Kabil'in Vasiyeti** dedik ya, Masoch bununla, insanlığı bunaltan cinayetler ve çileler mirasını özetlemek istiyor. Ona göre zulüm, gizli bir temeli örten bir görünüşten başka bir şey

değildir doğa'nın soğukluğu, bozkır, Ana'nın donmuş imgesi... Kabil kendi yazgısını bunlarda bulmadı mı? Ve bu sert ananın soğukluğu yeni adamı oluşturan zulmün kalıp değiştirmesinden başka nedir ki? O halde, vasiyetten nasıl yararlanılacağını haber veren bir işareti var Kabil'in. Zaten, Kabil'den İsa'ya kadar işaret aynı değil mi? İnsanın yazgısı hep çarmıhta düğümlenmiyor mu? «Cinsel aşktan, dünya malından yoksun, vatansız, kavgasız, işsiz, seve seve ölüp giderken bütün insanlığı simgeleyen insan.»

Masoch'ta bütün Alman romantizminin gücü bir araya gelmiştir. Ama bilmeliyiz ki görüntü ve belirsizlik olanaklarını onun kadar ustalıkla kullanmış bir yazar yoktur. O, kendine özgü ustalığı ile, hem aşkı cinsel niteliğinden sıyırmış, hem de bütün insanlık tarihinin seksüel karakterini gün ışığına çıkarmıştır.

Kürklü Venüs = Venus im Pelz, (1870), Masoch'un en ünlü romanlarından biri. **Kabil'in Vasiyeti** serisinin ilk kitabı, aşk üzerine. İngilizce ve Fransızca ilk çevirisi aynı yılda yayımlandı : 1902. İki çeviri de yalan yanlış. (Elinizdeki çeviri Aude Wilm'in Fransızca çevirisindendir.) Sonuna da üç ek konulmuştur : 1) Sacher - Masoch, romanı üzerine ge-

nel görüşünü belirtiyor ve ilginç bir çocukluk anısını anlatıyor; 2) Masoch'un Fanny von Pistor'la ve Wanda ile özel aşk kontratlarının metinleri; 3) Wanda, Sacher - Masoch'un Louis II ile serüvenini anlatıyor.

Masoch iki bakımdan gadre uğramıştır. Ama, adının mazoşizmi simgelemiş olması bu iki haksızlıktan biridir sanılmasın. O, gadre uğradı, çünkü yazdıkları unutuldu, ortalarda yalnız adı dolaştı. Sadizm üzerine de Sade'ı hiç bilmeyenlerin birtakım kitaplar çıkardıkları olmuyor değil ama, son zamanlarda sadizm üzerine klinik araştırmalarda Sade'ın yazdıklarından yararlanma yoluna girildi. Oysa mazohizm üzerine yazılan en değerli kitaplarda bile Masoch'tan söz edilmiyor; bilen kalmadı Masoch'u. Şuna inanmak gerekir ki, bunlar rasgele iki olgu değildirler; her ikisinin de bize öğretecek önemli birer dersi var birinin mazoşizm, öbürünün sadizm üzerine. İşte Masoch'un uğradığı ikinci haksızlık burada. O, kilinik açıdan Sade'ın bir bütünleyicisidir. Sade'la ilgilenenler nasıl olur da Masoch'a omuz silkebilirler? Belirtileri ve nabız vuruşlarını tersine çevirmekle, böylece karşıtların bütünlüğüne ulaşıp Sade'dan yola çıkarak Masoch'un el-

de edileceğini sanmakla çok aceleci bir yargıya düşülmüştür Sado - mazoşizm bütünlüğü, sado - mazoşizm aynılığı tema'sı ile Masoch'a kıyılmıştır. Hem adamı haksız yere unut, hem haksız yere Sade'a yamala, hem de yine haksız yere onu Sade'la diyalektik bir birliğin içine sok.

Masoch'u okuyan, onun dünyasının Sade'ınki ile pek alışverişi olmadığını görür. Bu yalnız teknik farklardan gelmiyor; sorunları, kaygıları, tasarımları da birbirinden öylesine farklı ki... Psikanaliz, hayli zamandır, sadizm mazoşizm arası biçim değişimleri olanağını bir gerçek olarak ortaya koymuş bulunuyor. Ama burada söz konusu şu sado mazoşizm dedikleri biraradalık'tır. Tıp bir hastalığın genel ve özel belirtilerini birbirinden ayırır : Özel belirtiler belli bir hastalığın spesifik habercileridir; genel belirtiler ise rastlantı yada kavşak öğeleridir; bunlar bizi çok değişik nedensel olgulara ve konunun sil baştan incelenmesine götürür. Sadizm ile mazoşizm birbirinden çözülmesi gereken bir çeşit genel belirti olmadığından emin değiliz. Sadik ile mazoşist'in aynı oldukları bize çok söylendi; en sonunda inanıldı buna. Şimdi, gereken, Sade'ı ve Masoch'u yeniden okumak ve

her şeye yeniden başlamaktır. Mademki klinik görüş önyargılarla doludur, o halde her şeye klinik dışında bir noktadan başlamalıyız, edebiyat noktasından, sapıklıkların ortaya konduğu noktadan. Her iki yazarın adlarının ayrı birer terime malzeme olması elbette bir rastlantı değil. Edebiyat anlamında Eleştiri ile tıp anlamında Klinik, bu konuda birbirlerinden bir şeyler öğrenmek üzere, pekâlâ yeni ilişkiler kurabilirler. Özel belirtiler alanı daima sanatın sınırları içindedir. Sadizmin ve mazoşizmin klinik değerde belirlenmeleri, Sade'a ve Masoch'a üzgü değerlerden ayrı olarak ele alınamaz. Karşıtları birleştirmekte acele eden bir diyalektik yerine, sanatsal orijinallikleri olduğu kadar, mekanizmanın bütün inceliklerini de ortaya çıkaracak bir eleştiri ve bir klinik çalışmasına önem vermek gerekir.

«Tanrı onu cezalandırmak için
bir kadının eline düşürdü.»

(Judith'in Kitabı, XVI, 7)

Tatlı bir arkadaşlık ortammdaydım. Venüs, Rönesans üslubundaki kunt şöminenin önünde tam karşıma oturmuştu. Venüs adı altında erkeğe savaş açan o biçim bir kadın değildi bu; bu, Aşk Tanrıçasının ta kendisi idi. Bir koltuğa yerleşmişti; şöminede yaktığı çıtır çıtır ateşin alevleri, solgun yüzünde ve beyaz gözlerinde yansıyordu. Azıcık ısıtmak istedikçe, ayakları da bu yansımadan payını alıyordu.

Taşlaşmış bakışları bir ölününkü gibiydi; ama başı yine de hayranlık uyandırıyordu, ve ben onun ancak başını görüyordum. Yüce yaratık, mermer vücuduna bir kürk sarınmıştı ve büzülmüştü titreyen bir kedi gibi.

«Madam,» dedim, «anlamıyorum, öyle pek fazla soğuk yok; iki haftadır bahar içindeyiz. Her halde sinirleriniz...»

«Baharınız için size teşekkürler...»

Sesi derin ve boğuktu, tanrısal iki öksürmeden sonra devam etti: «Gerçekten artık dayanamayacağım, anlamağa başlıyorum artık.»

«Neyi, Tanrıçam?»

«Ben bir yanılgıya düşmüşüm, şimdi farkındayım bunun. Artık çok geç. Alman kadınlarının ve Alman felsefesinin erdemlerini şimdi anlıyorum. Ve, siz kuzeyli erkeklerin sevmek nedir bilmeyişinize, aşk üzerine en ufak bir görüş sahibi olmayışınıza artık hiç şaşmıyorum.»

«Bir dakika madam...» Öfkelenmiştim, «Böyle konuşmanız için ne yaptım size ben?»

Tanrıça bir daha öksürdü ve benzersiz bir hava ile omuzlarını silkti :

«Sözüm size değil,» dedi, «ben size karşı daima bağışlayıcı davranmışımdır. Kürküme rağmen her seferinde nezle olduğum halde, ara sıra ziyaretinize gelmiyor muyum?»

«Bu lütfu nasıl unuturum? Koyu renk kat kat bukleleriniz, kahverengi gözleriniz, kızıl dudaklarınız vardı ilk gelişinizde, çok iyi hatırlıyorum. Ama ben sizi mermersi solgunluğunuzla ve yüzünüzün güzel yontusu ile tanıdım. Üzerinizde Sibirya sincabı kürkü ile kenarları süslenmiş menekşe rengi kadifeden bir ceket vardı.»

«Bu kıyafete vurulmuştunuz demek? Ne sadık bir şövalyelik...»

«Aşk nedir öğrettiniz bana. Size bağlanınca iki bin yıllık tarihi unuttum.»

«Eşi görülmemiş bir bağlılığım vardı size.»

«Bu bağlılığınız...»

«Nankör...»

«Size sitem etmek niyetinde değilim. Siz gerçekten tanrısal bir kadınsınız, ama her şeyden önce bir kadın, aşkta bütün kadınlar gibi acımasız...»

«Siz, sevişmenin tadını çıkarmaya ve saf aşka acımasızlık diyorsunuz. Kadın, sevildiği her yerde kendini verir, kadın hoşlandığı her şeyi sever.»

Aşk Tanrıçasının bu sert karşılığı üzerine ona sordum :

«Seven erkek için sevdiğinin sadakatsizliği kadar büyük bir zulüm olur mu?»

«Bizler sevdiğimiz sürece sadık kalırız. Sizlerse, kadının aşk söndükten sonra da sadık kalmasını, hoşlanmadan da kendisini vermesini istersiniz. Şu halde asıl acımasız davranan hangisi : kadın mı yoksa erkek mi? Hele siz kuzeyliler, aşkı aşırı derecede ciddîye alıyorsunuz. Hoşlanmanın söz konusu olacağı yerde, siz ödevden söz ediyorsunuz.»

«Öyle madam, bu bakımdan duygularımız saygıya ve erdeme dayanır, bizler sürekli ilişkilerden yanayızdır.»

«Haydi haydi, yine de kâfirlik özlemi iliklerinize sinmiştir, ta sonsuz geçmişten beri. Bugünün erkekleri, akıl çağının çocukları sizler için, eksiksiz sevinç ve tanrısal huzur olan aşkın hiç bir değeri yoktur. Sizce bir âfettir bu. Doğal davranalım derken kabahşıverirsiniz. Doğa sizin gözünüzde bir düşmandır. Yunan'ın güler yüzlü tanrıları olan bizlerden şeytanlar yarattınız, beni de şeytansal bir yaratık sayıp işin içinden çıktınız. Beni aforoz edip lânetleyebilirsiniz, ya da mihrabımın önünde kendinizi kurban edebilirsiniz. Eğer içinizden biri küstahlığı daha ileri götürür de benim kızıl dudaklarımı öpmeğe kalkışırsa, onun tövbe paçavraları içinde yalınayak Roma'nın yolunu tutması, ve orada, lânetlenmiş ağacın yeşermesini beklemesi gerekecektir, benim ayağımın bastığı yerde güller biterken... menekşeler, kokulu mersinler biterken... Fakat bu güzel kokular size göre değildir; siz burada sisleriniz ve Hıristiyanlığın günlük tütsüleri içinde uyuşup kalın. Bırakın, bizim dünyamız, bizim kâfir dünyamız lavlar ve yıkıntılar altında kalsın. Eşelemeyin o dünyayı. Pompei sizin için kurulmadı; köşkleri-

miz, hamamlarımız, tapınaklarımız sizin için yapılmadı. Tanrılara ihtiyacınız yok sizin. Bizim, burada sizin yurdunuzda yazgımız soğuktan ölmek.»

Mermer yaratık öksürdü ve omzundaki içi samur kaplama pelerinini düzeltti. Verdiği klasisizm dersi için ona teşekkür ettim :

«Ama,» dedim, «şunu yadsıyamazsınız ki sizin sakin ve güneşli dünyanızda olsun, bizim sislerimiz içinde olsun, kadınla erkek arasmda derin bir düşmanlık vardır. Aşk onları birkaç dakika için tek bir düşüncede, tek bir duyguda, tek bir iradede birleştirir ama bu hemen sonra onların birbirlerinden daha da uzaklaşmaları içindir. Siz benden iyi bilirsiniz ki kendi yasalarını başkalarına geçiremeyenler enselerinde başkalarının çizmelerini hissetmekte gecikmezler.»

«Ve kural ille de bu çizmenin bir kadın çizmesi olmasmı mı gerektiriyor?»

Venüs sultan, bunu acı bir alayla sormuştu.

«Kendimi aldatmayayım, öyle, evet.»

«Demek ki şimdi siz benim kölemsiniz ve ben sizi, acımasız, ayaklarımın altına alabilirim.»

«Madam...»

«Beni hâlâ tanıyamadınız. Açıkça ve

sizin hoşunuza giden sözcüğü kullanarak söyleyeyim, ben acıma nedir bilmem. Hem böyle olmağa da hakkım yok mu? Erkek dediğiniz ister; kadın da onun istediği «şey»dir; işte kadının avantajı burada. Doğa, erkeği bu tutkusu ile kadının eline düşürmüştür. Ama kadın onu kendine köle, oyuncak ve eğlence yapmayı ve nihayet onu kahkahalar atarak aldatmayı akıl edemiyor.»

«Ne biçim ilkeleriniz var...»

«Bu ilkeler bin yıllık deneylere dayanır. — Karanlık kürkü içinde beyaz parmakları ile oynayarak sürdürdü konuşmasını —. Kadın ne kadar yumuşak başlı olursa, erkek de o kadar çabuk kendini toplar ve tiran kesilir. Öte yandan kadın ne kadar acımasız davranır ve aldatırsa, erkeği ne kadar hor kullanırsa, onu parmağının ucunda oynatırsa, erkeğin iştahını o kadar biler, o kadar onun sevgilisi ve putu olur. Helena'dan, Dalila'dan, Katerina II'ye ve Lola Montez'e kadar çağlar boyu bu hep böyle olmuştur.»

«Öyle, keyfine göre favori değiştiren güzel, despot ve zevk düşkünü bir kadının üstüne yoktur, ne diye yadsıyayım?»

«Ve tabiî, **kürklü**...»

«Bunu da nerden çıkardınız?»

«Zevklerinizi bilmiyor değilim.»

«Biliyor musunuz, hani siz de, görüşmeğe başladığımızdan bu yana iyice koket oldunuz.»

«Ne bakımdan?»

«Şu bakımdan ki, kar gibi vücudunuzu kapkara bir kürkün sarması kadar harika bir çılgınlık olamaz.»

«Düş görüyorsunuz...» Bunu söylerken gülüyordu. «Evet düş görüyorsunuz; uyanın.» Mermer parmaklarıyle kolumu sıktı, boğuk sesiyle yineledi «Uyanın.»

Gözlerimi zorlukla açtım, o el birden tunç rengi bağladı. Bana uyanın diyen ses de, dev yapısı ile önümde dikilen kazak uşağımın, içki ile kısılmış tepeden inme sesiydi :

«Kalkınız efendim. Doğrusu çok ayıp etmişsiniz.»

«Ne ayıbı?»

«Böyle giyimli olarak uykuya dalmak, hele elinizde bir kitapla, size yakışır mı?» Mumun fitilini kesti, elimden kayıp yere düşen kitabı aldı. «Ooo, hem de Hegel'in... Bay Severin bizi çaya bekliyor, unuttunuz mu? Haydi, çabuk.»

Öykümü sonuna kadar dinleyen Severin,

«Doğrusu pek tuhaf bir düş...» dedi. Dirsekleri dizlerine dayalı, yüzü yol yol

ince mavi damarlı güzel ellerinde, derin bir düşünceye daldı.

Uzun süre böyle, sanki soluk bile almadan kımıltısız oturacağını biliyordum. Böyle de oldu, ama şaşmadım hiç. Üç yıla yakın bir süreden beri tatlı bir dostlukla ona bağlanmıştım, bütün acayipliklerine alıştırmıştım kendimi. Evet, bu Severin zıpırın teki idi. Yalnız komşuları değil, bütün küçük Kolome çevresi ona deli gözüyle bakıyorlardı, hem de tehlikeli soyundan. Ama bu adam beni ilgilendirmekle kalmıyor, hoşuma da gidiyordu. Bu yüzden birçokları bana da kaçık gözü ile bakıyordu. Galiçyalı bir centilmen ve toprak ağası olarak ve yaşma göre — otuzunda varyoktu — şaşılacak derecede net bir düşünüşü vardı; bilgiçlik taslamağa kadar varan ağır başlılık nöbetleri geçirdiği olurdu. Termometreyi, barometreyi ve dakikası dakikasma saati izleyen hem filozofça hem de pratik bir yaşantı yolu tutmuştu. Hippocrate, Hufeland, Platon, Kant, Knigge ve Lord Chesterfield onun yol göstericileri idiler. Yalnız, zaman zaman hoyratlık nöbetlerine tutulurdu : duvarları delip geçmeğe kalkışırdı. Böyle hallerde en iyisi ondan uzak durmaktı.

Severin'in kımıltısızlığı süresince, ocaktaki ateş ve saygıdeğer koca semaver

bir düettodur tutturmuşlardı. İçine gömülüp puromu tüttüre tüttüre sallandığı atadan kalma koltuk da konsere katılıyordu. Ocağın duvarma gizlenmiş bir ağustosböceğini de farkediyordu kulağım.

Gözlerimi çevremde gezdirerek odayı dolduran ıvır zıvır acayip şeylere baktım: hayvan iskeletleri, doldurulmuş kuşlar, alçı kabartmalar, küreler... ve, bakışlarım, çok kez gözümün takıldığı fakat ancak bu sefer beni derinden etkileyen bir tablonun üzerinde saplanıp kaldı. Tablo, ocak ateşinin kızıl yansımasıyle canlanmıştı.

Flaman okulu havasmda, renkleri gürbüz koskocaman bir yağlıboya idi bu. Konusu da bir başka ilginçlikteydi : Koyu renk kürkü içinde çırılçıplak bir kadın, sol kolu üzerine abanmış, Osmanlı işi bir sedirde dinleniyordu. Dudaklarında keyifli bir gülümseyiş vardı. Gür saçları kırağı tutmuş gibi eski moda pudralanmış ve tepesinde yüksek bir topuz halinde toplanmıştı. Sağ elinde tuttuğu kırbaçla oynamaktaydı. Bu arada, çıplak ayağını, önünde yere uzanmış, bir köle, bir köpek gibi uzanmış olan adama dayamıştı, uluorta.

Adamın suçlu ve güzel yüzünde sakin bir melankoli ve her türlü tutkulardan sıyrılmışlık okunuyordu. Bir kurbanın ateşli sofu gözleriyle kadına bakan bu adam,

onun ayağını koyması için bir iskemle idi sanki. Dikkat ettim: bu Severin'in ta kendisiydi; sakalsız, yalnız on yaş kadar daha genç bir Severin. Haykırırcasına,

«İşte Kürklü Venüs,» dedim, «düşte gördüğüm tanrıça bu.»

Severin silkindi :

«Onu ben de gördüm, ama uykuda değil.»

«Nasıl?»

«Saçma bir öyküdür bu.»

«Tablo bana düşümü anımsattı. Anlat bana ne olur, senin yaşantını böyle bu kadar nasıl oldu da etkiledi bu tablo? Bütün ayrıntılarına kadar anlatmanı istiyorum.»

Dostum, sorumu karşılıksız bırakarak,

«Karşındaki tabloya bak,» dedi, «hepsi orada.»

Bu, Titien'in ünlü **Aynada Venüs**'ünün — hani şu Dresden galerisindeki yapıtın — çok başarılı bir kopyasıydı.

«Anlayamadım ne demek istediğini?»

Severin ayağa kalktı ve Titien'in tanrıçaya giydirmiş olduğu kürkü parmağı ile gösterdi :

«İşte bu da bir Kürklü Venüs,» dedi, «saygıdeğer Venediklinin, kürk esprisinde bir art niyet aramamalı bence. Seçkin bir

kadının portresini yapmış, ona elinde bir ayna tutturmak inceliğini düşünmüş; o da bu aynada kendi güzelliğini doğrulamanın kıvancı içinde... Tabloda biraz dalkavukluk da yok değil. Daha sonraları, Barok üslubunda uzman olan biri bu kadını Venüs diye vaftiz edivermiş. Titien'in modelini sarmış olduğu kürk de — utangaçlık değil ancak nezleye tutulma korkusu ile sarmış olduğu kürk — her güzel kadında rastlanan despotluğun ve zulmün simgesi olmuş. Ama ne çıkar tablo bu haliyle, aşkımızın en keskin taşlaması gibi görünüyor. Venüs, bizim şu soyut kuzey ülkelerimizde soğuk almamak için kalın kürklere bürünmek zorunda kalıyor.»

Gülmeye başladı Severin, ve bir puro daha yaktı. O sırada kapı açıldı; içeriye, siyah ipek roplu, sevimli, cin gibi güzel bir kumral tombulun girdiği görüldü. Bize çay arasında yiyelim diye, soğuk et ve yumurta getirmişti. Severin yumurtalardan birini aldı, bir bıçakla kırıp baktı :

«Bu ne? Rafadan istediğimi bilmiyor musun?»

Öyle bir çıkıştı ki; genç kadın, korkusundan yaprak gibi titremeğe başladı :

«Şey, fakat, sevgilim...»

«Ne sevgilisi be? Senin görevin bo-

yun eğmek, anlıyor musun, boyun eğmek...»

Silahlarının arasında duvarda asılı duran kırbacı kaptı ve o anda güzel kadın ürkek bir geyik gibi kaçıp gitti. Severin arkasından bağırıyordu :

«Ben sana gösteririm.»

Elimi Severin'in omzuna koydum

«Böyle minnacık güzel bir kadına nasıl bu kadar kaba davranabilirsin?»

Bir gözünü kurnaz kurnaz kırptı

«Yağma mı var,» dedi, «Eğer onu hoş tutsaydım, el üstünde tutsaydım, yağlı ilmiği çoktan boynuma geçirmişti. Oysa şimdi o bana tapıyor; tapıyor, çünkü ben ona karşı eli kırbaçlı bir sirk mürebbisi gibi davranıyorum.»

«Sus artık.»

«Asıl sen sus. Kadın dediğin böyle terbiye edilir.»

«Sen, kendi harem dairesindeki paşaya yaraşır yaşantını sürdürmeğe bak; yalnız, ne olur, kuramlarını da kendine sakla.»

«Bunlar benim kuramlarım mı? Ne demiş Goethe : 'Ya çekiç olacaksın ya da örs...' demiş. Erkek - kadın ilişkileri üzerine bundan âlâ ilke olur mu? Gördüğün düşte Sayın Bayan Venüs sana bunu anlatmadı mı? Kadının bütün gücü nerdedir bilir misin? Erkeğin ona karşı olan tutku-

sunda ve kadının da bu tutkudan yararlanmayı bilmesinde. Gerçek şudur : ya zorbalığı seçeceksin, ya da köleliği. Bir kez kendini bırakmaya gör, hemen boyunduruğu geçirirler adamın boynuna. Artık, kırbaç şaklamalarını beklemekten başka yapacağın kalmaz.»

«Acayip özdeyişler bunlar.»

«Özdeyişler mi? Hayır, söylediklerim deneylerimle vardığım gerçeklerdir. Bil ki ben kıyasıya kırbaçlanmış bir adamım; şükür kurtuldum artık. Okumak ister misin serüvenimin öyküsünü?»

Bunu söylerken, Severin ayağa kalkmıştı. Masif yazıhanesine doğru birkaç adım attı. Bir çekmeceden çıkardığı bir defteri getirip önümdeki masaya koydu :

«Şu tablonun ne idüğünü bana sormamış mıydın? Al, oku bu defteri. Bütün açıklamalar bu defterin sayfalarında.»

Severin, sırtını bana dönerek ocağın başına oturdu. Bir düşe dalmıştı uyanık. Yeniden kımıltısız bir sessizliğe gömüldük. Yalnız ateşin, semaverin ve ocak duvarında üslenmiş ağustosböceğinin triyosu...

Defteri açtım :

«BİR AŞIRI DUYARLININ İTİRAFLARI»

Başlık sayfasının kenarında yanlamasına Faust'un ünlü iki dizesi :

Hey aşırı duyarlı çapkın, işte bak,
Bir kadın seni burnundan yakalamış, sürüklüyor.
(Mefistofeles)

Bir yaprak çevirdim «Bundan ötesini özel günlüğümden aldım. İnsan kendi geçmişini tarafsız anlatamaz. Bugünümün rengi dünüme vurmuş olabilir.»

Gogol, Rusların Molière'i, bir kitabında şöyle der «Gerçek komedi perisi, güleç bir maskenin altında gözyaşlarını gizli gizli akıtan bir kadındır.» Ne söz değil mi?

Bunları yazarken kendimi bir tuhaf buluyorum. Hava, iliklerimi uyuşturan gıcıklayıcı kokularla dolu gibime geliyor, başım ağrıyor. Ocağın dumanı kıvrım kıvrım dolanarak birtakım görüntüler oluşturuyor : parmaklarını uzatarak benimle eğlenen kır sakallı cinler, koltuğumun arkalığında birbirlerinin sırtına binmiş cirit atan, dizlerime tırmanan tombul yanaklı aşk perileri... Serüvenlerimi yazarken, istemeyerek gülüyorum, kahkaha bile atıyorum. Ama kullandığım mürekkep bilinen cinsten değil, yüreğimden akan al kan'dır; çünkü çoktandır kapanmış yaraları yeniden açılmakta. Acı ile çarpıyor yüreğim ve arasıra kâğıdın ilstüne bir göz yaşı damlası düşüyor.

Karpatların bu küçük ılıca istasyonunda günler renksiz, tekdüze geçiyor.

Kimseyi görmezsiniz, kimse de sizi görmez. Sıkıntıdan öylesine bunalırsınız ki şiir yazmaya bile kalkarsınız. Bir galeri dolduracak sayıda tablo, bir tiyatronun bir mevsim çalışmasma yetecek kadar oyun yaratmağa yeter de artar vaktiniz. Bu artan vakitte de düzinelerle virtuoza çeşitli müzik yapıtları hazırlayabilirsiniz. Ama benim bütün yapabildiklerim, resim için tuvalleri germekten, müzik için de nota defterleri satın almaktan ileri gidemedi. Çünkü ben zavallı bir amatörüm : resimden yana da, şiirden yana da, müzikten yana da. Utanç taslamanın ne gereği var... Hey Severin, sen masallarını başkalarına anlat, kendi kendini de aldatamazsın ya... Zaten bu sanat yapıtları, hiç bir zaman, yaratıcılarına karın tokluğu bile sağlamamıştır, ama o yapıtları ele geçirenler dünyalıklarını doğrultmuşlar, prensler gibi yaşamışlardır.

Ben hepsinden önce yaşam konusunda bir amatörüm. Şimdiyecek resimde, şiirde ne denli başarılı oldumsa yaşamaktan yana da o çizgide kaldım. Daima tablonun ancak astar boyası, daima oyunun birinci perdesinin birinci sahnesi, daima ancak şiirin ilk dörtlüğü... İnsanlar vardır, her şeylere heves edip başlarlar, hiç birini de sonuna getiremezler, işte ben o türdenim.

Fakat, şey, ne anlatmağa başlamıştım ben? Ha, evet...

Pencerenin eşiğine uzanmışım. İçinde kendimi kapıp koyuverdiğim yuvayı öyle güzel buluyorum ki... Yaldızlı güneş buğusu içindeki şu yüksek dağların yamaçları, gümüş kıvrımlarla yarlardan inen çavlanlar... Şu göğe bakın ne kadar da duru mavi... Karlı zirveler. Her şey taptaze. Aşağılara doğru koruluklar, sürülerle beneklenmiş çayırlar; daha aşağılarda buğday tarlalarının kumral dalgaları arasında orakları ile eğilip kalkan köylüler.

Kaldığım ev bir korunun içinde, ama bir ormanın, bir vahşîler ülkesinin içinde diyebilirsiniz isterseniz. Bir sapalıkta, ama her yeri gören. Eğer Lwow'lu bir dulu ve evin sahibi Bayan Tartakowski'yi — o sanki her an biraz daha ufalan ve buruşan yaşlı kadıncağızı — saymazsanız, evde benden başka oturan yok. Bir bacağını sürüyen köpekle, oyuncu kedi yavrusu da bilmem ki sayılmağa değer mi? Kedi yavrusunun oynadığı yumak, sanırım, genç dulun.

Bu dul gerçekten güzel olmalı, hem de pek genç, en fazla yirmi dördünde, çok da zengin olmalı. Ben zemin katında kalıyorum, o birinci katta. Yeşil pancurları daima kapalı, balkonu da yeşil sarmaşıklarla sarılı. Benim aşağıda bir çardağım var,

yeşil kuytusu içinde okuyorum, yazıyorum, fırça sallıyorum, şarkı söylediğim de oluyor. Yukarda balkonda olup bitenleri az çok görebilirim : bir beyaz robun parıltılı dalgalanışı... Yetmez mi yani?

Ama yukardaki güzel beni pek ilgilendirmiyor, doğrusu umutsuz olmakla birlikte başka bir sevdiğim var çünkü. Tuggenburg şövalyesinden de Manon Lescaut'nun şövalyesinden de daha mutsuzum, çünkü benim sevgilim taştan.

Bizim vahşî parkta, birkaç geyiğin güzel güzel otladıkları bir yeşillik var. Bu yeşilliğin ortasında da bir Venüs heykeli. Sanırım ash Floransa'dadır. Gördüğüm kadınların en güzeli bu Venüs. Hoş, bu yargımın pek anlamı olamaz ya, çünkü gördüğüm güzel kadın azdır, daha açıkçası pek az kadın görmüşümdür. Aşk işlerinde de — tıpkı resmin tuvalinde, oyunun ilk perdesinin ilk sahnesinde kaldığım gibi — zavallı bir amatör olarak kalmışımdır. Ne olursa olsun, «en» sözcüğünde aşırı bir iddia var : güzellik daima aşılabilir. Evet, bu Venüs güzel bir Venüs; ben onu tutku ile, hastalık derecesinde bir ateşle, delice, sevginize karşılık verecek bir kadına duyulabilenden çok üstün bir hırsla, yatıştırılmaz bir istekle seviyorum. Ona tam anlamıyle tapıyorum.

Genç bir kayın ağacının altına uzanırım. Güneş ormanın bir ağacından öbürüne geçip gizlenerek alçalır. Bir şeyler okurum. En sık, geceleri çıkarım, dosdoğru o soğuk, o acımasız sevgilime giderim; dizlerine kapanırım, ayaklarını koyduğu donmuş mermere yüzümü sürerim, taparım ona.

Ayın gökte yükselişi anlatılmaz bir görüntü — son gecelerde büyüyor da büyüyor — daldan dala sanki yüzerek ve sonunda, gümüşlü bir görkemle batıyor. Tanrıçam, bu arada, onun ışınları içinde yıkanıyor.

İşte bu tapınma ayinlerimin birinden eve dönmekte olduğum sırada, fundalıklar arasmda bir yolda adımlarımı sürüklerken, bir yeşillik galerisiyle ayrılmış başka bir yolda bir kadm görür gibi oldum. Ay ışığında, mermersi beyazlıkta bir kadm. Acaba, mermer yaratık bana acımıştı da canlanıp peşimden mi geliyordu? İliklerime işleyen bir korku ile yüreğim çatlayacak gibi çarpmağa başladı. Oysa mutlu olmalı değil miydim?

Ne yapayım, amatörlük benim yazgım değil mi? Daha ikinci dizede Esin Perisi terk etmiyor mu beni? Bir an kalamadım oralarda; bütün gücümle koşarak soluğu evde aldım.

Ne rastlantı... İşi gücü fotoğrafçılık olan bir Yahudi elime bir resim tutuşturdu; benim sevgilimin bir resmiydi bu. Bir küçük karton üzerinde Titien'in **Venüs Aynada**'sı... Ne kadın, ne kadın... Bir şiir yazmalıyım. Vazgeçtim hemen; resmin arkasına şunları çiziktirdim : «Ey Kürklü Venüs, bir yandan yürekleri tutuştururken, kendin üşüyorsun. O halde sarın kürküne... Ey güzelliğin ve aşkın acıma nedir bilmeyen Tanrıçası; bu kürk senden daha çok kimin hakkı olabilir?»

Az sonra da, Goethe'nin **Faust**'unda birkaç gün önce gözüme çarpmış olan birkaç dizeyi de ekledim :

AŞK PERİSİNE

Kanatlarına güven olmaz
Okları pençedir
Boynuzukların yuvasıdır
Başındaki taç
Kuşkusuz
Bu da maskeli bir şeytan
Bütün Yunan tanrıları gibi

Ve, resmi masamın üzerindeki bir kitaba dayayarak karşıma aldım, doya doya seyre koyuldum. Kara kürkü içinde güzelliklerini gizleyen bu kadın, mermer yüzüne işlenmiş sertliği ile beni hem hayran bırakıyor hem de korkutuyordu. Kalemi

yine ele aldım, şu satırlar doğdu :

«Sevmek, sevilmek, ne mutluluk. Ama, erkeği kendine oyuncak yapan, onu köleleştirip ayakları altına alan zorba bir kadının tattıracağı sınırsız mutluluğun yanında, bunun ne değeri var? O kahraman, o dev Samson bile, kendisini aldatmış olan Dalila'nın ayaklarına kapanmadı mı? Dalila onu bir daha bir daha aldatmadı mı? En sonunda onu Dalila'nın önüne getirdiler, gözlerini oydular onun... Ve, o, son bakış gücüne kadar, yiğitlik ve aşk dolu gözlerini insafsız güzel sevgilisinden ayırmadı.»

Judith'in kitabını karıştırarak çardağın altında kahvaltı yaptım. Judith'in yazgısını kıskanırım doğrusu : kâfirdir, öfkelidir ve bir kıraliçenin buyruğu ile başı gövdesinden ayrıldı; ne güzel bir kanlı son.

«Tanrı onu cezalandırmak için bir kadının eline düşürdü.»

Çarpıcı bir söz. Düşündüm : Şu Yahudiler hiç de hovarda değillerdi. Tanrılarına gelince, kadından söz ederken pekâlâ başka sözcükler seçebilirdi. Kendi kendime tekrarladım : «Tanrı onu cezalandırmak için bir kadının eline düşürdü.» Ey Tanrı, söyle bana : beni böyle bir cezaya

çarptırman için nasıl bir suç, bir günah işleyeyim?

Bakınız, işte ev sahibim geliyor. Bir gece içinde sanki biraz daha küçülmüş, buruşmuş. Üstümde de, kucaklaşan sarmaşıklar arasmda bir beyaz etek farkediyorum. Acaba Venüs mü yoksa dul mu?

Evet, dul'du bu sefer. Çünkü Bayan Tartakowska beni selâmladıktan sonra, beyazlı dulun okuması için, onun adına benden kitap istedi. Hemen odama seğirttim, birkaç kitapla döndüm.

Sonradan farkına vardım ki Venüs'ümün fotoğrafı onlardan birinin içindeydi. Yukardaki beyazlı dul, benim saçma sapan iç dökmelerimi yakalamış olmalı. Acaba nasıl karşılar?

Gülüyor, bana mı dersiniz?

Dolunay. Parkı çevreleyen çamların tepeleri dolunayla pırıldıyor. Gümüşlü bir sis, en yakından en uzaklara, her yanı kaplamış. Ufuk çizgileri belli belirsiz bir titreşim.

Tuhaf bir çağrı, tuhaf bir yüreklendirme. Elde değil, haydi bakalım, giyiniyorum, bahçeye iniyorum. Dayanılmaz bir güç beni çayırlığa, ona doğru, Tanrıça'ma, sevgilime doğru çekiyor.

Gece serin. Ürperiyorum. Çiçek ve or-

man kokuları ile yüklü hava başımı döndürüyor. Şenlik var. Bu ne müzik... Bir bülbülün göğüs geçirişleri. Bu sütlü ışın içinde yıldızlar belli belirsiz kıvılcımlanıyorlar. Çayır bir ayna gibi dümdüz, pürüzsüz; donmuş bir gölün yüzüne de benziyor. Tam ortada, pırıl pırıl ve görkemli, Venüs'ün heykeli.

Ama, bu da nesi? Tanrıçanın mermer omuzlarından koyu renk bir kürk kaydı ve ayaklarına düştü. Bir an donup kaldım, şaşkın şaşkın baktım, ve bozguna uğramışçasına ondan uzaklaşmağa başladım.

Korkudan yolu şaşırmış olmalıyım; bir yeşillik koridoruna soluk soluğa çıktığım zaman, bir banka oturmuş olarak Venüs'le karşılaştım, mermerden yontulmuş güzel kadınla; ama belki de, aşk tanrıçasının ta kendisiyle... Yüreği çarpan, sıcacık kanlı. Evet evet, benim için canlanmıştı o. Hani bir heykel var, yontucusunun gözünde canlanıp soluk almağa başlayan ya, tıpkı onun gibi. Ama, benim mucizem yarı yarıya gerçekleşti : beyaz saçları henüz taştan, beyaz robu da ayışığı gibi parıldıyor. Acaba saten mi? Koyu kürk omuzlarından yere kayıyor. Dudakları kıpkızıl, benzine de dalga dalga pembelik yürüyor. Gözlerinden şeytanca yeşil iki

ışın çizgisi şimşekleniyor. Ve, işte, gülmeğe de başladı.

Öyle tuhaf, öyle anlatılmaz bir gülüşü var ki, soluğum kesiliyor. Kaçayım diyorum, fakat daha ikinci üçüncü adımda, soluğumu tazelemek gereğini duyuyorum. Alaycı gülüş beni keçi yolları, kuytuluklar boyunca izliyor. Sık dallar arasından ara sıra gözümü alan ay ışığı bile korkumu katmerlemekte. Yolumu tümden yitirmişim. Deli gibi sağa sola koşuyorum, alnımda soğuk terler.

Bir yerde tıkanıp duruyorum. Kendi kendime söyleniyorum : «Koca eşek.» İnsan bir başına kalınca kendisi hakkında ya çok iltifatlı davranır ya da çok kaba.

Yeniden her şeyi açık seçik görüyorum : İşte çeşme, işte şimşir ağaçları galerisi, işte ev... Ve ben yavaşlamış adımlarla yürüyorum eve doğru.

Ama, işte birden, ay ışığının okları ile yer yer delinen yeşillik duvarı arkasında, yine o beyaz görüntüyü, o taptığım, korktuğum, kaçtığım taştan güzeli seçiyorum. Canımı eve dar atıyorum. Soluklarımı yatıştırıp kafamı kullanmağa çalışıyorum. Ben neyim aslında? Bir amatör mü, yoksa koskoca bir eşek mi?

Rüzgârlı bir sabah. Gıcıklayıcı ko-

kularla yüklü havanın ağırlığını iliklerimde duyuyorum. Çardağımdayım yine ve **Odyssée**'den bir parça okuyorum: Sevenlerini yırtıcı hayvanlara dönüştüren güzel büyücü kadının öyküsünü. Eskilerin aşklarına ne tatlı bir örnek...

Bir hışırtı senfonisi dallarda, otlarda, koca gürgende ve üstümdeki balkonda bir kadın eteği. Bu, o... Venüs. Kürksüz ama... Şey, bu, dul. Ama yine de Venüs bu. Aman ne kadın...

Beyaz, ince sabahlığı içinde, ayakta bana bakıyor. Boylu boslu da değil, minnacık da değil. Başı, Fransa'nın markizler çağındaki gibi, göz alıcı. Yüzünde, kalınca dudaklarının iki yanında duyarlıkla kurnazlık nasıl da bir araya gelmiş. Cildi öylesine ince ve saydam ki kollarını örten, göğsünü saklayan muslinden mavi mavi damarları fark ediliyor. Kızıl saçları — evet, kızıl; ne kumral, ne de yaldızlı — zengin buklelerle kıvrım kıvrım, ensesinde, boynunda, omuzlarında şeytanca oynaşıyor. Gözleri yeşil bir şimşek gibi üzerimde çakıyor. Bu mücevher gözlerde, dağ göllerinin derinliğini düşündüren bu gözlerde anlatılmaz bir yumuşacık güç var. Beni görgü kurallarını yerine getirmekten alıkoyan şaşkınlığımın farkında. Hâlâ oturuyorum, gecelik takkem de hâlâ kafam-

da. Ne ayıp... O gülümsüyor muzipçesine.

Sonunda, yerimden davranıyorum. Yaklaşıyor o, ve kahkahalarla gülüyor çocuklar gibi. Böyle bir durumda ancak bir aceminin ya da koca bir eşeğin yapacağını yapıyorum: anlamsız bir şeyler geveleyorum. İşte böyle oldu onunla tanışmamız.

Tanrıça bana adımı sordu, kendi adını da bağışladı: Wanda de Dunajew. İşte benim Venüs'üm. Sordum ona:

«Madam, bu oyunlar nerden esti aklınıza?»

«Kitabınızın içindeki resimden.»

«İçinde unutmuşum.»

«Peki, ya arkasındaki o acayip yazılar?»

«Neden acayip?»

«Değişiklik olsun diye, gerçekten romantik bir erkekle tanışmayı çok istemişimdir...» dedi gözlerimin içine bakarak: «Öyle geliyor ki bana, siz onlardan birisiniz, hem de en çılgınlarından belki.»

«Madam, evet, şey...»

İşte yine o budalaca, o uğursuz gevelemelerim başlamıştı; üstelik, on altısında turfanda delikanlılar gibi kızarmıştım da. Oysa bir on yıl daha kıdemliydim.

«Gece korktunuz benden, değil mi?»

«Doğrusu öyle Madam, kuşkusuz...

Şey, oturmaz mıydınız?»

Toyluğumun tadını çıkarmak için karşıma oturdu. Şimdi gündüz gözü ile, o beni daha da korkutuyordu. Üst dudağında alaylı bir titreyiş vardı.

«Siz,» dedi, «aşkta ve hele kadında bir düşmanlık seziyorsunuz, kendinizi gereksiz yere ve boşuna korumağa çalışıyorsunuz. Aşkın ve kadının tadına doyulmaz gücü sizin kolunuzu kanadınızı kırıyor.»

«Aşk ve kadın üzerine siz de aynı görüşte değil misiniz?»

Kızıl buklelerine alevli bir yangın görkemi veren bir baş sallayışı ile kararlı ve canlı, karşılık verdi:

«Hayır, ben bu görüşte değilim. Greklerin sere serpe zevk düşkünlüğü bence her türlü acılardan arınmış bir neşedir, kendi yaşantımda gerçekleştirmek istediğim bir idealdir. Ben Hıristiyanlığın öğütlediği aşka ve şimdiki ruh şövalyelerine inanmıyorum. Bana iyi bakınız, sapkın mezheplinin biriyim ben, hatta tümden bir kâfirim.»

«İda Dağı'nın fundalıklarında Anchise'den hoşlandığı zaman «Aşk tanrıçasının uzun uzun düşündüğünü mü sanıyorsun?»

Goethe'nin **Roma Eleji'leri**'nden aktardığım bu dizeler beni daima büyülemiş-

tir. Tanrılarla tanrıçaların seviştikleri o yiğitlik çağlarının aşkından başka, Doğa'da ne var ki? O zamanlar «bakışın peşinden istek», «isteğin peşinden zevk» geliyordu. Ötesi özenti ve yalandı. Acımasız simgesi çarmıh ile beni dehşete düşüren Hıristiyanlık, Doğa'nın bağrına ve onun masum içgüdülerine bir hançer saplayan ilk el olmuştur: Duyumlar dünyasına karşı ruhlarımızı savaşa kışkırtan odur. İşte şimdikilerin ayini bu. Ben bu ayine katılmak istemiyorum.

«Evet Madam,» dedim, «sizin yeriniz Olemp'in doruğudur. Fakat biz 'şimdikiler' hele aşk konusunda, eski çağın sere serpeliğine dayanamıyoruz. Bir kadını paylaşmak fikri bizi isyan ettiriyor, isterse bu kadın Aspasya olsun... Bizler kıskancız, tıpkı Tanrımız gibi. Böylece o hayran bırakan Phyrnée'nin adı bile bizler için bir aşağılamadır. Biz sıskacık, solgun bir kızoğlankızı, bugün Anchise'e, yarın Pâris'e, ertesi gün Adonis'e yatağını açan o güzeller güzeli Venüs'e yeğ biliriz. Ve, Doğa bizi yenince, işte o zaman, tutkularımız alevlenir, kendimizi bir kadının, Venüs gibi bir kadının eline bırakırız. Onun yaşama coşkunluğu bize şeytanca ve acımasız gelir, ve mutluluğumuzda, cezasını çekmemiz gerek bir günah burukluğu buluruz.»

«Anlaşıldı, siz de o düşlerinin erkeğini arayan isterik, zavallı dişilerden yanasınız; o uyurgezerler, erkeğin hası nasıl olur bilmezler. Acılar ve gözyaşları içinde Hıristiyanlık ödevlerinde de kusur ederler. Aldatarak, aldanarak her Allahın günü ararlar, seçerler, yine cayarlar. Hiç bir zaman ne mutlu olabilirler ne de mutlu kılabilirler. Helena gibi, Aspasya gibi sevişmek ve ömür sürmek istediklerini itiraf edecek yerde, yazgılarından yakınırlar. Doğa, kadın - erkek arası ilişkilerde, oturmuşluk nedir tanımaz.»

«Madam...»

«Bırakın, bitireyim. Kadını bir oturmuşluk, bir değişmezlik içine bir hazine gibi gömmek hırsı, erkeğin bencilliğinden gelir. Aşk insanın en kıpırdak duygusudur. Bu duyguyu sürekli kılmak için ne yapsanız boşuna: nikâhlar, törenler, antlar, kontratlar, hiç biri kâr etmez. Şu Hıristiyanlık dünyamızın çözülüp dökülmekte olduğunu yadsıyabilir misiniz?»

«Fakat, Madam...»

«Belki diyeceksiniz: toplumun kurumlarına başkaldıranı damgalarlar, taşa tutarlar, toplumun dışına sürerler. Olsun, ben bunları göze alırım. Benim ilkelerim, sınırsız kâfircedir. Ben hayatımı yaşamak isterim. Sizin iki yüzlü saygınız sizde kal-

sın. Tek isteğim, mutlu olmak. Hıristiyan usulü evlenmeyi icat edenler, bereket versin, ahlâksızlığı icat etmeyi de unutmamışlar. Sonsuz yaşamak bir an bile aklımın kenarından geçmez. Şu dünyada son nefesimi verdikten sonra benim için her şey bitmiş olacaktır. Artık, Wanda de Dunajew'in umurunda mı yani, uçup giden ruhu melekler korosuna katılmış ya da maddî varlığının tozundan yeni bir varlık oluşacakmış... Ben, ben olarak, yaşamımı noktaladığım anda defter kapanmıştır. İnce eleyip sık dokumam onun için, boş veririm. Bir aralık sevdim diye, artık hiç sevmediğim bir kocanın malı olmak... Hayır, istemem bunu; kimden hoşlanırsam onu severim, kim beni severse onu mutlu kılarım. Bunda bir korkunçluk var mı? Eğer benim için eriyip giden birine erdem taslayıp sırt çevirirsem, bundan da bir çeşit zevk duyarsam işte asıl o zaman kötü olurum ben. Gencim, zenginim ve... güzelim; bu halimle bana düşen, ancak ve yalnız neşeye ve zevke kul köle olmaktır.»

O, gözleri günah kıvılcımları ile pırıl pırıl, konuşurken böyle, ben ne yapacağımı bilemeden elini tutmuştum. Fakat, serde amatörlük var ya, az sonra bıraktım:

«Bravo,» dedim, «ne kadar açık konuşuyorsunuz... Elbette ki...»

Lafın ucunu kaçırmıştım. Sözcükler iri katı lokmalar gibi tıkamıştı gırtlağımı.

«Ne demek istiyordunuz?»

«Demek istediğim şu ki... Şey, Madam, özür dilerim, sözünüzü kestiğim için.»

«Sözümü kestiğiniz için mi? Anlamadım.»

Uzunca bir sessizlik oldu. Eminim içinden konuşuyordu ve tek sözcüğe indirilecek olsa, bu monolog «Eşek» olarak özetlenebilirdi.

«Madam» dedim, «sorabilir miyim, bu... şeylere, bu... görüşlere nasıl vardınız?»

«Çok basit. Babam aklı başında bir adamdı. Küçük yaşımdan beri eski heykellerin röprodüksiyonları arasında geçti günlerim. On yaşında **Gil Blas**'yı, on ikisinde **La Pucelle d'Orléans**'ı okudum. Çocukların dostları, çokluk, Tom Pouce'tur, Barbe-Bleue'dür, Cendrillon'dur; benimkilerse Venüs'tü, Apollon, Hercule ve Laocoon idi. Kocamın rahat ve neşeli bir yaradılışı vardı. Evlenmemizden az sonra onu pençesine alan onulmaz hastalık, alnının parıltısını şu kadarcık bile karartmadı. Ölümünden önceki son gece, beni yatağına aldı. Tekerlekli koltuğunda geçirdiği o uzun ve ıstıraplı aylarda bana sık

sık takılmıştır: 'İşte bak, günlerim doluyor' diye. Ben utançtan kızarırdım. O, devam ederdi: 'Benden bir şey saklama yavrum; evet, müthiş bir yazgı ama, kendine yakışıklı iyi bir koca bul, hatta kocalar bul. Tatlı bir kadınsın sen, iyi bir kadınsın. Ama bak, tek çocukla kaldın. Sana oyuncaklar gerek.' Elbette belirtmem fazladan olacak, kocam yaşadığı sürece kendime hiç bir 'hayran' edinmedim. Beni şimdiki ben yapan, kocamdır, beni bir Grek kadını yapan.»

«Hayır, bir Tanrıça...»

Gülümseyerek sordu:

«Hangisi?»

«Hangisi olabilir, Venüs.»

Korkutma anlamına parmağını salladı ve kaşlarını çattı:

«Hem de kürklü bir Venüs. Hele durun, benim sizi sarıp sarmalayacak kadar büyük bir kürküm var; sizi onunla ağıma düşüreyim de görün.»

«Madam» dedim, bayağı canlanıp tutuşmuştum, «içinde yaşadığımız şu çağda böyle bir şey olabilir mi dersiniz? Venüs herkesin önünde çırıl çıplak dolaşabilir mi?»

«Çırıl çıplak mı? değil elbette: Bir kürke bürünmüş olarak. Onu görmek ister miydiniz?»

Aman ne gülüyordu bunu sorarken.

«Peki, sonra ne olacak?»

«Nasıl yani?»

«Eski Grekler gibi yakışıklı, özgür ve mutlu kişiler, ancak, günlük yaşantının bayağı işlerini görecek köleleri varsa, bu köleler onların yerine çalışıyorlarsa günümüzde var olabilirler.»

«Öyle. Benim gibi bir Olemp Tanrıçasının bir alay kölesi olmalı. O halde sakının benden.»

«Ama niçin?»

Bu sorumu küstahça bularak kabahatli kabahatli önüme baktım. O, hiç umursamadı, bembeyaz dişlerini şimşeklendiren bir gülümseyişle ve önemsiz bir öneride bulunuyormuş gibi sordu:

«Kölem olmak ister misiniz?»

Törensel bir ciddîlikle cevap verdim:

«Aşkta taraflar aynı düzeyde olamazlar. Hükmetmekle boyun eğmek arasında bir seçim yapmak elimde olsa eğer, güzel bir kadının kölesi olmağa can atardım doğrusu. Ama, bayağı ve kavgacı değil de, bilinçli ve sakin, beni susta durduracak güzel kadın nerede?»

«Canım, her halde pek zor olmasa gerek bu.»

«Öyle mi dersiniz?»

Katıla katıla gülmeğe başladı:

«Örneğin ben... Zorbalığın inceliklerini bilirim. Kürküm de var. Gece benden adamakıllı korkmuştunuz, değil mi?»

«Gerçekten korkmuştum.»

«Şimdi?»

«Şimdi, büsbütün korkmağa başladım.»

Her gün bir aradayız, ben ve... Venüs. Birbirimizi sık sık görüyoruz. Kahvaltıyı çardağımın altında yapıyoruz; çayı onun küçük salonunda içiyoruz. O küçük, o küçücük yeteneklerimi geliştirmek fırsatını buluyorum: şimdi bir güzel kadınla düşüp kalkarken dilediğim gibi davranamadıktan sonra, ne diye bütün bilimlerden bir şeyler kapmağa, ne diye bütün güzel sanat kollarını denemeğe kalkacaktım? Fakat bu kadın göründüğü gibi ufak bir yaratık değil; baskısını bütün varlığımda duyuyorum.

Bugün portresini yaptım onun; ilk kez açıkça farkına vardım ki modern giysiler onun profiline ve siluetine pek gitmiyor. Yüzünde Romalıdan çok Grek karakteri var. İsterdim ki, gözlerinin mutlu ve düş yüklü, yarı baygın yarı yakıcı ya da istek kamçılayan yorgun görünüşlerinden esinlenip, onun bazen bir Psyché, bazen bir Astarté olarak resmini yapayım. Ama o

daima **kendi** portresinin yapılmasını ister.

Ona bir kürk vereceğim. Şahane bir kürk ondan daha çok kime lâyık olabilir?

Dün yanındaydım; ona **Roma Elejileri**'nden okudum. Sonra kitabı bir yana bırakıp konuştum onunla. Hoşlandı, belki daha da öte duygulandı. Gözleri dudaklarımdaydı, göğsü de inip kalkıyordu. Acaba bana mı öyle geldi yoksa? Yağmur camlara umutsuzca vuruyordu. Kış ortasındaymışız gibi ocaktaki ateş çıtırdamaktaydı. Onun yanında öylesine rahattım ki saygıyı filan unutuverdim ve... elini öptüm. Bıraktı, çekmedi elini.

Sonra, ayaklarının dibine oturdum, ve onun için yazdığım şiiri okudum:

Ünlü, tatlı, şeytansı kadın
Nerkisler, mersinler arasında uzanmış
Mermer vücutlu kadın,
Kölenin üstüne koy ayağını.

Böylece sürüp gidiyordu, yani bu sefer birinci dörtlüğü aşmıştım. Fakat, gece, isteği üzerine, şiiri ona verdim. Bende başka kopyası da yoktu. Aklımda yalnız birinci dörtlük kalmış, günlüğüme ancak bu kadarını geçirebiliyorum.

Tuhaf etkilenmeler altındayım. Wanda'ya abayı yaktığımı sanmıyorum. Hiç değilse, ilk karşılaşmamızda, tutku belirtisi olan o tutuşma yıldırımı damarlarım-

da dolaşmadı. Ama, eşsiz güzelin bana kurduğu büyülü tuzağın da farkındayım. İçimde artıp kabaran bir duygu var; var ama, bu duygu, bir eğilimden çok, yavaş yavaş yoğunlaşan fizik bir boyun eğme... Çektiğim acı gün günden artıyor ve o buna yalnız gülüyor.

Bugün, durup dururken, hiç yoktan bana ne dese:

«Beni çok ilgilendiriyorsunuz. Erkeklerin çoğu sıradan; atılımsız, şiirsiz. Oysa sizde bir derinlik, bir coşku var. Sonra, hele, beni rahatlatan ciddî yanınız. Size bağlanabilirdim doğrusu.»

Kısa ve sert bir sağanağı savuşturduktan sonra, çayırlıktaki Venüs'e gittik. Toprak buram buram tütüyor, bulutlar yükselip dağılıyor. Gökkuşakları bir bağlanıp bir çözülerek belirsizleşiyor. Serçeler, ispinozlar daldan dala sekiyorlar ve yaprak uçlarından parlak damlalar düşüyor. Kuşlar bir şeyden çok hoşlanıyor olmalılar, bir cıvıldaşma, bir cıvıldaşma. Doğaya dipdiri kokular sinmiş. Çayıra giremiyoruz, su içinde. Bu görünüşüyle küçük bir gölü andırıyor: aynasında Aşk Tanrıçası'nın heykeli. Türlü kelebekler, kanatlı böcekler başının çevresinde dönüyor, güneşten pırıl pırıl.

Wanda bu görünüşten mutlu. Sıra

sıra banklar ıslak olduğu için, koluma dayandı, dinlendi biraz. Halinde tatlı bir yorgunluk var. Gözleri yarı kapanıyor, hafif solukları yanağımı okşamakta.

Elini tutuyorum; nasıl cesaret ettiğime kendim de şaşarak soruyorum:

«Beni sevebilir miydiniz?»

Uzun sürmeyen rahat ve neşeli bakışını üzerimde gezdirdi:

«Neden olmasın?»

Önüne diz çöktüm hemen, ve yanan yüzümü robunun muslinine dayadım. Hafif bir karşı koyma ile toparlandı:

«Severin, yaraşıksız bu.»

Ama ben kendimden geçmiştim. Çömeldim ve ayağına dudaklarımı yapıştırdım. Wanda benden sıyrıldı, eve doğru koşar gibi birkaç adım attı. Pantuflasının bir teki elimde kalmıştı.

«Münasebetsizliği fazla ileri götürüyorsunuz.»

Acaba, elimde kalan bu pantufla teki, gelecek için nasıl bir fal?

Artık bütün gün onun yanında hiç bir girişimde bulunamadım. Akşama doğru, çardağımda otururken, birden, balkonda sarmaşıklar arasından onun kızıl saçlarını gördüm. Sabırsız bir sesle beni çağırdı:

«Neden gelmiyorsunuz?»

Bir solukta çıktım merdiveni; ama kapısının eşiğinde, cesaretim sıfıra düştü. Çekinerek tıklattım. Girin demedi, kendi gelip kapıyı açtı, eşikte durdu:

«Pantuflamın teki nerde?»

«Şey, ben onu şey etmek istemiş...»

«Haydi, çabuk, onu bulup getirin de başbaşa çay içelim, biraz gevezelik edelim.»

Odaya dönüşümde onu çay hazırlıyor buldum. Pantufla tekini törensel bir saygı ile masanın üstüne koydum. Cezasını bekleyen bir çocuktan farkım yoktu. Kaşları çatıktı; dudaklarında da dizlerimin bağını çözen sert ve zorba bir anlam vardı. Ama birden bir kahkaha koyuverdi:

«Demek, beni sahiden seviyorsunuz?»

«Evet, ve çektiğim ıstırap sandığınızdan kat kat fazla.»

Bir kahkaha daha:

«Istırap, öyle mi?»

Başkaldırma, utanç ve yerin dibine geçme duyguları, karmakarışık, yüzümü maskaraya çevirmiş olmalı. Wanda devam etti:

«Ne diye ıstırap çekesiniz? Ben size iyi davranıyorum; iyi davranmağa bütün kalbimle dikkat ediyorum.»

Elini uzattı; gözlerime dostça baktı. Yüreklenip sordum:

«Karım olmak ister misiniz?»

Bakışları hâlâ gözlerimdeydi ama, anlamı önce şaşkınlığa, sonra da alaya dönüşüverdi:

«Birdenbire bu cüret nerden esti böyle?»

«Cüret mi dediniz?»

«Evet, cüret; bir kadını, hele benim gibisini 'almak' cüreti.»

Pantuflasının tekini gösterdi:

«Bakıyorum, bununla dostluğu çabucak koyulaştırdınız. Fakat, şaka bir yana, evlenmek istiyor musunuz benimle sahiden?»

«Evet.»

«Severin, bak şimdi sizinle ciddî ciddî konuşuyorum. Beni sevdiğinize inancım var; ben de sizi seviyorum. Birbirimizi ilgilendiriyoruz. Bir aradayken can sıkıntısına uğramamız tehlikesi hemen hiç yok. Bunların hepsi iyi; ama, biliyorsunuz, ben çılgın, uçarı bir kadınım; evlenmeyi çok ciddîye alışım bundandır. Bir işe giriştim mi onu başarmalıyım ben. Güvenemiyorum pek. Hayır, hayır, bu size kötülük getirebilir.»

«Benimle daha açık konuşun, yalvarırım.»

«Daha açık, öyle mi? Ben bir erkeği sevsem sevsem...»

Sustu; başını öne eğerek düşündü.

«Sevseniz sevseniz, bir yıl mı seversiniz?»

«Bir yıl... Çok uzun. Belki ancak bir ay.»

«Beni de mi?»

«Sizi de... Ama belki size sevgim iki ay sürer.»

«İki ay. Göz açıp kapayıncaya kadar.»

Elini sallayarak konuşmamı kesti:

«İki ay az zaman mı?»

«Öyle, Madam Antik Çağ'dakinden çok iyi.»

«Görüyorsunuz ya, gerçeğe tahammülünüz yok sizin.»

Wanda odanın içinde birkaç arşınlama yaptı, sonra şömineye dayanarak, bir kolu mermer raf üzerinde, beni seyre başladı:

«Bilmem ki sizi ne yapsam?»

Boynum bükük, cevap verdim:

«Ne isterseniz yapın; nasıl hoşunuza giderse.»

«Bu ne tutarsızlık canım... Hem karınız olmamı istiyorsunuz, hem de kendinizi elime bir oyuncak gibi teslim etmeğe razı oluyorsunuz.»

«Wanda, seviyorum sizi.»

«İşte bakın, döndük dolaştık, yine ilk

noktaya geldik. Beni seviyorsunuz; karınız olmamı istiyorsunuz. Bense evlenmeğe yanaşamıyorum, çünkü ne kendi duygularımın sürekliliğine güvenim var ne de sizinkilerin.»

«Peki, eğer size dilediğiniz gibi söz verecek olursam?»

«Ama, bakalım, karşılığında, ben de size birtakım 'söz'lerle angaje olmak istiyor muyum? Ömür boyu, bir adamın olmak, bir adamın kalmak ne demektir, bunu gözlerimin önüne getirebiliyorum. Bu adam **sahici** bir adam olmalı. Ağır basan, beni alt edebilecek, güçlü bir adam; anlıyorsunuz, değil mi? Denemişimdir, her erkek —bir kez gönlünü kaptırdı mı— gücünü yitirir, silikleşir, gülünçleşir; kendini kadının ellerine bırakır, önünde diz çöker onun. Oysa, ben, ayaklarıma kapanacak bir erkeği asla sevemem. Ama siz benim için öylesine değerlisiniz ki, sizinle bir denemeye girişmekten kendimi alamayacağım.»

Kapandım ayaklarına. Alayla göğüs geçirdi:

«Tanrım, işte ayağıma kapandınız bile. Doğrusu çok güzel başladınız.»

Hemen doğruldum. Wanda devam etti:

«Size bir yıl vereceğim. Bu süre için-

de beni aşkınıza güvendiriniz; birbirimize uygun olduğumuza, bir arada yaşayabileceğimize inandırınız beni. Bunu başarırsanız eğer, karınız olurum, bütün ödevlerini yerine getiren. Bu bir yıl içinde evli imiş gibi yaşarız, ne dersiniz?»

Kan beynime sıçramıştı. Onun da yanakları al al olmuştu:

«Gündüzleri bir arada olacağız. Kaynaşıp kaynaşmadığımızı anlamak için bütün alışkanlıklarımızı paylaşacağız. Size bir kocanın, bir hayran'ın, bir dostun bütün haklarını tanıyacağım. Nasıl, gitti mi hoşunuza?»

«Elbet, evet.»

«Ama, düşünün, mecbur değilsiniz.»

«Kabul, Madam.»

«Tamam. Erkek dediğin böyle konuşur. İşte elim.»

On gün, geceler dışında, yanından hiç ayrılmadım onun. Gözlerine dalmak, elini tutmak, sözlerindeki canbazlıkları izlemek, ona her yerde arkadaşlık etmek hakkımdı benim. Dalıp gittiğim bir uçurum olmuştu aşkım; artık hiç kimse beni çekip kurtaramazdı onun derinliğinden.

Öğle üstü, Venüs heykelinin dibine oturmuştuk. Toplayıp toplayıp da kucağına attığım çiçeklerden, Wanda, taçlar örüyordu; bunlarla Tanrıçamızın başını

süslüyorduk. Bir aralık, Wanda öyle tuhaf bir bakış fırlattı ki duygularım alt üst oldu; bir tutku yangını alev alev her yanımı sardı. Kontrolumu yitirdim, sarıldım ona; dudaklarından öptüm, öptüm. O da beni çarpıntılı göğsüne sımsıkı bastırdı. Sordum:

«Kızdınız mı bana?»

«Hayır, hayır; hiç bir doğal olgu kızdırmaz beni. Yalnız bütün korkum sizin ıstırap çekecek olmanız.»

«İyi bildiniz; ıstırabım çok.»

Alnıma düşüp yapışan saçlarımı ince uzun parmakları ile yukarı yukarı taradı:

«Sabrım, bu suç benim değil.»

«Elbette değil, fakat size aşkım çılgınlık kertesini buldu. Sizi yitirebileceğim düşüncesi beni gece gündüz kıvrandırıyor.»

Wanda, beni delirten o titreşimli, o parçalayıcı bakışlarından bir ok daha fırlatarak,

«Daha bana sahip değilsiniz ki yitiresiniz...» dedi.

Kalktı, Venüs'ün başına şakayıklardan bir taç daha koydu. Yanma sokuldum, kendimi tutamayarak kolumu beline doladım:

«Güzel kadın, artık sensiz duramam.

İnan bana, sözlerim kuru laf değil, düş de değil; hayatlarımızın birbirine nasıl kördüğüm olduğunu derinden duyuyorum. Benden ayrılacak olursan, yok oldum bil.»

«Üzme canını böyle şeylerle, koca bebek; biliyorsun seni seviyorum. Ah toy çocuk...»

Bir yandan da çenemi iki parmağı arasına almıştı.

«Ama ancak şarta bağlı olarak seninim diyorsun; oysa ben kayıtsız, şartsız seninim.»

«Bu sözlerini beğenmedim Severin. Beni hâlâ tanımıyorsunuz, tanımak istemiyorsunuz. Bana karşı ciddî ve akıllıca davranıldığı sürece, ben iyi olurum; ama biri kendisini benim irademe terk ederse ben de o zaman kendimi bir şey sanmağa başlarım.»

Soluk soluğa, yürekten koparak karşılık verdim:

«Öyle olsun. Kendini bir şey san. Başıma zorba kesil. Yeter ki benim ol, her zaman için benim kal.»

Ayaklarına kapanmış, dizlerine sarılmıştım. Kaşlarını çattı. Buz gibi duygusuzdu:

«Dostum, bu işin sonu kötüye varacak.»

Taşkınlığım daha da aşmıştı çizgiyi:

«Sonu mu dedin? Bunun sonu olmayacak. Bizi ancak ölüm ayırabilir. Eğer benim, yalnız benim, her zaman için benim olmak istemiyorsan, işte sana bir teklif: ben senin kölen olmak, her kahrına katlanmak istiyorum. Ne olur, bırakma beni.»

Eğildi, alnımdan öptü:

«Kendinize gelin bakayım. Ben size karşı iyiyim; ne yazık ki siz beni kazanmak ve elinizde tutmak için yanlış bir yol tutturmuşsunuz.»

«Sizi kaybetmemek için her dilediğinizi yerine getirmeğe hazırım, razıyım.»

«Ayağa kalkın kuzum.»

Hemen doğruldum.

«Gerçekten tuhaf adamsınız. Demek, ne pahasına olursa olsun, elde etmek istiyorsunuz beni?»

«Evet, ne pahasına olursa olsun.»

Biraz düşündü; göz ucuyle de kuşkulu kuşkulu beni kolluyordu:

«Eğer sizi sevmez olursam, eğer bir başkasına da kendimi verirsem, bana sahip olmanızın kalır mı bir değeri?»

Bu kadarı da fazlaydı. Şöyle bir baktım yüzüne: güvenli ve bilinçli idi; gözlerinde buz parıltıları... Devam etti:

«Görüyorsunuz, böyle bir düşünce sizi ürpertiyor.»

Haydi bakalım, şimdi de yüzünde bir gülümseme aydınlığı.

«Sevdiğim ve sevgime karşılık vermiş bir kadının, bana acımadan, kendisini bir başkasma sunacak olması korkusu elbette ki dayanılır şey değil. Eğer yine de bir seçim yapmam gerekirse bakın ne derim: Eğer ben bu kadını delice seviyorsam, bu durumda ondan yüz mü çevirmeliyim? Onurumun sürükleyişiyle yokluğa mı karışmalıyım? Beynime bir kurşun mu sıkmalıyım? Ben iki tür kadını sevebilirim: İyi niyetli, sadık, benim yazgımı paylaşacak, soylu, neşeli bir kadın; ve eğer öylesini bulamazsam aldatan, erdemsiz, acımasız bir kadın olmalı. Ne diye gizleyim, asıl böylesi bana göredir. Sevgi mutluluğundan tam payımı alamasam bile, çektirdiği acıların zehirini son damlasına kadar dikerim. Sevdiğim kadının beni horlamasını, aldatmasını isterim ben. Ne denli acımasız davranırsa o denli makbulüm.»

«Neler söylediğinizin farkında mısınız?»

«Sizi bütün varlığımla seviyorum. Eğer yaşayacaksam, sizin çevrenizden uzaklaşamam. Yalvarırım, hemen yapın seçiminizi: isterseniz kocanız, isterseniz köleniz olayım.»

Wanda kaşlarının çifte yayını yine tokuşturdu:

«Peki, oldu. Beni seven, beni ilgilendiren bir erkeğin elimin altında olması her halde çok eğlendirecek beni. Seçimi bana bırakmakla, doğrusu, çok ihtiyatsızlık ettiniz. İşte ben de seçimimi yapıyorum: kölem olmanızı istiyorum. Sizi kendime oyuncak yapacağım.»

Korku, hayranlık karışımı bir atılışla,

«Hemen olsun bu...» dedim. «Karşılıklı anlaşma ve eşitlik olmadan evlilik kurulamaz. Oysa en tatlı ve sert tutkular karşıtlıklardan doğar. Bizler ikimiz, iki karşıt'ız; nerdeyse iki düşmanız. Sevgim yarı kin, yarı korkudan yoğrulmuştur. Böyle ilişkilerde, kaçınmasız, biri örs olacak biri çekiç... Ben örs olmaya gönüllüyüm. Sevgilime yukardan bakacak olursam kendimi mutlu sayamam. Ben tapmak isterim kadına; bunun için de onun bana acımasız davranması gerek.»

Wanda bayağı öfkelenmişti:

«Beni böylesine seven ve sevdiğim bir erkeğe karşı acımasız davranabileceğimi nasıl düşünüyorsun?»

«Bu yolla size daha da içten tapacağıma göre, neden olmasın? Bence bir erkek, ancak, sözünü geçiren, güzelliği, iradesi ve zekâsı ile onu pençesine geçiren kadını gerçekten sever.»

«Anlaşıldı: herkesi kaçıran sizi kendine çekiyor.»

«Güzel söylediniz. İşte benim özelliğim.. tuhaflığım da burada.»

«Bunda bir aşırı başkalık, bir aşırı tuhaflık yok bence: Güzel bir kürk kimin aklını başından almaz? Zevk ile acımasızlığın birbiriyle akraba olduğunu bilmeyen, hissetmeyen var mı acaba?»

«Ama bu bilinç, bende, son kertesine ulaşmıştır.»

«Bu demektir ki aklınız size söz geçiremiyor; sizin zayıf ve, zevklere susamış bir yaradılışınız var.»

«Eskiçağm kurbanları böyle miydi?»

«Kurbanlar...»

«Madam, onlar böyle değildiler; onlar ıstıraptan tat çıkaran, ölüme kadar götürecek korkunç işkencelerin tiryakisi, üstün zevk avcıları idiler. Zevk tutkusu onların ıstırap tutkusunun yanında hiç kalır. O halde beni zevklere susamış biri sayamazsınız.»

«O halde, dikkat edin, bu gidişle aşkın kurbanı, bir kadının kurbanı olmayasınız.»

Wanda'nın küçük balkonunda oturuyoruz. Ilık gece yaz kokuları ile tütsülü. Üzerimizde çifte saçak var: biri sarmaşık-

ların ördüğü yeşil saçak, öbürü de yıldızlarla simgelenmiş göğün saçağı. Parktan doğru, kızgın bir kedinin miyavlamaları geliyor; ben de, tanrıçamın dizi dibinde alçak bir iskemleye oturmuş, ona çocukluğumdan söz ediyorum.

Bir aralık, Wanda öykümü kesti:

«Bütün acayipliklerıniz sizde daha çocukluktan başlamış.»

«Orası öyle... Zaten ben kendimi bildim bileli acayibimdir. Annemin anlattığına göre, bebekken de acayipmişim ben: dağlı bir genç kadın olan sütninemin dopdolu, dipdiri memelerine iltifat etmezmişim de, beni keçi sütüyle beslerlermiş. Ufacık oğlanken, kadınların kızların yanında, anlaşılmaz bir ürkeklikle büzülürdüm. Oysa bu, rahatsızlık verici bir ilginin belirtisinden başka bir şey değildi. Kiliselerin kubbeleri ve loşluğu da pek korkuturdu beni. Hele mihrabın önünde azizlerin tasvirlerine dalarken halden hale girerdim. Ama, bütün bunlara karşılık, bir yasak zevk olarak, fırsatını buldum mu, babamın küçük kitaplığına girer, oradaki alçı Venüs'e dalar giderdim. Önünde diz çökmüş olarak, bana ezberletilmiş duaları mırıldanırdım: **'Babamız', 'Selâm Sana Meryem', 'Hıristiyan Amentüsü'**...»

«Hiç unutmam, bir gece, yine alçı Ve-

nüs'e tapmak için yatağımdan sıyrıldım. Kitaplıkta çıt yoktu. İkinci hilâl dönemini sürdüren ay, bir pencereden sunduğu ışıkla Venüs'ümü aydınlatmıştı. O ışığın çerçevesine ben de girdim. Tanrıçamın soğuk ve mavi bir görünüşü vardı. Hemen kapandım ayaklarına; Yurttaşlarım, Çarmıh'taki Kurtarıcı'nın ayaklarını nasıl öperlerse, ben de Venüs'ümün ayaklarını öptüm. Sonra, doğruldum; yüreğimden kabaran karşı konulmaz bir istekle, donmuş vücuda sarıldım; dudaklarımı onun soğuk dudaklarına yapıştırdım. Damarlarımda bir ürperme dolaşmaya başladı. Oradan kaçtım, yatağıma döndüm. Ve, düşümde, Venüs, başucuma dikildi; azar ve korkutma anlamına kolunu kaldırıp parmağını salladı.

«Erken yazdırdılar beni okula. Lise öğrencisi olduğum zaman, Eskiçağ'ın bana sunabileceği her şey için tutkulu bir kavrayışla, «Daha, daha...» diyordum. Öyle ki, çok geçmeden, Yunan tanrılarıyle dostluğum, İsa diniyle olan dostluğumu kat kat aştı. Pâris, Venüs'e Uğursuz Elma'yı uzatırken, artık, yanlarında ben de vardım. Truva'nın yanışını gözlerimle görüyor, serüvenli deniz yolculuklarında Ulysse'in peşini bırakmıyordum. Güzel olan her şeyin ilk örnekleri benim ruhu-

ma derinlemesine gömülmüştü. Böylece, akranlarım olan delikanlıların hoyratlıkta ve kabalıkta birbirleriyle yarış ettikleri sırada, bayağı ve çirkin her şeye karşı içimde bir tiksinti duydum. Fakat, yeni yetme Severin'in gözünde, çirkinin de çirkini, bayağımın da bayağısı bir şey varsa o da aşk idi; özellikle ete ve yaklaşmaya değgin yönleriyle... Güzel Cins'le her tür ilişkiden uzak tutuyordum kendimi. Çılgınlık kertesinde bir aşırı zevkçi idim.

«On dördündeydim; annem bir oda hizmetçisi tuttu: genç, güzel, fıkır fıkır, gereken yuvarlaklıkları tam ölçülerinde bir kadın. Bir sabah, odamda Tacite'i okuyor, eski Almanların erdemleriyle sarhoş oluyordum ki, bu dişi, ortalığı toplamağa geldi. Beni öyle dalıp gitmiş görünce yanıma sokuldu, bir elinde silpürgesi, üzerime eğildi ve taptaze sıcak dudakları dudaklarıma değiverdi. Bu kızgın küçük kedinin sıcaklığı hoşuma gitmedi değil ama, ben hemen elimdeki Tacite'i kalkan yaparak yataktan fırladım ve fıkır fıkır ayartıcının elinden kendimi kurtarmak için canımı dışarı attım.»

Bir kahkaha patlattı Wanda:

«Gerçekten, benzeri bulunmaz bir adamsınız siz. Devam, devam...»

«Unutamayacağım bir başka sahne

daha var, yine o yıllardan... Uzak bir halam vardı, Kontes Sobol. Bize misafirliğe geldi. Gülüşü tatlı, şahane bir güzel kadındı. Ama ondan hiç hoşlanmazdım, çünkü aile içinde biraz, nasıl diyeyim, hafifmeşrep olarak ün salmıştı. Ona elimden geldiğince kaba, beceriksiz ve ziyancı gibi davranırdım. Annemle babamın kente indikleri bir gün, halam, onların yokluğundan yararlanarak, beni hizaya getirmek istedi. Kürk kaplı ceketini sırtına geçirmiş, odama bir baskın yaptı. Ardı sıra da aşçı kadın, bulaşıkçı kız, bir de şu benim yüz vermediğim fıkır fıkır oda hizmetçisi sökün ettiler. Sorgu suale bile gerek duymadan, çırpınmama bile vakit bırakmadan, tuttukları gibi, elimi ayağımı bağlayıverdiler. Halam, kötü bir sırıtışla, yenlerini sıvadı; koca bir değnekle indirmeye başladı bana. Öyle dönmüştü ki gözü, vurduğu yerlerden kan sızmağa başladı. Yiğitçe cesaretim, çabucak, haykırıp ağlamaya, yalvarmaya, af dilemeğe dönüştü. Çözdürdü bağlarımı, önünde diz çöktürdü bana; verdiği ceza için teşekkür ettirdi, bir güzel de elini öptürdü.»

«Aşırı zevk düşkünü deli ben, kadınlardan hoşlanmayı işte, güzel bir kadının elindeki değnekten öğrendim. Halam, kürk kaplı ceketi içinde öfkeli bir krali-

çeden farksızdı. Halam, o günden sonra, bana, Tanrının yeryüzüne indirdiği en güzel kadın olarak görünmeğe başladı.

«Caton'unki derecesine varan perhizciliğim, ve kadınlara karşı duyduğum ürküntü, güzelliğe karşı aşırı duyduğum hoşlanmanın birer maskeleriydi ancak. Kendi kendime öyle kuruyordum ki zevk bir çeşit kültür işidir, ve onun hazinelerini bayağı bir varlık uğruna çarçur etmemeğe, ideal bir kadın için saklamağa ant içiyordum. En iyisi, Aşk Tanrıçası'nın da kendisine saklamalıydım bu hazineleri.

«Halamın oturduğu başkentte üniversitede okuduğum sıralar yine pek gençtim. Odam Doktor Faust'unkinden farksızdı. Karmakarışıktı, dağınıktı. Bir Yahudi antikacıdan aldığım elden düşme kitaplarla dolaplarım tıklım tıklımdı. Sonra küreler, atlaslar, küçük şişeler, astronomi haritaları, hayvan iskeletleri, kuru kafalar, ünlülerin büstleri. Kısacası, kocaman yeşil sobanın arkasından Mefistofeles her an, gezide bir öğrenci kılığında çıkıp kendini gösterebilirdi. Her şeylerden biraz biraz, rasgele ve hiç bir seçim yapmadan öğreniyordum: Kimya, simya, tarih, astronomi, felsefe, hukuk, anatomi, edebiyat... Homer'i, Virjil'i, Şiller'i, Goethe'yi, Shakespeare'i, Cervantes'i, Voltaire'i, Moli-

ère'i, Kuran'ı, Kazanova'nın Anıları'nı okuyordum. Düzensizlik, hayal şahlanmaları ve aşırı zevk arayışları bende gün günden aztıyordu. İdealimdeki güzel kadın gece gündüz benimleydi. Onu bazen bir yatakta aşk perilerinin kanat yelpazeleri altında, bazen deri ciltli kitapların sayfalarında, bazen de iskeletlerin arasında görür gibi oluyordum. Bazen bir Venüs beyazlığı ve ciddîliği ile Olemp usulü giysilere bürünmüş olarak, bazen dalga dalga koyu saçları, gülümseyen mavi gözleri, kızıl kadife kaplı, hermin kenarlı ceketiyle halam olarak düşünüyordum. Bir sabah, gülümseyen güzelliklerinin gelgeli ile hayallerimin yaldızlı bulutundan sıyrılıp belirince yine halam, dayanamadım, kalktım evine gittim. Beni tatlı hatta sıcak karşıladı. Kondurduğu hoş geldin öpücüğü ile duygularım altüst oluverdi. Halam kırkına merdiven dayamıştı ama, hoppa kadınların çoğunda olduğu gibi, yıllar ona da henüz diş geçirememişti. Onu hangi erkek görse canı çekerdi. Kenarları kürk çevrili ceket yerine bu sefer, kahverengi zerdeva ile zenginleştirilmiş yeşil kadifeden bir ceket vardı üzerinde. Beni bir zamanlar yıldırmış olan sertliğinden iz bile kalmamıştı. Tapınışımı açığa vuracak girişimlerimi hemen hemen hiç tepkisiz karşıladı.

«Bendeki duygusal çılgınlığı ve saflığı halam çok erken keşfetmişti. Beni mutlu kılmak onca bir çeşit eğlence oluyordu. Ben de gerçekte, genç bir tanrı gibi mutluydum. Önünde diz çökmek, bir zamanlar beni cezalandırmış olan bu elleri öpmek ne hoştu... Hârika ellerdi bunlar, biçimli, yumuşak, bembeyaz. Doğrusu, halamda, ben yalnız bu ellere vurgundum, ne saklayayım. Oynuyordum onlarla: kürkün içine saklıyor, yine meydana çıkarıyor, ocağın alevine tutuyor, onları görmeğe, koklamağa, onlara bakmağa doyamıyordum.»

Farkına varmadan, kendi ellerine baktı Wanda. Gülümsemekten alamadım kendimi.

«Varın siz hesap edin, ne çılgın duygular içindeymişim o zamanlar... Sopasını yemeden halama kanım kaynamadı; sonra çevresinde iki yıl pervaneler gibi döndüğüm oyuncu kadın, bana oynadıkları; sonra, manastıra çekilmiş gibi her dakika erdemden söz eden ve sonunda beni zengin bir Yahudi ile aldatan kadın... Görüyorsunuz: masumluk taslayıp sattı beni o da. İşte bunun içindir ki erdem ve namus gösterilerinden iğrenirim. Öyle bir kadın isterim ki bana açık açık diyebilsin: «Ben bir Pompadour'um, ben bir Lükres

Borjiya'yım.» Taparım ben kadının böylesine.»

Wanda kalktı, pencereyi açtı:

«Öyle bir anlatışınız var ki dinleyenin hayal gücü kızışıyor, sinirleri geriliyor, nabzı yükseliyor. Eğer bütün söylediklerinizi doğru ise, siz ahlâksızlığı taçlandırıyorsunuz demek. Sizin kalbinizde gözü pek, şeytan ve cilveli bir kadın yatıyor. Bir kadını kötü yola itecek bir tek erkek varsa o da sizsiniz.»

Gece yarısını geçmiş olmalıydı; pencereme tık tık vurulduğunu duyarak yatağımda doğruldum, kalktım, pencereye gittim. Açtığım zaman beni korkuya salan bir görüntüyle karşılaştım: karşımdaki Kürklü Venüs'tü, tıpkı bana ilk kez göründüğü haliyle.

«Uyku tutmadı beni» dedi, «öyküleriniz beni tutuşturdu; sola döndüm, sağa döndüm yatağımda; faydasız... Gelin, biraz arkadaşlık edin bana n'olur.»

«Hemen, şimdi geliyorum.»

Odasına girdiğim zaman, Wanda'yı, yaktığı ocağın önünde büzülmüş buldum.

«Güz kendini göstermeğe başladı» dedi, «geceler iyiden iyiye soğudu. Belki hoşunuza gitmeyecek ama oda ısınmadan kürkümü çıkaramayacağım.»

«Ah sizi gidi sizi... Hoşuma gitmeyecekmiş... Oysa pekâlâ biliyorsunuz ki...»

Belinden sarılıp kucaklamıştım bile onu.

«Elbette biliyorum. Yalnız, kürklere olan bu ilginiz nerden geliyor acaba?»

«Tâ doğuşumdan. Küçük yaşımda da, kürklerin üstünlüğüne iman etmişimdir. Sinirli kimselerde kürklerin kamçılayıcı bir etkisi vardır. Doğal yasalara dayanan bir olgudur bu. Bu, tuhaf olduğu kadar çarpıcı bir fizik büyülemedir. Bu büyülenmeden hiç kimse kendini tam anlamıyle kurtaramaz. Bilimin son buluşlarından biri elektrik ile ısı arasındaki akrabalıktır. Bu iki gücün insan organizması üzerindeki etkileri birbirine çok yakmdır. Sıcak iklimlerde tutkulu insanlar yetiştiği gibi, sıcak bir atmosfer de aşırı heyecanlara yol açar. Elektrik bakımından da böyledir bu. Kedilerle düşüp kalkmanın duygulu ve zayıf iradeli kimseler üzerindeki yatıştırıcı ve aynı zamanda şeytanca etkisi bundandır. Kuyruklarının kımıldanışındaki tatlılık, tüylerinden kıvılcım demetleri gibi fışkıran elektrik ne kadar uyarıcıdır... Muhammed'in, Richelieu'nün, Rousseau'nun ve daha nicelerinin kediyi sevmeleri bundandır.»

«Bu hesapla, kadın, kocaman bir ke-

di, kocaman bir elektrik bataryası oluyor sizce.»

«Evet, evet. Güzellik ve iktidar simgesi olarak kürke yakıştırılan sembolik anlamı ben böyle çözümlüyorum. Eski çağlarda krallar ve soylular, kürkü kendi tekellerine almışlar, bir çeşit giyinme yönetmeliği ile işi sağlama bağlamışlardır. Büyük ressamlar, kraliçeleri portrelerinde kürklere sarmışlardır. Rafael Fornarina'nın tanrısal kadınları için kürklerden daha değerli bir çerçeve bulamamıştır. Titien de sevgilisinin gül fidanı endammı koyu renk bir kürke sarmadı mı?»

«Erotizm üzerine çektiğiniz söyleve teşekkürler. Ama yine de bana her şeyi söylemiş değilsiniz. Kürkün, sizin gözünüzde, ayrıca bir karakteri yok mu?»

«Var elbet. Istırap çekmekten tuhaf bir tat aldığımı, bir kadının despotluğu, zulmü, hoyratlığı kadar hiç bir zevkin tutkularımı yatıştıramayacağını size söylemedim mi, hem de kaç kez? Ben bir kadını kürksüz düşünemem...»

«Anlıyorum, sizce kürk kadına yücelik ve etkinlik veriyor.»

«Bu kadar da değil. Ben aşırı zevkçinin biriyim. Bende her şeyin kökü hayaldedir, her şey oradan beslenir. Pek çabuk olgunlaşmışımdır ben. On yaşıma doğru,

din kurbanlarını anlatan kitapları okurken en tuhaf heyecanları yaşamışımdır. Herkesin hayran kalacağı pasajlar beni dehşete düşürmüştür... Kurbanlar çektikleri ıstırapta sevinçlerinin kaynağını buluyorlardı. Zındanlarda çürütülmek, kızdırılmış ıskaralara bastırılmak, oklara nişan tahtası olmak, fokur fokur kaynayan ziftlere itilmek, yırtıcı hayvanların önüne atılmak, çarmıha gerilmek onlara cennet hazları yaşatıyordu sanki. O gün, bu gün, en yaman ıstıraplar, benim gözümde, mutluluklara yükselmek için birer kanattır, hele bu ıstıraplar güzel bir kadının fentlerinden doğuyorsa... Bence şiir ve şeytanlık, oldum olası, kadında özümlenmiştir. Bir tarikate bağlanır gibi bağlanmışımdır kadına. Nefse düşkünlükte kutsal bir nitelik buluyordum. Biricik kutsal ilke o idi. Kadmda ve onun güzelliğinde tanrısal bir büyü vardı, çünkü kadın, var olmanın en önemli koşulunu —kuşakların kuşakları izlemesi koşulunu— yerine getirmekle görevlendirilmişti. Kadında Doğa'nın somutlaşmasını, İsis'i görüyordum; erkekte ise onun hem rahibini hem de kölesini. Kadın bir şeyi ister; ondan alacağını alır, sonra bırakır atar onu; budur hamuru kadının. Oysa kadının kötü davranışları hatta bu yüzden gelecek ölüm, erkek için zevk kay-

nağıdır. Yazgılarını kıskandığım erkekler vardı: Zifaf gecesi güzel gelin Brunehild tarafından zincire vurulan Kral Gunther'i, uçarı sevgilisinin bir kurt postuna sokup kendine av ettiği o zavallı ortaçağ saz ozanını, gözüpek Amazon Charka'nm, Prag çayırlıklarında hile ile ele geçirip Divin şatosuna götürdüğü, orada onunla doyuncaya kadar yattığı, bıktıktan sonra da işkence çarkına bağlattığı şövalye Ctirad'ı kıskanıyordum.»

Dayanamadı Wanda:

«Çirkin şeyler bunlar,» dedi, «dilerim böyle bir hamurdan bir kadının eline düşesiniz. Hele bir kurt postuna tıkılın, hele bir köpeklerin dişlerini etinizde duyun, hele bir işkence çarkına bağlanın; bakalım yine de şiir şiir diye kendinizden geçer miydiniz?»

«Demek böyle düşünüyorsunuz? Yanılıyorsunuz.»

«Dostum, sizin aklmız başınızdan bir karış yukarda.»

«Olabilir. Yalnız, sözüm bitmedi; dinleyin lütfen: en korkunç zulümlerin canlandırıldığı öyküleri okuyup yutuyordum. Böyle öykülerdeki işkence sahnelerini renklendiren tablolar bana doyulmaz zevkler veriyordu, hele gravürler... Eli kanlı tiranlar, daima kürkler içinde ya da kürk-

lerle kenarları süslü giysiler içinde tahtlarına kurulmuşlardı. Engizisyon yargıçları bir tek işaretle kelle uçuruyorlar, ateşe attırıyorlar, boğazlatıyorlardı iman sahiplerini. Sonra, zevke düşkünlükleri, güzellikleri ya da acımasızlıkları ile tarihe geçen kadınlar: Libussa'lar, Lucrèce Borgia'lar, İsabeau'lar, Safiye Sultanlar ve son yüzyılın Rus çariçeleri.»

«Kürklerin şimdi sizde acayip hayaller uyandırması bundan demek?»

Wanda bunu sorarken kürküne de fettanca sarındı ve endammı dalgalandırmakta da kusur etmedi:

«Söyleyin bakayım, kendinizi nasıl buluyorsunuz şimdi? İşkencenin dozu orta karar, değil mi?»

Delip geçici yeşil gözleri, keyfi yerinde bir alaycılıkla, yüreğime saplanıyordu. Tutkumu yenemedim, önüne diz çökerek sarıldım ona:

«Evet» dedim, «bir zamanlar kurduğum en tatlı hayalleri uyandırdınız bende, hem de en derin uykularından, bir sıçrayışta.»

«Neymiş bakalım o en tatlı hayaller?»

Wanda bunu sorarken, elini boynumda dolaştırıyordu. Bu sıcak elin değmesi, süzgün kirpikler arasından pırıldayan ve sevecenlikle alay arasında her an an-

lam değiştiren bakışlar beni sarhoş edivermişti:

«Sevdiğim, taptığım bir güzel kadının kölesi olmak hayali...»

Wanda sözümü kesti gülerek:

«...Ve karşılığında size kötü davranan, değil mi?»

«Evet, beni bağlayıp kırbaçlayan, kendini bir yandan başkalarına sunarak, beni de bir yandan tekmeleyip çiğneyen...»

«...Ve sizi kıskançlıktan deliye döndürdükten sonra, sizi mutlu rakibinizle karşı karşıya getiren, sizi onun çizmeleri altında ezdirecek kadar işi azıtan bir kadın... Neden olmasın, değil mi? Hele bu son tablo her halde pek hoşunuza gidiyor.»

Ürkütüyle baktım Wanda'ya:

«Hayallerimi aşıyorsunuz.»

«Eh, biz kadınlar, icattan yana pek doğurganızdır. Dikkat edin, idealinize kavuşmanızın arkasından, o ideali aşan gelişmeler olabilir; zevk dozunuzun çok üstünde acımasız davranışlarla karşılaşabilirsiniz.»

«Korkarım ki buldum idealimi...»

Bunu söylerken, yanan yüzümü dizlerine bastırdım. Silkinip kalktı; kürkünden sıyrıldı ve kahkahalarla odada sıçrayıp dönmeğe başladı. Bir yandan da,

«Her halde bende bulmadınız idealinizi...» diyip duruyordu.

Hemen çıktım. Merdivenlerden inerken ve avluda bu yaman kahkahalar beni hep kovaladı.

Bu gün parkta buluştuğumuz zaman, Wanda, bütün muzipliğiyle sordu bana:

«İdealinizi somutlaştırmam gerekiyorsa söyleyin...» dedi.

Verecek cevap bulamadım. İçimde bir sürü karşıt duygu çarpışıyordu. Taş banklardan birine oturdu; eğilip kopardığı bir çiçekle oynamağa başladı:

«Söyleyin canım.»

Diz çöktüm; ellerini ellerimin içine aldım:

«Bir kez daha yalvarırım size, ne olur, benim karım olun, benim sadık karım olun. Eğer olamayacaksanız, idealim olun benim; ama sınırsız, ama durmadan daha da artmacasına...»

«Söyledim size, biliyorsunuz, eğer aradığım erkek olduğunuzu bir yıl içinde anlarsam, elimi uzatacağım size. Fakat hayalinizdeki meyva olmayı kabullenirsem daha hoşunuza gidecek sanıyorum. Hangisini yeğliyorsunuz?»

«Hayalimden geçirdiğim neler varsa, inanıyorum ki onların hepsi sizde.»

«Kendi kendinizi tuzağa düşüreceksiniz.»

Hiç aldırmadan lafımı sürdürdüm:

«Dilediğiniz gibi kıvrandıracağınız bir erkeği pençenize düşürmek her halde sizi zevkten bayıltacak.»

«Hayır, hayır...» diye silkindi Wanda, biraz düşündü: «Ama» dedi, «kendi kendimi ben de anlayamıyorum; yalnız, ne diye gizleyeyim, siz benim hayallerime fitne soktunuz, kanıma ateş düşürdünüz; önerdiklerinizden hoşlanmağa başladım. Pompadour'lardan, İkinci Katerina'lardan bana öyle bir coşkunlukla söz ettiniz ki, bencil, çılgın ve acımasız kadınları öylesine göklere çıkardınız ki bende de bir heves uyanıyor; onlar gibi olayım diyorum; hem kırıp geçireyim karşımdakileri, hem de bana tapsınlar ve bu kanlı saltanatım mezara kadar sürsün...»

Wanda bir soluk aldı:

«İşte en sonunda beni küçük çapta bir despot yaptmız, bir aile yuvası Pompadour'u olup çıkacağım bu gidişle.»

Ne güzel, artık yaklaşmıştım hedefime:

«Değil mi ki böyle bir eğilim duyuyorsunuz, bırakın kendinizi; su gibi akm sonuna kadar. Eğer sadık bir eş olamayacaksanız, benim şeytanım olun.»

Duygularım karmakarışık ayaktaydı. Güzel bir kadının yanıbaşında uykusuz saatler geçirmiştim. Bu perişan halimle ona kimbilir daha neler söylemişimdir. En son hatırladığım: öptüm öptüm ayaklarını, sonra bir ayağını kaldırıp enseme bastırdım. Hemen çekti ayağını; öfkelenmişti:

«Bak, Severin, eğer beni seviyorsan bir daha böyle şeyler yapma, böyle şeyleri ağzına alma, anlıyor musun. Korkuyorum ki en sonunda...»

Bunları sert ve keskin bir sesle söylemeğe başlamış, ve, gülümseyerek yarıda bırakmıştı. Yarı sayıklar gibi:

«Durum ciddî» dedim, «size öylesine tapıyorum ki yanıbaşınızda yaşamak uğruna her çeşit zulmünüze katlanmağa gönüllüyüm.»

«Severin, seni bir kez daha uyarayım, dikkat et.»

«Boşuna. Mademki beni uzaklaştıramayacaksınız, ne olur, dilediğiniz gibi kullanın beni.»

«Severin, genç bir kadınım ben; uçarının tekiyim. Kendini bana bırakmakla başını derde sokacaksın; en sonunda oyuncağım olacaksın. O zaman kim kurtarır, kim korur seni? Çılgınlığını kötüye kullanabilirim senin.»

«Ah, ne kadar soylusunuz...»

İktidardan kendini beğenmişlik doğar.»

«Doğsun... Keşke doğsa... Ayaklarının altına al, çiğne beni...»

Wanda, ellerini ensemden kenetledi, başını sallayarak gözlerimin içine baktı:

«Bunu yapabileceğimi sanmam» dedi, «ama gönlün olsun diye bir deneyeceğim; seviyorum çünkü seni Severin, şimdiye kadar hiç bir erkeği sevmediğim kadar seviyorum.»

Bu gün, baktım, şapkasını şalını almış,

«Haydi» dedi, «çarşıya gideceğiz.»

Dükkân dükkân dolaştık. Kamçı arıyordu. Her girdiğimiz yerde boy boy, türlü türlü kamçı çıkarttı. En sonunda köpek kamçılarında karar kıldı. Satıcı, sırıtarak, bunların tam köpeklere göre olduğunu söyledi. Wanda, göz ucuyle bana baktı:

«Yalnız» dedi, «bana bu köpek kamçılarının en büyük boyundan lâzım.»

Satıcı yine sırıttı:

«Her halde bir azman buldoğunuz var...»

«Evet, evet, hani şu Rusya'da dikkafalı köleleri yola getirmek için kullanılan cinsten.»

Satıcının tezgâha yığdığı kırbaçların içinden, en sonunda, öyle bir sunturlusunu seçti ki görünüşü bile bana ürperti verdi. Bana dönerek,

«Şimdilik ayrılalım» dedi, «benim tek başıma yapmak istediğim birkaç alışveriş var da...»

Dükkândan çıktım, biraz dolaşıp oyalandım. Dönüşümde, Wanda'yı aynı sıradaki bir kürkçü dükkânından çıkarken gördüm. Gülerek el salladı. Yanma gittim.

«Daha düşünecek vaktiniz var» dedi, «hiç bir zaman gizlemedim sizden, hem ciddî hem de zevk düşkünü kişiliğiniz gözlerimi kamaştırıyor, başımı döndürüyor. Dünyanın en ciddî erkeğinin kendini bana bırakması, ayaklarıma içtenlikle kapanması beni coşturuyor. Fakat bu sarhoşluk, bu coşku böyle sürüp gider mi dersiniz? Kadın, erkeği sever, sonra ona kölesi gibi sert davranır, en sonunda da tekmeleyip kovar onu.»

Bunları söylerken, ayakları yerden kesilmiş gibiydi Wanda'nın. Boğuk sesle karşılık verdim:

«Bıktığın anda tekmeleyip kov beni. yeter ki kölen olayım.»

«İçimde kötü niyetler, tehlikeli tertipler uyanıyor Severin.»

Yürümeğe başlamıştık. Durdu, durduk. Kolumdan tuttu:

«Sensin bunları uyandıran, ve çok fena olacak senin için. Zevk acılığını, acımasızlığı öyle ballandırıyorsun ki heveslenıyorum bunlara. Ne dersin, bu oyunu denesem mi? Bu oyuna ilk seninle başlasam mı? Bronz öküz işkencesini icat eden adama Zalim Denys'in uyguladığını sana uygulasam mı? Hani, bilirsin, Denys, o adamı icat ettiği işkence aracının —bronz öküzün— içine koydurmuş, altındaki odunları tutuşturup da bronz kızınca, adamın feryatlarının ve can çekişme hırıltılarının öküz böğürmesine benzeyip benzemediğini anlamak istemişti. Kim bilir, belki ben de bir Dişi Denys'im...»

«Ah öyle olsan, hayallerim yerine gelir. Mutlulukta da, ıstırapta da seninim; seçmek sana kalmış. İliklerime taht kuran şeytansı ve güçlü yazgı beni çizdiği yolda sürükleyecek.»

«Sevgilim,

«Seni bu gün ve yarın görmek istemiyorum. Öbür akşam gel, **kölem olarak.** Hanımefendin: Wanda

«kölem olarak»... Altı çizilmişti bu iki sözcüğün. Sabahın erken saatinde aldığım pusulayı bir kez daha, bir daha okudum;

sonra, dağ gezintileri için eğitilmiş bir eşek semerleterek, görkemli Karpat doğanın yolunu tuttum. Amacım tutkularımı, özlemlerimi biraz olsun unutmağa çalışmaktı.

Yorgun, aç ve susamış döndüm ve besbeter sevdalı... Hemen üstümü değiştim ve kapısma koşarak tıklattım.

«Giriniz.»

Girdim. Odanın ortasında ayaktaydı. Işın ışm akıp dökülen beyaz saten bir rop vardı üzerinde, ve bir ceket al saten, kenarları hermin çevrili; saçlarının üzerine de —kırağılı gibi pudralanmış saçlarının— bir küçük taç oturtmuştu elmas elmas. Kolları göğsünün üzerinde çaprazlanmıştı, kaşları çatıktı.

Yaklaştım; sarılıp kucaklamak istedim. Sıyrıldı, bir adım geriledi ve tepeden bir bakışla, dudaklarının ucuyle:

«Köle...» dedi.

Ayağına kapandım, robunun eteğini öptüm. Neden kızdığını anlamıştım: ona Wanda diye seslenişimden. Bu sefer haddimi bildim:

«Hanımefendim benim...» dedim.

«Hah şöyle, şimdi oldu işte...»

«Ne kadar güzelsin...»

Aynanın karşısına geçti; gururlu bir doygunlukla kendini seyretti:

«Hoşuna gidiyor muyum?»

«Delireceğim.»

Alt dudağmda küçümseyen bir bükülüş kıvrıldı. Yarı kapalı süzgün gözlerinden alaycı bakışlar yağıyordu üzerime.

«Ver şu kırbacı bana.»

Sağıma soluma bakındım. Yeni bir buyruk:

«Hayır, hayır, öylece kal, dizüstü...»

Şömineye doğru yürüdü; kırbacı raftan aldı; havada şaklattı, gözleri bende ve gülerek. Sonra, ceketinin kürk çevrili kollarını sıvadı ağır ağır.

Kendimde olmadan kısık bir haykırış kopardım:

«Hârika kadın...»

«Sus, köle...»

Bu sefer kırbaç üstümde şakladı. Wanda'nın bakışları kararmış, yırtıcılaşmıştı. Ama, bu bir an sürdü sürmedi. Acıyışla eğildi bana, boynumu okşadı sevecenlikle:

«Acıttım mı canını yoksa?»

Utançla korku arasında gidip gelen bir hali vardı.

«Hayır» dedim, «hayır, bana tattıracağın her acıdan mutluluk duyacağım. Hoşuna gidiyorsa eğer, ne olur kırbaçla beni...»

«Hiç hoşlanmıyorum.»

O acayip sarhoşluk beni yine çileden çıkarmıştı:

«Kırbaçla beni, ne olur, acımadan, kıyasıya...»

Wanda, kırbacı kaldırdığı gibi iki kez yapıştırdı:

«Şimdilik bu kadar yeter mi?»

«Hayır, daha, daha...»

«Ciddî mi söylüyorsun?»

«Yalvarırım, kırbaçla beni; tek mutluluk benim için bu.»

«Elbette böyle söylersin; bir oyun olduğunu biliyorsun bunun. Sana kötülük edemeyeceğimi biliyorsun. Böyle barbar oyunlarından tiksinirim ben. Eğer ben gerçekten kölesini kırbaçlayacak bir kadın olsaydım, öyle bir korkardım ki...»

«Hayır Wanda, seni ben kendimden çok seviyorum. Ölümde kalımda kendimi sana adamışım. Bana dilediğini yapabilirsin, içinden ne gelirse ve hiç şakasız.»

«Severin...»

Ayaklarının dibine kapandım, yüzümü yerlere sürdüm:

«Çiğne beni, ez beni...»

İyiden iyiye sabırsızlanmıştı:

«Komediden hoşlanmam.»

«Kötü davran bana, horla beni...»

İçime kaygı düşüren bir sessizlik oldu.

«...Severin, son kez uyarıyorum seni.»

«Beni seviyorsan, acıma bana.»

Gözlerimi kaldırmış, yalvarıyordum.

«'Beni seviyorsan' mı dedin? O halde, peki.»

Bir adım geri çekildi, karanlık bir gülümsemeyle baktı bana:

«O halde, peki, ey benim **kölem**... Gör bakalım, bir kadının eline düşmek ne demekmiş...»

Bir tekme indirdi:

«Nasıl, iyi mi?»

Kırbacı havada şaklattı:

«Kalk ayağa...»

Kalkacak oldum, engelledi:

«Diz çökeceksin.»

Buyruğunu yerine getirdim. Başladı kırbaçlamağa. Sırtıma, kollarıma dolu sağanağı gibi iniyordu vuruşlar. Bir tanesi etimde çaktı. Her vuruşunda mutluluğum artıyordu. Taptığım, her an uğruna canımı vermeğe hazır olduğum bir kadından gelen acımasızlık beni hazdan delirtiyordu. Durdu:

«Ben de bayağı zevk duymağa başladım bu işten...» dedi. «Bu günlük yeter. Yalnız, merak ediyorum: nereye kadar dişini sıkabileceksin? İçimde korkunç bir istek var, seni kırbacım altında titrer, ıstı-

rap çeker görmek, inleyişlerini, hırıltılarını duymak isteği; nihayet, «Yeter, bağışla beni...» diyeceğin ve benim acımasız, bayıltıncaya kadar kırbaçlamayı sürdüreceğim son sahneyi yaşamak tutkusu. Evet, sen benim yaradılışımdaki en tehlikeli öğeleri uyandırdın. Neyse, kalk bakalım.»

Dudaklarıma götürmek için ellerini tuttum.

«Bu ne kendini bilmezlik!» diye köpürerek bir tekmeyle uzaklaştırdı beni. «Görünme gözüme, şımarık köle...»

Sıtmalı, karışık düşlerle çırpınarak geçirdiğim geceden sonra, alaca aydınlıkta uyandım. Anılarımda kanat çırpan bunca olgular arasmda acaba gerçek hangisiydi? Yaşamayı düşlediğim neydi, yaşadığım neydi? Kırbaçlanmıştım; derimin üzerindeki alev alev kızıl izler bunun su götürmez kanıtlarıydı. Ve, oydu kırbaçlayan beni. Artık şimdi her şeyi biliyordum.

Ama, fena mı, düşlerim gerçekleşti işte... Muradıma erdim demektir. Aklımı başıma devşirip toparlansam ya... Ne gezer, sadece biraz yorgunluk, duyduğum. Wanda'nın hoyratlığı beni zevkten deliye döndürdü. Şimdi onu daha da çok seviyorum, daha da çok tapıyorum şimdi ona. Duygularımı, ona köleliğimi anlatacak söz-

cük bulamıyorum. Kölesi olmak onun, ne mutluluk...

Beni balkonundan çağırdı. Hemen merdivene seğirttim. Kapısının eşiğinde ayaktaydı. Dostça uzattı elini:

«Kendi kendimden utanıyorum» dedi. Beline sarılmamla başını göğsüme koyması bu üç sözcüklük saniyede oluverdi. Sesi titriyordu: «Dünkü korkunç sahneyi unutmağa çalış Severin. Ne yaptımsa senin gönlün olsun diye yaptım. Bundan sonra aklımızı kullanalım; bak nasıl mutlu olacağız, nasıl sevişeceğiz. Bir yıl sonra da karın olacağım senin.»

«Hayır, hayır, hanımefendim olacaksın, ben de kölen senin...»

Wanda sözümü kesti:

«Kölelik konusunu, hoyratlığı, kırbacı ağza almak yok artık. Yalnız, hatırın için, kürk ceketimi giyeceğim, o kadar. Gel haydi, yardım et giymeme.»

Üzerinde okunu yayından fırlatmış bir aşk perisi bulunan sarkaçlı saat gece yarısını vururken Wanda'nın yanından ayrılmak istedim. Bir şey demeden sarıldı bana, Osmanlı işi sedire sürükledi yeniden ve öpmeğe başladı. Bu davranıştan daha açık, daha ayartıcı bir dil olur muydu? Bu dilde, hatta benim anlamağa cesaret edemeyeceğim kadar, nice anlamlar vardı.

Süzgün gözlerinde çapkın bir tatlılık okunuyordu; bütün varlığıyle bırakmıştı kendini. Beyaz pudra altında kıvılcımlanan kızıl saçları, her kımıldanışında allı karalı saten robunun hışırtıları, yarım kürkünün içinde dalgalanan vücudu... Kekeledim:

«Yalvarırım sana, belki kızacaksın ama...»

Duymamış gibi fısıldadı:

«İşte seninim; ne dilersen yap.»

«Ne dilersem, öyle mi? O halde tekmele beni, çiğne beni; yoksa delireceğim.»

«Yasaklamadım mı ben sana bu saçmalıkları? Anlaşıldı, akıllanmayacaksın...»

Kapandım dizlerine; yanan yüzümü göğsüne gömdüm:

«Benim aşkım bildiğin aşklardan değil...»

«Sanırım, senin çılgınlığın, aslında, şeytanın buyruğuna girmiş, doyma bilmez bir zevk sıtmasından başka bir şey değil. Böylesi hastalıklar bizim çarpık yanlarımızın piçleridir. Bu kadar erdemli olmasaydın aklın sana her halde söz geçirebilirdi.»

Parmaklarım saçlarının yangını içinde kaybolmuştu. Parlak yarım kürkü ay ışığı altında bir deniz gibi, göğsünün inip kalkışlarıyle yanıp sönüyordu. Kendimden geçmiştim. Karmakarışık mırıldandım:

«Delirdin diyorsun bana, o halde aklımı başıma getir, n'olur...»

Kucakladım onu; yok, hayır, o kucakladı beni, yırtıcı bir dişi gibi hem. Öpüşleri birer ısırmaydı. Aklım büsbütün durmuştu; soluğum da kesiliyordu. Kendimi kurtarmağa çalıştım. Sordu Wanda:

«Nen var, ne oluyorsun?»

«Acılarım tarifsiz...»

Kurnaz bir kahkaha fırlattı:

«Acıların ha?»

İnlercesine mırıldandım:

«Gülebilirsin. Anlamıyorsun değil mi?»

Ciddîleşti birden; başımı ellerinin arasına aldı ve göğsüne bastırdı:

«Evet, doğru, acı çekmek zevk veriyor sana..» Yine gülmeğe başladı: «Ama, dur, senin aklını bak nasıl başına getireceğim.»

«Sonuna kadar mı yoksa bir an için mi benim olmak istiyorsun diye artık soracak değilim. Ben mutluluğumun tadını çıkarmağa bakıyorum. Şimdi benimsin ya, ben ona bakarım. Sana hiç sahip olmamaktansa, seni kaybedeyim, daha iyi.»

Bir daha sarıldı; nasıl diyeyim, **korkunç** dudaklarıyle öpmeğe başladı yeniden:

«İşte, akıllanma buna derler, aferin.»

Yarım kürkünün yakasını yırttım dantellerini parçaladım. Çıplak göğüslerimizde nabızlarımız tokuşuyordu.

Sonra artık kendimi kaybetmişim bir süre için. Toparlanınca, bir de baktım, ellerimin üzerinde kan damlaları var, sordum doygun bir sesle:

«Tırmaladın mı?»

«Hayır» dedi, «tırmalamadım; her halde ısırmışımdır.»

Sahneye yeni bir kişi girdi mi aşk ilişkisinin de değişivermesi ne tuhaftır.

Dağlarda, göl kıyılarında gezinerek baş başa okuyarak bir arada nice eşsiz günler geçirmişiz. Wanda'dan düşlediğim kadını yontup çıkarmışım. Birbirimizi nasıl da seviyoruz, onun yüzünde nasıl da güller açıyor. Fakat, derken, bir dost çıkageliyor, boşanmış bir kadın, Wanda'dan yaşça biraz büyük, gün görmüşlüğü biraz daha fazla, ve Wanda kadar kılı kırk yarmayan... Bu kadının etkisi hemen her alanda kendini göstermekte gecikmedi.

Wanda'da bir kaş çatmalar, bir titizlenmeler. Yoksa beni sevmez mi oldu artık? On beş gündür bu dayanılmaz gerginlik sürüp gidiyor.

Yeni dost Wanda'nın yanında kalıyor; bir dakika bile baş başa olamıyorum Wan-

da'yla. İki genç kadını beylerden bir çevre kuşatıverdi. Tepeden tırnağa ciddî, tepeden tırnağa tutkulu, ama gülünç bir biçimde, âşık rolü oynuyorum Wanda'nın yanında. Yabancıymışım gibi davranıyor bana o.

Bu gün bir gezinti sırasında benimle arkada kaldı:

«Dostum diyor ki, 'Bu adamı nasıl sevebilirsin?' diyor. 'Bu adam ne yakışıklı ne de çekici...' diyor. Bundan başka her Allahın günü, sabah akşam, bana başkentteki çılgın ve renkli yaşantıdan, orada hemencecik göze çarpacağımdan, katılacağım parlak partilerden, peşimde sürükleyeceğim yakışıklı ve seçkin hayranlardan söz ediyor. Ama, ne önemi var bunların? Ben **sizi** seviyorum, hepsi bu kadar.»

Kesilmiş soluğumla ancak şunu diyebildim

«Tanrı seni inandırsın, mutluluğuna engel olmak istemem Wanda. Bırak beni; ilgilenme benimle.»

Durdum, şapkamı çıkardım, yürümesi için ona yol verdim. Şaşırmış gözlerle baktı, bir şey söylemedi.

Dönüşte, bir de baktım yine yan yanayız. Kaçamak olarak elimi sıktı; bana öyle sıcak baktı ki son günlerimin bütün acıları bir anda kayboldu, bütün yarala-

rım kapandı. Onu ne kadar sevdiğimi şimdi daha iyi anlıyorum.

«Dostum senden yakınıyor.» dedi Wanda bu gün bana.

«Küçümsediğimi anlamış olmalı.»

«Küçük çılgın, neden küçümsüyorsun onu bakayım?»

Bunu çıkışarak sorarken kulaklarımı çekiyordu.

«Çünkü iki yüzlü o.» dedim. «Yoksa, benim ne erdemli bir kadına, ne de kendini açıkça zevke kaptırmış bir kadına diyeceğim olamaz.»

Wanda fıkırdadı

«Yavrum, kadın dediğin kimi hallerde bu ikileme girer. Ne tam şehvet düşkünü olur, ne de ruhça erkek gibi özgür davranabilir. Kadının sevgisi daima bir şehvet ve bir fikirsel eğilimler karmasıdır. Böylece bir yandan gönlü bir erkeğe bağlı kalmak isterken, bir yandan da değişikliklere kapısını açık tutar. Bundan da bir uyumsuzluk doğar; yalan ve hile bütün varlığını sarar. İradesi boşunadır, bir de bakarsın kişiliği değişmiş, bozulmuş.»

«Dediğin doğru. Kadının aşka vurmak istediği deneyüstü damga, onu yalana götürür.»

Sözümü kesti Wanda :

«Ne yapalım, herkes böyle istiyor.

Düşün şu kadını: Lwow'da kocası, bir de sevgilisi var. Burada da yeni bir hayran buldu kendine. Hepsini de sırasında aldatıyor. Ama yine de herkes sayıyor onu.»

«Sayan saysın onu, fakat bu kadın seni kendi oyununa ortak etmemeli. Sen onun gözünde açık arttırmaya konulacak bir malsın.»

Güzel yaratık meydan okurcasına sözümü kesti

«Neden olmasın? Her kadında kendi kozlarından yararlanmak içgüdüsü ve mutluluğu vardır. Sevmeden ve tat almadan bir kadının kendini vermesi bir başka mutluluktur. Böylece kadın dizginleri elinde tutmuş olur ve her bakımdan kazançlı çıkar.»

«İnanamıyorum Wanda, bunları söyleyen sen misin?»

«Benim elbet. Şimdi şu söyleyeceklerimi de daima aklında tut: Sevdiğin kadına sakın güvenme, çünkü kadının mayasında öyle tuzaklar vardır ki akıl almaz. Kadınlar ne savunanlarının ve hayranlarının övdükleri kadar erdemli ne de onları çekiştirenlerin ileri sürdükleri kadar kötüdürler. Nasıl diyeyim, karaktersizlik kadının karakteridir. Kadının en hası bir anda çamura yuvarlanabilir, en kötüsü de bir bakarsın yüce ve temiz eylemlerin kahra-

manı oluvermiş, onu horlayanların ağızlarını açık bırakmış. Her kadın — iyisi de kötüsü de — her an, neler düşünmez, neler yapmaz, en tanrısal olduğu gibi en şeytanca türden. en temiz olduğu gibi en iğrenç türden. Uygarlıktaki bütün gelişmemelere karşın, kadın — Doğa'nın elinden ilk çıkışında nasıl idiyse — öyle kalmıştır; yırtıcı dişilerden farksızdır; baskısı altına girdiği duygulara göre bakarsın bağlanır, bakarsın aldatır; şimdi iyilikçi, şimdi zalimdir. Bir ahlâk karakteri ancak ciddî ve derin bir kültürün ürünüdür. Erkek bencil ve bayağı olsa bile, birtakım ilkelere bağlı kalır; kadın gibi duygularına kaptırmaz kendini. Hiç aklından çıkarma bunları, sevdiğin kadına da **hiç** güvenme.

Dost gitti. Oh, nihayet, işte, Wanda'yla başbaşa bir akşam. Ne tatlı, ne iyi bir hali var. Sanki benden esirgediği bütün sevgiyi bu akşama saklamış. Gevşeyip çözülmüş olarak göğsümde dinlenirken, onun dudaklarını öpmek, onun kollarında ölüp ölüp dirilmek, istek sarhoşu gözlerle birbirimize bakmak ne eşsiz mutluluk... Bir türlü inanamıyorum, anlayamıyorum yine de : Demek bu kadın benim, yalnız benim.

Wanda, kımıldamadan ve uyuyormuş

gibi gözlerini kapatarak,

«Ama o yine de bir noktada haklı.. dedi. Sordum :

«Kim, haklı olan?»

Sustu. Üsteledim

«Dostun mu?»

Evet anlamına başını salladı

«Bir noktada haklı o. Evet, sen bir erkek sayılmazsın. Romantik bir ruhun var, sevimli bir tutkunsun ve gerçekten, değer biçilmez bir köle olabilirsin. Fakat seni koca rolünde bir türlü düşünemiyorum.»

Olduğum yerde sıçramışım.

«Nen var Severin, titriyorsun.»

«Seni bir hiç için yitirebileceğimi düşünürüm de nasıl titremem?»

«Bu sözlerimle mutluluğuna gölge mi düşürdüm yoksa? Senden önce başkalarının olduğum, senden sonra da başkalarının olacağım düşüncesi keyfini mi kaçırdı? Seninle birlikte bir başkasını da hoşnut edersem mutluluğun eksilecek mi?»

«Wanda...»

«Biliyor musun, çıkar yol ancak budur, benden ayrılmaman için tek yol. Seni seviyorum, kültürün bakımından işime geliyorsun. Seninle daima bir arada yaşamayı neden istemeyeyim, eğer... yanında bir başka... bir başkası..»

«Nasıl düşünce bu... Şu anda iğreniyorum senden.»

«Demek azalıverdi sevgin?»

«Tam aksi.»

Sol kolu üzerinde doğruldu

«Bir erkeğe sonuna kadar bağlı kalabilmek için, her şeyden önce, ona sadık **olmamak** gerek. Eski Yunan'da da hoppa kadınlar kocalarının baş tacı değiller miydi?»

«Öyle, sevilen kadının aldatmalarında gerçekten buruk bir tat, yüksek bir şehvet uyarıcılık olmalı.»

«Sen de böyle mi düşünüyorsun kendi bakımından?»

«Evet.»

Keyifle ellerini çırptı

«Peki, sana bu zevki tattırırsam?»

«Yanar tutuşurum acılarla, ama daha da kulun kölen olurum. Yalnız, hiç bir şeyi gizlemeyeceksin benden, ve bana şeytansı bir yücelikle açıkça söyleyeceksin: 'Yalnız seni seveceğim, ama kimden hoşlanırsam onu da mutlu kılacağım.'»

Wanda başını salladı :

«Yalan benim yaradılışıma aykırıdır. İçim dışım bir benim. Ama gerçeğin ağırlığı altında ezilmeyecek adamı nerde bulmalı? Şimdi sana soracak olsam: 'Benim bütün aradığım çılgınca neşeli, kanunsuz

bir zevk yaşantısıdır; nasıl katlanabilir misin buna?' desem...»

«Katlanmaz olur muyum? Seni kaybetmemek için senden gelecek her şeye razıyım. Beni ne kadar az benimsediğini bilmiyor muyum sanki?»

«Ama, Severin...»

«Hayır, hayır, bu böyle. Böyle olduğu için de...»

İnsafsız bir kahkahacıkla kesti sözümü :

«Böyle olduğu için de beni hep seveceksin. Anlamışım değil mi?»

«Kölen olmak, uslu ve iradesiz, sana tapulanmak, beni dilediğin gibi kullanman ve senin tüyler gibi hafif, kaygısız yaşaman... Sen yaşam pınarından kana kana içerken, sen eski tanrılara özgü aşkların mutluluğunu tadarken, ben de sana seve seve hizmet ederim, hiç değilse iskarpinlerini, botlarını giydirip çıkartırım.»

«Pek de haksız değilsin. Anlaşıldı. Ancak kölem olursan başkalarını sevmeme boyun eğebilirsin. Zaten eski çağ dünyasının zevk özgürlüğü ancak kölelikle bir arada düşünülebilir. İnsan, kendi önünde diz çöken ve titreyen yaratıklar görünce, içinde tanrılara özgü duygular kabarıyor. İşte ben de kölelerim olsun istiyorum, anladın mı Severin?»

«İstediğin köleyse ben kölen değil miyim senin?»

Elimi tuttu. Heyecanlıydı

«Dinle beni» dedi. «Seni sevdiğim sürece senin olacağım.»

«Bir ay mı?»

«Belki iki.»

«Sonra?»

«Sonra, artık benim kölemsin.»

«Peki sen?»

«Ben mi? Bunda soracak ne var? Ben de ara sıra yavaşçacık Olemp'inden sana kadar inen tanrıça.»

Birden yüzünü elleriyle kapadı:

«Neler söylüyorum... Bütün bunlar asla gerçekleşmeyecek düşler...»

Tedirgin bir yılgınlık kaplamıştı Wanda'yı. Onu hiç böyle görmemiştim.

«Neden gerçekleşmesinmiş bu düşler?»

«Çünkü kalktı artık kölelik.»

«Öyleyse, köleliğin sürdüğü bir ülkeye gidelim; Doğu'ya gidelim, örneğin Osmanlı'ya...»

Gözleri ışıldadı:

«Ciddî misin Severin?»

«Elbette ciddîyim; kölen olmak istiyorum senin. İstiyorum ki senin iktidarın benim yasam olsun. Varlığım yokluğum iki dudağının arasından çıkacak tek

sözcüğe bağlı olsun. Yeryüzünde hiç bir yasa beni sana karşı koruyamasın, beni senden kurtaramasın. Senin iradene, senin tabiatına uymak, senin bir işaretinle her buyruğunu yerine getirmek benim için ne sonsuz bir zevk olacak... Hele sonra, tanrıçanın öfkesi geçince, kölenin yüreklenmesi ve ölüm-kalım fermanını tek sözcükle mühürleyen o dudakları öpmesi, öpmesi...»

Diz çöktüm; yanan alnımı dizleri üzerine koydum. Heyecanlanmıştı Wanda:

«Ateşin var» dedi, «demek beni böylesine seviyorsun?»

Sıkıca sarıldı, öpücüklere boğdu beni. Titrek bir sesle,

«Demek, benden isteğin bu?»

«Tanrı üstüne, şerefim üstüne yemin ederim, her yerde, her zaman, her buyruğunda kölenim senin...»

Kendimi zor tutuyordum. Aynı titrek sesle sordu

«Peki, seni hemen şimdi köleliğe alayım mı?»

«Şimdi, hemen...»

«Ah, ne bulunmaz, ne hoş bir yazgı... Bana tapan, benim de bütün ruhumla sevdiğim bir adam kendini irademe ve kaprislerime teslim ediyor. O benim kölem, ben onun hanımı.»

Bakışları tuhaflaşmıştı:

«Eğer işi azıtırsam, senin yüzünden olacak bu...» dedi. «Şu anda benden korkuyorsun, biliyorum; ama yemin ettin bir kere.»

«Ve tutacağım yeminimi.»

«Oldu. Ben gereğini düşünürüm. Bunda bir zevk bulmağa başladım artık. Bu iş sözde ve düşte kalmamalı. Sen benim kölem olacaksın, ben de senin Kürklü Venüs'ün olmayı deneyeceğim.»

Bu kadını tanıdığımı, anladığımı sanırdım; şimdi ise sıfırdan başlamam gerektiğini görüyorum. Hem benim önerilerimi ürpertiyle, tiksintiyle karşıladı bir süre, hem de bu önerilerin gerçekleşmesini hiç şakasız hazırladı. İstediği sürece kölesi olacağıma dair şerefim üzerine söz verdiğimi belirleyecek bir kontrat tasarlamış. Benzeri görülmemiş bu akıl almaz belgeyi, kolunu boynuma dolayarak okudu bana, her sözcüğünü öpücüklerle noktalayıp.

Takıldım:

«Ama» dedim, «bu kontratta yalnız benim yükümlülüklerim sıralanmış.»

Birden soğuyup katılaştı:

«Ne sanıyordun? Sevgilim değilsin artık; sana karşı bütün ödevlerim sona

erdi. Seni hiç bir konuda hesaba katmam gereği kalmadı. Sana iyi davranacağım tutarsa bunu öpüp başının üstüne koymalısın. Bütün haklarını elinden aldım, hiç bir konuda yakınamazsın. Sana söz geçirme gücüm sınırsızdır. Artık gözümde bir köpekten, bir şey'den fazla değerin olmadığını bil. Bana bir anlık bir zevk verecek olsa seni bir oyuncak gibi kırıp atarım da. Artık sen bir hiçsin ve ben **her şey'im**. Anlıyor musun?»

Yumuşadı, gülmeğe başladı, yeniden sarıldı bana. Tepeden tırnağa titriyordum. Toparlanıp sormak istedim :

«Bazı koşullar ileri sürmeme izin var mı?»

Kaşlarını çattı:

«Koşullar mı dedin? Yine mi korku? Yoksa pişman mısın kararından? Ama unutma ki şerefin üzerine söz vermiş bulunuyorsun. Peki, neymiş koşulların?»

«Her şeyden önce şu iki noktanın kontrata girmesini isterdim: Benden asla bütün bütüne ayrılmayacaksın, bu birincisi; ikincisi de beni hayranlarının ayakları altında bırakmayacaksın.»

Gözleri doldu Wanda'nın; sesi de duyguluydu :

«Severin, nasıl düşünebilirsin ki... sen beni bu kadar sevesin de, kendimi be-

nim ellerime böylesine bırakasın da... ben, acımasızca...»

Bitiremedi sözünü. Sarıldım ellerine, öpmeğe başladım:

«Hayır, hayır, bağışla beni, onurumu kıracak hiç bir davranışta bulunmayacağını biliyorum. Ağzımdan kaçtı.»

Tatlı tatlı gülümsedi; yanağını yanağıma yapıştırdı. Gülümseyişi çabucak dalgın bir düşünceye dönüştü. Fısıldarcasına,

«Bir şey unuttun,» dedi, «en önemlisini unuttun.»

«En önemli koşul, öyle mi?»

«Evet. Karşında daima **kürklü** olacağım. Yalnız, şimdiden söz vereyim sana, zalim bir görünüşe bürünmek için yapacağım bunu. Davranışlarımın elimden geldiğince acımasız olmasını istiyorum, anladın mı?»

«Gerekiyorsa, imzalayayım kontratı.»

«Yok. Senin koşullarını ekleyeyim de ondan sonra imzalarsın.»

«İstanbul'da mı?»

«Hayır. Açıkça haraç mezat köle alınıp satılan bir yerde benim de bir kölem olmuş, bunun ilginçlik neresinde?»

Şaşırarak baktım yüzüne. O sürdürdü :

«Ben burada, şu kültürlü toplumu-

muz içinde, rahatlarmdan başka düşünceleri olmayan şu kentsoylular arasında köle sahibi bir kadın olarak yaşamak istiyorum. Bir yasa, bir hak, bir yetki adına değil, güzelliğimin zorba buyruğu ile avladığım, iradesini ellerime teslim etmiş bir köle bu. Elbette ki böylesi tadına doyulmaz bir şey. Ama yine de buradan ayrılalım; kimsenin bizi tanımadığı bir yerlere gidelim. Orada herkes seni uşağım bilir, kimse yadırgamaz. Ne dersin, İtalya'ya insek? Roma'da yada Napoli'de kalırız.»

Wanda'nın Osmanlı işi sedirine oturmuştuk. Kenarları hermin çevrilmiş yarım kürkü, omuzlarına dalga dalga attığı kızıl saçlarıyle Wanda bir dişilik sıtması geçiriyordu. Yapıştırdığı dudaklarıyle dudaklarımdan bütün varlığımı kendine aktarıyordu sanki. Başım dönüyordu, kanım fokurduyordu; iki yürek sarmaş dolaş bir düettoyla birbirini gagalıyordu.

Gözlerimi karartana, bilincimi buğulandıran coşkunluk içinde birden kısık kısık haykırdım:

«Senin ellerine bırakmak istiyorum bütün varlığımı, koşulsuz ve sınırsız. Keyfine göre iyi, keyfine göre de en kötü davranışlarını canıma minnet bileceğim.»

Ayaklarına kapandım, az sonra gözlerimi kaldırdım; Wanda gülümsedi:

«Şu halinle öyle güzelsin ki... Yarı kapalı gözlerin beni kendimden geçiriyor» dedi, «son nefeslerini hoşnutlukla sayan bir kurbandan farkın yok.»

Bir kadının eline böyle kendini koşulsuz sınırsız bırakmanın sakıncalarını da zaman zaman düşünmüyor değilim. Ya elindeki gücü benim tutkumu kötü kullanmak için seferber ederse?

Şimdi ben, küçücük yaşımdan beri hayallerimi gıdıklamış, bana daima çok tatlı bir korku vermiş olan bir yazgıyı yaşamaktayım. Elbette bu bir şaka, bir oyun. Wanda bu oyunu benim hatırım için oynuyor. Korkmam delilik olur. Seviyor beni o; sonra, iyi bir kadın, soylu bir yaradılışı var; aldatamaz. Ama yine de her şey onun elinde; ne dilerse yapabilir. Oh, içinde çırpındığım kuşku ve ürküntü öyle doyulmaz ki...

Manon Lescaut'yu da, bir başkasının kapatması olduğu halde onu, suçluların yüzlerine tükürüldüğü alanda bile, zavallı şövalyenin taparcasına sevdiğini göstermekten utanmayışını da şimdi anladım. Aşk ne erdem tanıyor ne de yetenek. Sever, her şeyi bağışlar ve unutur: Çünkü

yaraşığı budur. Kendimizi teslim etmemiz, yada esirgememiz sevdiğimizde gördüğümüz erdemler yada kusurlardan değildir. Bu konuda aklımız bize asla söz geçiremez, yön veremez. Tatlı, büyülü, melankolik bir gücün dalgasmda sürüklenerek her tür düşünceden, duygudan ve istemden koparız. Bizi nerelere götüreceğine aldırmadan kendimizi bu gücün akıntısına bırakırız.

Bu gün gezinti sırasında bir Rus prensine rastladık. İnce atletik yapısı, yüzünün anlamlı yontulmuşluğu, giyim kuşamındaki soylu ve zevkli zenginlikle herkesin gözüne çarpıyordu. Hele kadınlar — sayın bayanlar — bu yakışıklı, yırtıcı genç hayvandan gözlerini ayıramıyorlardı. O ise ağaçlıklı yollarda kimselere aldırmadan yürüyordu, birkaç adım gerisinden iki hizmetçisiyle. Bunlardan biri al seten giysili bir zenci, öbürü de pırıl pırıl kuşanmış bir Çerkezdi. Prens Wanda'yı bir anda fark etti; soğuk ve delici bakışlarını sapladı ona. Geçtikten sonra da — dönüp baktım — durmuş, arkadan Wanda'ya bakıyordu.

Dönüş voltasında, Wanda'nın yeşil kıvılcımlı bakışlarıyle ona yiyecek gibi baktığını, bu bakışta yeni bir karşılaşmaya

can atan bir çağırı bulunduğunu hemen sezdim. Cilveli yürüyüşü büsbütün şeytanlaşmıştı. Boğazımda bir kuruma. Eve dönerken, prens konusunda dikkatini çekmekten kendimi alamadım. Kaşlarmı çattı:

«Ne demek istiyorsun yani» dedi. «Bu adam pekâlâ hoşuma gidebilir benim. Gözlerimi kamaştırdı bile. Özgürüm, canımın dilediğini yaparım.»

Korkarak kekeledim:

«Demek artık sevmiyorsun beni?»

«Sevdiğim sensin yalnız, fakat bu prensin de kur yapmasını istiyorum bana...»

«Wanda...»

Soğuk kanlılıkla sürdürdü:

«Kölem değil misin? Ben Venüs değil miyim? Kuzey'in zalim kürklü Venüs'ü?»

Sustum. Bu sözleri ezmişti beni. Soğuyan bakışları hançer gibi saplanıyordu yüreğime.

«Şimdiden tezi yok, prensin adını, yerini, her şeyini git öğren, anlıyor musun?»

«Şey, fakat..»

Düşünemeyeceğim bir sertlikle azarladı beni:

«Haydi bakalım, itiraz yok. İstediğim bilgileri toplamadan sakın görünme gözüme.»

Prens hakkındaki raporu Wanda'ya ancak öğle üstü ulaştırabildim. Beni karşısında uşak gibi ayakta tuttu; anlattıklarımı, sedire uzanmış, dinledi. Gülüyordu da... Memnunlukla salladı başını. Gülümsemesine uymayan dik bir sesle :

«Yanaştır şu tabureyi.» dedi.

Hemen aldım tabureyi, önüne yavaşçacık getirdim; güzelim ayaklarını da üzerine koydum ve öylece dizüstü kaldım. Az sonra kederli sordum:

«Bunun sonu neye varacak Wanda?»

Bir kahkaha fırlattı, keyifli ve sert:

«Dur bakalım, daha başlamadık bile.»

En derin yerimden yaralanmıştım :

«Sandığımdan da daha kalpsizmişsin meğer..»

Yeniden takındı ciddîliğini

«Ne yaptım ki daha Severin? Hiç bir şey... Bana kalpsiz diyorsun şimdiden. Peki, senin o acayip isteklerini yerine getirmeğe başladığım zaman, hayranlarımla kuşatılmış olarak keyif sürmeğe başladığım zaman ve yine, yalvardığın gibi, seni ayaklarımın altına alıp kırbaçlamağa başladığım zaman ne olacak?»

«Bakıyorum, hayallerimi gereğinden fazla ciddîye alıyorsun.»

«Öyle mi sence? Şunu bil ki ben o

hayalleri gerçekleştirmeğe başladığım anda, işi şaka çizgisinde bırakamam. Yapmacığın, komedinin her türlüsünden tiksindiğimi bilirsin. Benden mi çıktı bu iş, senden mi? Senden çıktı. Ben mi seni sürükledim, yoksa sen mi damarlarıma şeytanı soktun? Ne olursa olsun, durum şu anda çok ağır.»

«Wanda, dinle beni..» Sesim titriyordu. «Soğukkanlı ol. Nasıl sevişiyoruz, nasıl mutluyuz, biliyorsun. Bir kapris uğruna bütün geleceğimizi kurban etmek ister misin?»

«Bu bir kapris olmaktan çıktı artık.»

Korkarak sordum :

«Peki, nedir bu?»

Biraz dalgın, ağır ağır konuştu

«Aslında bu benim iliklerimde vardı, ama belki de asla gün ışığına çıkmayacaktı. Onu uyandıran, geliştiren, canavarlaştıran sensin. Onu güçlü bir içgüdü haline getirdin benim içimde; hoşlanıyorum artık bu canavardan. Başka türlüsünü istemem, istemek de elimde değil artık. Ve, bu kertede, sen, tutmuşsun, bana geri dön diyorsun. Söyle bana, erkek misin sen?»

«Sevgili, çok sevgili Wanda...»

Sarılıp öpecek oldum.

«Bırak beni, sen erkek değilsin.»

Birden kendimi kaybettim

«Sen? Sen nesin yani?»

«Biliyorsun, bencilin tekiyim ben. Senin gibi hayal kurmakta güçlü, gerçekleştirmeğe gelince zayıf değilim. Bir işe giriştim mi sonunu getiririm, hem de ne denli direnmeyle karşılaşırsam o denli başarıyla... Bırak beni.»

Eliyle göğsümden iterek ayağa kalktı. Ben de doğruldum. Gözlerinin içine bakarak inledim. Acımasız, sürdürdü :

«Bir kez daha uyarayım seni: Kölem olmak zorunda değilsin; alınyazını kendin seç.»

Gözlerim dolu dolu, sözünü kestim:

«Wanda, bilemezsin seni nasıl seviyorum.»

Duygusuzca dudak büktü. Yalvaran bir sesle :

«Kendi kendini aldatma,» dedim. «Yapmacıklarla çirkinleştirme kendi kendini. En iyi, en soylu davranış — hele senin için — olduğun gibi görünmek.»

Eliyle ağzımı kapadı :

«Olduğum gibi.. Güleyim; benim **ne** olduğumu biliyorsun demek? Öyleyse, göstereyim sana **ne** olduğumu..»

«Wanda...»

«Haydi, ver kararını. Her şeye boyun eğmeğe gönüllü müsün?»

«Değilim dersem ne olacak?»

Soğuk ve alaycı, üzerime yürüdü; karşıma dikildi; kolları göğsünde çaprazlanmıştı. Dudaklarında ağulu bir gülümseme. Evet, hayalimde yıllarca yaşattığım zalim kadın tipiyle karşı karşıyaydım. Yüzü bıçak gibi keskindi. Bakışlarındaki anlamı ve niyeti çözmek de olanaksızdı :

«Hele bir gönüllü değilim deyiver de...»

«Wanda, bu kadar insafsız olma. Kırbaçlayacak mısın yoksa beni?»

«Ne kırbaçlaması? Seni bırakıyorum, özgürsün, haydi çık git. Seni burada tutan yok.»

«Wanda, neler söylüyorsun? Seni böylesine seven ben...»

«Evet sayın bay, siz ki bana tapıyorsunuz ve siz ki korkağın birisiniz, yalancının, döneğin birisiniz, çıkıp gidin buradan, şimdi, hemen..»

«Wanda...»

«Hayvan...»

Kanım yüreğimden damarlarıma, damarlarımdan yüreğime yalpalıyordu. Wanda'mn ayaklarına kapandım, hıçkırmağa başladım.

«Üstüne üstlük, bir de gözyaşı, öyle mi?» — Gülüyordu; korkunç bir gülüştü bu, çünkü bir yandan da kaskatı tekrarlıyordu «Git buradan. Git buradan...

İstemiyorum artık, yüzünü görmek istemiyorum.»

Kendimde olmayarak haykırdım kısık kısık

«Hayır, hayır Her dediğini yapacağım. Kölen olacağım, önemsiz bir eşyan olacağım senin. Bana keyfince davran, keyfince kullan beni. Yeter ki kovma. Sensiz yaşayamam ben.»

Dizlerine sarıldım, ellerini delice öptüm. Yatışmış bir sesle,

«Evet» dedi. «Senin köle olman gerekli ve kırbacın tadını alman. Çünkü, erkek değilsin sen.»

Asıl ağırıma giden, bu söyledikleri değil, bunları söylerken hiç de öfkeye ve heyecana kendini kaptırmamasıydı. Rahat ve tane tane konuşuyordu

«Artık seni iyice tanıyorum, senin, o ezildikçe yerlere yüz süren, köpeksi yaradılışını. Fakat sen beni ancak bundan sonra tanıyacaksın.»

Bir yandan da odayı adımlıyordu. Ben — dizüstü, başım önümde, iki gözüm iki çeşme — öylece kalmıştım.

Osmanlı işi sedire kuruldu; oturmam için eliyle yanını gösterdi. Köpek gibi, evet bir köpek gibi, buyruğunu yerine getirdim hemen. Bana önce kapkaranlık baktı, sonra gözlerinde içten doğan bir ay-

dınlanma oldu. Gülümseyerek göğsüne çekti beni ve dudaklarıyle gözyaşlarımı kurutmağa başladı.

Gülünçtü durumum: Ondan kopup kaçamadığım gibi böyle bir şeyi istemiyordum da.. Özgürlüğümü bağışlamakla beni korkuttukça, onun her kahrına karşı daha da dayanıklı ve gönüllü olacağımı anlıyordum.

Kırbacını yine eline alsın, daha iyi. Bana tatlılıkla her davranışı yüreğimi kuşkulandırıyor. Güzel bir kedinin pençesine düşmüş zavallı bir fareden farksızım. İnce ince oynuyor benimle; öldürücü son pençeyi her an indirebilir. Yüreğim korkuyla çarpıyor. Tasarladığı nedir, beni nasıl kullanmak ister?

Kontratımızı da, köleliğimi de unutmuş gibi. Kim bilir, belki bu bir kapristi, geldi geçti. Benim karşı koymadığımı, her buyruğuna boyun eğdiğimi görünce planlarını bir yana attı. Şimdi benimle öyle iyi ki... Bana öyle sevgi dolu, öyle tatlı davranıyor ki... Mutlu günlerin akmtısındayız.

Bana bu gün Faust'tan bir sahne okuttu, hani Mefistofeles'in yolculuğa çık-

mış bir öğrenci görünümündeki sahneyi. Parçayı acayip bir hoşlanışla izliyor, gözünü de benden ayırmıyordu. Bitirdiğim zaman,

«Şaşmamak elde değil doğrusu,» dedi, «bir yazar —romantik esprisinden ve aşırı duygusallığından hiç bir ödün vermeksizin— bu denli yüce ve güzel düşünceleri böylesine duru, böylesine pırıl pırıl nasıl verebilir?»

«Demek beğendin?»

Eline dudaklarımı kondurdum, o da dostça alnımdan öptü :

«Severin» dedi, «seni seviyorum. Bir başkasını böyle sevemem. Ne olur, akıllı davranalım, ne dersin?»

Karşılık olarak, kollarımla sardım onu. Derin, alev alev ve.. Melankolik bir mutlulukla doluydu yüreğim. Gözlerim yaşarmıştı. Bir damla düştü eline. Wanda birden irkildi :

«Nasıl ağlayabilirsin? Sen çocuksun, çocuksun sen...»

Arabayla dolaşmağa çıkmıştık. Rus prensine rastladık. Beni Wanda'yla yan yana görmesi prensi şaşırttı. Bundan hoşlanmadığı da belliydi. Yıldırım yeşili bakışlarıyle Wanda'nın yüreğine işlemek istiyordu sanki. Ama, Wanda — doğrusu o

an ayaklarına kapanmak, ayaklarını öpmek isterdim onun— hiç oralı olmadı. Rasgele bir şeye, bir ağaca bakıyormuş gibi bakışlarını prensin üzerinden sektirdikten sonra, tapılası bir gülümseyişle bana döndü.

Gece, tünaydın deyip de ayrılacağım sırada, Wanda'nın birden dalgınlaştığını, kederlendiğini gördüm. Nesi vardı acaba?

«Nasıl üzülmem? Her akşam bir tünaydın, ve çıkıp gidiyorsun.»

Kapısının eşiğindeydim :

«Bu çileli deneme süresini kısaltmak senin elinde» dedim, «yeter beni perişan ettiğin.»

Wanda hemen atıldı

«Demek bunun bana da bir işkence olduğuna inanmıyorsun?»

«O halde bitsin artık bu çile» dedim belinden sarılarak, «bitsin bu çile ve karım ol benim.»

Tatlıydı ama kararlıydı da

«Oh, hayır, asla...»

Tepeden tırnağa ürpermiştim

«Bu da ne demek?»

«Ne demek mi? Bu, sen benim gözümde koca değilsin demek.»

Bir an gözlerine baktım, beline dolanan kolum çözülüp düştü. Odadan çıktım ve, Wanda beni geriye çağırmadı.

Uykusuz bir gece, bir sürü çelişik kararlar, bir o kadar da caymalarla dolu... Sabahleyin, ilişkilerimizin koptuğunu bildiren bir mektup yazdım ona, ellerim titreye titreye. Parmaklarım yandı zarfa koyarken de.

Mektubu oda hizmetçisine vermek için merdivenleri çıkarken dizlerim tutmuyordu. Birden kapı açıldı ve Wanda'nın küçük küçük gümüş maşalarla donanmış başı uzandı

«Daha saçlarımı düzeltmedim.» dedi ve gülümseyerek sordu

«Nedir o elindeki?»

«Mektup.»

«Bana mı?»

Kuzu kuzu başımı eğdim. Alaycı bir sesle,

«Anladım, anladım,» dedi, «benimle bağları koparmak istiyorsun.»

«Beni koca yerine koymayacağını dün akşam açıkça söyleyen sen değil misin?»

«Söyledim, yine de söylerim.»

Her yanım zangırdıyordu; sesim boğulmuştu. Ancak,

«O halde...» diyebildim ve mektubu uzattım.

Wanda birden değişti

«Sende kalsın mektup» dedi. «Beni

koca olarak memnun edip etmemenin artık söz konusu olmadığını unutuyorsun; kölelik için biçilmiş kaftansın ya, sen ona bak.»

«Madam,» diyebildim eziklikle.

«Haşşöyle... Bundan sonra bana böyle hitap etmek zorundasın...» Ve, bakışlarından aşağılama kıvılcımları saçarak sürdürdü: «Sana yirmi dört saat mühlet: İşlerini düzene koy, hazırlan. Öbür gün yola çıkıyorum, İtalya'ya; sen de uşağım olarak birlikte geleceksin.»

«Wanda...»

Hemen kesti sözümü:

«Her türlü senli benlilik yasak artık. Ben çağırtmadıkça odama da dalmak yok. Ben bir şey sormadıkça, sana söz vermedikçe ağzını açmak da yok. Bu günden itibaren sen artık Severin değilsin, Greguar'sın.»

Öfkeden — ama ne diye saklayayım, hazdan — titriyordum; duygularım gıdıklanmıştı. Bozgun halinde,

«Yalnız, şey, Madam» dedim. «Durumumu biliyorsunuz: Parasal açıdan hâlâ babama bağlıyım. Korkarım ki bu yolculuk için ihtiyacım olan parayı...»

«Yani kesenin dibi göründü. Buna pek sevindim Greguar, demek topyekûn bana bağımlısın artık, yani dört başı ma-

mur bir köle...»

Karşı koymağa çalıştım:

«Hiç düşünmüyor musunuz ki, ben, onurlu bir adam olarak..»

Sözümü yine kesti; buyruk verircesine,

«Düşünüyorum ki» dedi, «sen onurlu bir adam olarak, sözünü, andını tutmalısın, kölem olarak her dilediğim yere peşimden gelmeli, her buyruğuma peki demelisin. Haydi, çık şimdi Greguar.»

Kapıya yöneldim.

«Dur bakalım, elimi öpmek yok mu?»

Onurlu bir nazla uzattı elini; ben de — küskün toy, koca eşek, zavallı köle — bu beyaz küçük güvercini kupkuru dudaklarıma götürdüm.

Ve, son bir sıcak el sallayışla uğurlandım.

Odamdaki ışık da, kocaman yeşil sobanın ateşi de gecenin geç vakitlerine kadar yandı; çünkü elden geçirecek bir sürü mektuplar ve kâğıtlar vardı, ve sarışın güz, o görkemli solgunluğu ile birden kapımızı çalmıştı. Bizim buralarda hep böyle olurdu.

Ansızın pencereme vuruldu. Perdeyi çekince Wanda'yı gördüm: Kırbacının sapıyla camı tıklatıyordu. Pencereyi açtım.

Üzerinde hermin çevrili bir yarım kürk vardı; başında da, yine hermin bir kazak kalpağı, yüksek ve yuvarlak, hani Büyük Katerina'nın hoşuna giden biçimden. Şaka götürmez bir sesle sordu:

«Hey, Greguar, hazır mısın?»

«Hazırlanıyorum hanımefendiciğim.»

«Bu hitap hoşuma gitti. Bana artık her zaman «Hanımefendiciğim» diyeceksin, anladın mı? Sabah dokuzda yola çıkıyoruz. İlçe merkezine kadar kavalyemsin, dostumsun. Ama, trene bindiğimiz anda uşağım olacaksın. Kapa şu pencereyi, kapıyı aç.»

Buyruğunu yerine getirdim. Odaya girdi. Kaşlarını çatarak alayla sordu :

«Nasıl, hoşuna gidiyor muyum?»

«Wanda, sen..»

Yüzümde bir kırbaç şaklaması... Öyle ya, ne haddimeydi teklifsizlik... Hemen toparlanıp büzüldüm

«Madam, bu halinizle öylesine güzelsiniz ki...»

Gülümsedi, bir koltuğa oturdu :

«Önüme gel, diz çök.»

Dediğini yerine getirdim.

«Elimi öp şimdi.»

Üşümüş beyaz güvercini avuçlarımın arasına aldım, dudaklarıma götürdüm.

«Dudaklarımı da.»

Bu dilber, bu acımasız dişiye sarıldım; şahlanmış bir tutkuyla dudaklarına, boynuna, göğsüne alev alev öpücükler kondurdum. O da bir düşteymiş gibi iki sıra kirpikler birbirine kavuşmuş olarak, aynı ateşle bana karşılık verdi, tâ gece yarısından sonraya dek.

Buyurduğu gibi, sabahleyin tam dokuzda, yola çıkılmak için her şey hazırdı. Nasıl çözüleceği kestirilemez yaşam oyunuma sahne olan Karpatların bu küçük kaplıca istasyonundan rahat ve güzel bir arabayla ayrıldık.

Daha işler çığırından çıkmamıştı. Wanda'yla yan yanaydık. Dostça esprilerle gevezelik ediyor, İtalya'dan, Pisemski'nin son romanından, Wagner'in operalarından söz ediyordu. Yolculuk için Amazonvâri giysiler içindeydi. Siyah bir rop; kenarları koyu renk kürkle çevrilmiş cepkenimsi bir ceket, aynı kumaştan. İkisi de kılıf gibi sarmıştı endamının bütün ölçülerini. Omuzlarında, yine koyu renk, bir kürk. Grek havalı bir topuzla daha da zenginleşen kızıl saçlarının tepesinde de minnacık bir kürk kalpak, incecik siyah tülden bir çemberin düğüm noktası.

Pek keyifliydi Wanda; ara sıra ağzıma bonbon sokuşturuyordu, şapkamla oy-

nuyordu, eşarpımı çözüyor, yeniden bağlıyordu, kimse görmeden ellerimi tutup sıkmak için kürkünü dizlerimin üzerine getiriyor, Yahudi arabacımızın dalgın anlarını kollayıp öpücük bile veriyordu. Üşümüş dudaklarında güz mevsimi çıplak fundalar, dökülmüş sarı yapraklar arasında açmış, üşüyen bir gül koncasının buzlaşmış kokusu eriyordu.

İşte ilçe merkezi. Garın önünde arabadan iniyoruz. Wanda omuzlarından kaydırdığı kürkünü, tatlı bir gülümseyişle bana uzatıyor. Biletleri almağa gidiyor.

Gişeden dönüşünde karşımda bambaşka bir Wanda görüyorum

«İşte senin biletin Greguar.»

Uşağıyle konuşan kendini beğenmiş bir bayanın sesi bu. Bileti elime alınca gülünç bir öfkeye kapılıyorum :

«Nasıl olur, bu bilet üçüncü mevki?»

«Kaçıncı olacaktı yani? Haberin olsun, ben kompartımanıma yerleşmeden ve sana ihtiyacım kalmadığını söylemeden, trene binmek yok. Her istasyonda da koşup yanıma geleceksin, bir buyruğum olursa yerine getirmek için. Ver şu kürkümü bakayım.»

Bir köle gibi uysal, hemen kürkü giymesine yardım ettim. O önde, ben arkada yürüyüp boş bir birinci kompartı-

man aradık, bulduk. Omuzuma abanarak atladı. İçerde ayaklarını bir ayı postuna sardım ve bir sıcak su testisinin üzerine koydum.

Ve, onun bir baş işaretiyle kompartımandan çıktım. Üçüncü mevki bir vagona geçtim. Tütün kokusu ve duman buranın havasını öylesine bozmuştu ki sanki yedi kat cehennemin en altında, korkunç ırmağa çöken sislerde birden kaybolmuştum. Artık, burada, insan bilmecesi ve bu bilmecenin en çetin düğümü olan **kadın** üzerine düşüncelere dalmak için bol bol vaktim vardı.

Trenin her duruşunda hemen yerimden fırlayıp perona iniyor, Wanda'nın kompartımanına koşarak, uşak takkesi elimde, buyruğunu bekliyordum. Bazen kahve, bazen bir bardak su istediği oluyordu. Bir seferinde yemek, bir seferinde de ellerini yıkamak için sıcak su istedi. Bu arada, Wanda'nın, kompartımanına yerleşen bir iki erkekle bayağı kırıştırmağa başladığını görüyordum ve kıskançlıktan çıldırıyordum. İstediklerini bulup getirmek ve tren kalkmadan vagonuma atlayabilmek için nefes nefese koşmam gerekiyordu. Böylece geceyi bulduk. Benim için ne yemek, ne uyku, ne durak... Keskin soğan kokularıyle büsbütün ağırlaşan hava-

yı — Polonyalı köylülerle, Yahudi tüccarlarla, kaba saba askerlerle birlikte — ben de ciğerlerime dolduruyordum. Ve, kompartımanına her girişimde, onu, kürküne sarınmış, yastıklara gömülmüş, bir Doğu Sultanı gibi görkemli bir acımasızlıkla uzanmış görüyordum. Yanındaki baylar, onu rahatsız etmemek için derli toplu birer kenara büzülüyorlardı.

Beni uşağı gibi kullanmasını Viyana'ya kadar sürdürdü. Orada bir gün kaldık. Pahalı pahalı bir sürü tuvalet satın aldı. Mağaza mağaza dolaşırken onu birkaç adım geriden saygıyla izliyordum. Hiç bir tatlı bakışla gönlümü almadan, paketleri, bir eşeğe yükler gibi, bana uzatıyordu.

Yola çıkacağımız sırada, üstümde başımda ne varsa hepsini kaldığımız otelin kapıcısına hediye etti, sonra da onun kapıcı üniformasını bana giydirdi: Al garnitürlü gök mavisi bir takım. Tepesi tavus tüylü dört köşe bir başlık. Bana yakışmadı da değil hani. Wanda, bu yeni kostümümü kendi armasını taşıyan gümüş düğmelerle süsledi. Bir çeşit satılmışlık duygusuyle boynum büküldü. Belki de ruhumu şeytana bağışlamıştım artık.

Güzel şeytanım Viyana'dan Floransa'ya götürdü beni. Hırpani köylüler ve

saçları yağlı Yahudiler yerine, yol arkadaşlarım İtalyan kumbaracı alayından pırıl pırıl bir çavuşla fakir bir Alman ressamdı. Tütün kokusuna, acı soğan kokusu değil, sucuk ve peynir kokuları karışıyordu.

Yine gece indi. İşkence masasına bağlanmış gibi, tahta kerevete uzandım. Kollarım, bacaklarım dökülüyordu. Ama yine de şairane bir öykü içinde yüzüyordum. Yıldızlar gökte ışıl ışıldı; çavuşun geniş omuzları üstünde bir Apollon başı vardı ve ressam çok içli bir Alman havasını mırıldanıyordu :

İşte, kuytular karardı;
Yıldızlar uyandırıyor birbirini.
Nedir bu istek yüklü koku,
Yükselen ve dalga dalga geceye boşanan?

Düşlerin denizinde
Yelken açmış ruhum;
Yaklaşıyor mu dersin
Ruhuna doğru?

Ve ben, yumuşacık kürkü içinde şahane bir uykuya dalmış olan güzel yaratığı düşünüyorum.

Floransa. Gürültü, çığlık, arabalar ve size musallat olan hamallar.

Wanda bir araba tuttu. Çevremizi saran hamalları kovdu :

«Sen ne güne duruyorsun, değil mi Greguar?» dedi. «Al şu bileti, koş bagaja, valizlerimi al getir.»

Ben ağır valizleri birer ikişer ıkına ıkına taşırken, o, arabaya kurulup kürküne sarınmıştı bile. Valizlerden bir tanesi öyle ağırdı ki tökezleyip çöktüm. Sevimli yüzlü, yakışıklı bir jandarma yardımıma koştu; hem beni yerden kaldırdı, hem de koca kurşun valizi tüy gibi uçurdu arabaya. Wanda ilk kez güldü :

«En ağırı bu olmalı» dedi. «Bütün kürklerim bunun içinde.»

Arabacının yanına geçtim. Alnımda biriken terleri sildim. Wanda otelin adını verince arabacı kırbacını şaklattı. Birkaç dakika sonra pırıl pırıl aydınlatılmış bir giriş kapısının önünde durduk. Wanda kapıcıya sordu

«Oda var mı?»

«Var, madam.»

«İki oda benim için, bir de uşağıma. Üçü de sobalı olacak.»

«Şey, madam, sizin için, ikisi de şömineli, iki güzel odamız var. Bir de uşağınız için, fakat şöminesiz, sobasız.»

«Bir göreyim şunları.»

Odaları gözden geçirdi :

«Beğendim» dedi, «şömineleri hemen yakınız. Uşağım sobasız da idare eder.»

Dik bir bakış fırlattım Wanda'ya. Hiç oralı olmadı; buz gibi bir sesle,

«Valizleri çıkar Greguar» dedi. «Bu arada ben tuvaletimi yapar, yemek salonuna inerim. Sen de sonra bir şeyler bulup doyurursun karnını.»

Valizleri yukarı taşıdım; Wanda'nm yatak odasındaki şömineyi yakması için garsona yardım ettim. Wanda öbür odaya geçmişti. Garson, hanımımın kim olduğunu kötü Fransızcasıyle benden öğrenmeğe çalışıyordu. Benim aklım fikrim çıtırdamağa başlayan şöminede, mis kokan, bembeyaz, tavanlı karyolada ve yeri kaplayan halıdaydı. Dilsiz bir tutkuyla kıvranıyordum. Yorgun argın, aç, aşağı indim; yiyecek istedim. Avusturya ordusunda askerliğini yapmış olan benimle Almanca konuşabilmek için çırpınan iyi yürekli bir garson, beni yemek salonuna götürdü; bir şeyler koydu önüme. Otuz altı saatten beri ilk kez soğuk bir şey içtim, sıcak birkaç lokma atıştırdım. Bu arada Wanda girdi içeri; hemen sofradan kalktım.

«Uşağımın karın doyurduğu bir yemek salonuna beni nasıl buyur edebilirsiniz?»

Garsona çıkışırken sesi öfkeden titriyordu. Tersyüzü dönüp çıktı salondan. Neyse ki bitirmiştim yemeğimi; Tanrıya

şükrettim. Beşinci kattaki odama tırmandım. Küçük valizim ordaydı. İçeriyi pis pis tüten bir yağ kandili aydınlatıyordu. İşte şöminesiz, sobasız, penceresi bir tek ufak hava deliğinden ibaret olan bu oda benim odamdı. Hava soğuk olmasa, kendimi Venedik konaklarının çatı katında sanacağım. Gülmeğe başladım, fakat öyle korktum ki kahkahalarımın acayip yankılanmasından, hemen kestim gülmeyi.

Kapıya birden güm güm vuruldu. Gelen garsondu. Tam İtalyan işi dramatik bir ağızla,

«Hanımınızın yanına inmeniz gerekiyor,» dedi.

Başlığımı geçirdiğim gibi fırladım; umut ve sevinçten kanatlanmıştım. Kapısının önüne soluk soluğa geldim ve tıklattım.

«Giriniz.»

Girdim, kapıyı kapattım ve karşısında durdum. Wanda odaya evi gibi yerleşmişti. Üzerinde köpük köpük beyaz muslin ve danteladan bir sabahlık vardı. Al kadifeden bir divanda oturuyordu. Ayaklarını aynı kumaştan bir minderin üzerine uzatmıştı. Omuzlarında da bir kürk, bana aşk tanrıçası gibi ilk göründüğü zamanki kürk.

Şömine üstündeki şamdanların sarı

ışığı, bu ışığın büyük aynadan yansımaları, şöminede oynaşan kızıl alevler, kadifelere, kürkün tüylerine, Wanda'nın ak tenine, kızıl saçlarma vuruyordu. Duygusuz yüzü, soğuk yeşil gözleriyle bana dönüktü

«Senden memnunum Greguar.»

Saygıyla eğildim.

«Biraz daha yaklaş.»

Saygıyla yaklaştım.

«Biraz daha.» dedi.

Gözlerini indirerek kürkünü okşadı

«İşte» dedi. «Kürklü Venüs kölesini kabul ediyor. Senin normal bir romantikten öte bir yaradılışta olduğunu iyice anladım artık. Sen düşlerinin bile sınırını aşmağa kalkışıyorsun. Çılgınlık da olsa, gönlünde yaşattığın, özendiğin adamı oynamayı aklına koymuşsun. Ne diye saklayayım, hoşuma gidiyor bu benim; durumu kabulleniyorum. Böyle işlerde kuvvet gerek; ancak kuvvete baş eğilir. Hatta bana öyle geliyor ki alışılmamış koşullar içinde ve bir yücelikler çağında, şimdi size zaaf gibi gelen durum göz kamaştırıcı bir kuvvet sayılırdı. İlk imparatorlar döneminde olsaydı siz bir kurban, bir şehit sayılırdınız (Siz demeğe başladı); Reform çağında ise size vaftizi yadsıyan bir ilerici gözüyle bakılırdı. Fransız devrimin-

de de dudaklarında Marseyez (Marseillaise) le giyotine giden coşkulu bir jirondenolurdunuz. Ama, bu gün, benim kölemsin, o kadar.»

Bir fırlayış fırladı ki kürk omuzlarından yere düştü ve iki kollarını tatlı bir hırsla boynuma doladı :

«Sevgili kölem benim, Severin'im. Seni nasıl seviyorum, nasıl tapıyorum sana... Bu kılığınla öyle sevimli, öyle zarifsin ki... Korkarım, yukardaki o buz gibi odanda bu gece soğuk alacaksın. Sana büyük kürkümü vereyim, olur mu şekerim?»

Kürkü yerden aldı, omuzuma attı ve kaşla göz arasında sarıp sarmaladı beni :

«Ay, ne kadar da yaraştı sana... Soylu karakterin nasıl da belirdi birden... Köleliğin sona erince kürklü kadifelerden giysilerin olmalı.»

Yeniden sarıldı, öptü beni ve kadife divanın üzerine doğru çekti:

«Hayır, hayır... Bu kürk seni hemen değiştirdi; ver onu bana, çabuk. Yoksa onurumu, üstünlüğümü yitireceğim.»

Kürkü omuzlarına koydum. Wanda sağ kolunu geçirdi

«Titien'in tablosunda da böyleydi değil mi?» dedi. «Ama şimdi bu kadar şaka yeter. Ne olur bu kadar mutsuz görünme,

üzülüyorum. Bil ki ancak başkalarının gözünde uşağımsm. Henüz kölem olmadın benim. Daha kontratı imzalamış değilsin; özgürsün henüz. Beni bırakıp gidebilirsin. Rolünü güzel oynadın, hayran kaldım; ama bu kadarı yeter değil mi? Beni bayağı bulmuyor musun? Haydi söyle, söylemeni istiyorum.»

«Olmaz mı söylemesem?»

«Hayır, söyleyeceksin.»

«Hanımlığını kötüye kullansan, işi çığırından çıkarsan bile, seni her zamankinden daha çok seveceğim; gözüm kapalı, sana daha da tapacağım. Bana ne kadar kötü davranırsan, yüreğimi o kadar tutuşturmuş, zevk sarhoşluğumu o kadar arttırmış olacaksın.»

Göğsüme bastırdım Wanda'yı; dudak dudağa öylece kaldık. Coşmuştum. Bir kadın bu kadar güzel olabilirdi, bu kadar zarif ve de görkemli.. Kürkünü sıyırdım omuzlarından; dudaklarım boynunda, ensesinde bir uçuyor, bir konuyordu. Wanda birden değişti yine :

«Demek, acımasız davranırsam seviyorsun beni? Haydi çık git; canımı sıktın, anlıyor musun?»

Ve öyle bir tokat yapıştırdı ki yüzüme, kulaklarım uğuldadı, gözlerimde şimşekler çaktı.

«Miskin köle, koy şu kürkü omzuma.»

Elim ayağım birbirine dolaşmıştı. Kürkünü giymesine yardım ettim.

«Ne kadar da beceriksizsin...»

Ve bir tokat daha. Öfkeli bir yılgınlıkla kanım çekilmişti. Wanda bu sefer yeniden değişti; tokat şaklatan elini yanağımda tüy gibi gezdirdi

«Canını mı yaktım?»

«Hayır, hayır...»

«Ne olursa olsun yakınmamalısın. Böyle olmasını isteyen sen değil misin? Haydi bakayım, öp beni bir daha.»

Kollarımın arasına aldım Wanda'yı; dudaklarımızla birbirimizi içtik. Ağır kürkü içinde göğsüme sokulmuş, uysal, öylece susarken Wanda, bütün varlığımı tuhaf ve korku verici bir duygu kapladı: Bana sarılan bir kadın mıydı, yoksa bir yırtıcı hayvan, bir dişi ayı mı? Belki şu anda pençeleri etime işlemişti bile. Hayır, bu kez, yırtıcı yaratık iyi davrandı ve beni bıraktı parçalamadan.

Yüreğim yeni bir umutla aydınlanmış, soğuk çıplak odama çıktım ve katı döşeğin üstüne kendimi attım. Düşünüyordum kendi kendime

«Hayat dediğin ne karmaşık... Az ön-

ce, kadınların en dilberi, Venüs'ün ta kendisi, başını senin göğsüne koymuştu; şimdi de işte, Çinlilerin cehennemi üzerine felsefe yürütmenin sırası geldi: Onlar günah işleyenleri bizim yaptığımız gibi ateşe atmıyorlar, arkalarına şeytanları salarak buzlu steplere sürüyorlar. Her halde bu dinin kurucusu gecelerini soğuk odalarda geçirmiş olmalı.»

Gece, bir korku çığlığıyle sıçrayıp uyandım. Düşümde bir buz sonsuzluğunda yolumu yitirmiştim. Sağa sola umutsuzca adımlar atıyordum. Birden bir Eskimo peyda oldu. Bindiği kızağı ren geyikleri çekmekteydi. Eskimo yüzü bana soğuk odayı gösteren garsonun yüzüne benziyordu

«Ne arıyorsunuz buralarda? Kuzey kutbu burası.»

Bunu söylemesiyle gözden kaybolması bir oldu. Derken Wanda gözüktü. Buz üzerinde paten yapmaktaydı. Beyaz saten etekliği çepeçevre dalgalanıyordu. Hermin cepkeni, başlığı, hele yüzü pırıl pırıldı, kardan da beyazdı. Wanda yanıma geldi; beni kolları arasına aldı, öpmeğe başladı.

Donmuş derimin üzerinde, birden, kanımın sıcak sıcak aktığını duydum. Wanda'ya öfkeyle sordum :

«Ne yapıyorsun?»

Güldü, ve tekrar baktığımda o artık Wanda değildi, dişi bir beyaz ayı oluvermişti, her yanımı pençeleriyle didikliyordu. Umutsuz çığlıklarla uyandığım zaman, onun şeytansı kahkahaları kulaklarımda hâlâ çınlıyordu. Çevreme korkuyla baktım.

Sabahleyin erkenden Wanda'nın kapısı önünde hazırdım. Garsonun getirdiği kahveyi elinden aldım, içeriye hanımıma götürdüm. Tuvaletini yeni yapmıştı; taptaze, pespembe, erişilmez bir hali vardı. Dostça güldü bana. Saygıyla yanından ayrılacağım sırada da,

«Haydi Greguar» dedi. «Sen de hemen kahvaltını yap. Sonra çıkalım, uygun bir ev arayalım. Otelde kalmak istemiyorum. Burada ikimiz de sıkıldık. Seninle gevezeliği azıcık uzatacak olsam herkes dedikoduya başlayacak:'Dişi Rus, uşağıyle gönül ilişkileri kurmuş' diyecekler, 'Demek daha Katerin'lerin kökü kurumamış' diyecekler.»

Yarım saat sonra otelden çıktık. Saçlarının tepesine Wanda yine bir Rus başlığı oturtmuştu; ben de uşak üniformamı giymiştim. Çevrede sansasyon yaratmıştık. Wanda'nın on adım kadar gerisinden yürüyordum. Her an kahkaha koyuver-

mekten korkarak, kös kös adımlarımı atmaktaydım.

Hemen her sokakta, kapılarına (KİRALIK DÖŞELİ ODA) levhaları asılı güzel güzel evlerin önünden geçtik. Wanda hepsine sokuyordu beni; çıkıp bakıyordum. Eğer gözüm tutarsa, ona haber veriyordum. Öğleye kadar böyle dolaştık. Sürek avından dönen bir av köpeği ancak benim kadar yorgun düşebilirdi.

O kadar eve girip çıkmıştık, Wanda hiç birini beğenmemişti. Bayağı sinirliydi. Birden,

«Severin» dedi, «rolünü kusursuz oynayışına hayranım. Karşılıklı isteklerimizi baskı altına alarak sürdürdüğümüz bu durum benim duygularımı büsbütün gıdıklıyor. Daha fazla dayanamayacağım; sana muhakkak bir öpücük vermeliyim. Gel, şu eve girelim.»

«Fakat, Madam...» diyerek karşı koyacak oldum. Hemen çıkıştı:

«Greguar...»

Ve, en yakın evin antresine girdi. Arkasındaydım. Loş merdivende birkaç basamak çıktık. Yakıcı bir yakınlıkla kollarına aldı beni; öptü, öptü:

«Ah Severin, meğer sen ne kurnazmışsın. Bir köle olarak, kölem olarak senin bu kadar tehlikeli olabileceğini dü-

şünemedim. Benim için sen dayanılmaz oldun artık; korkarım sana yeniden gönlümü kaptıracağım.»

Korkudan gözlerim büyüdü :

«Demek, şimdi sevmiyorsun beni?»

Evet anlamına, hem de ciddî başını salladı, ama, daha da korlaşmış, canlanmış dudaklarıyle, öpüşlerini sürdürdü.

Otele döndük. Wanda öğle yemeğini yedi, bana da hemen karnımı doyurmamı söyledi. Tabiî, benim yemeğim önüme geldiği için, daha bifteğin ikinci lokmasında, garsonun o acemi figüran sesiyle sofradan kalktım

«Derhal Madamın yanma..»

İster istemez sofracığımdan ayrıldım. Bitkin ve aç, Wanda'nın peşinden koştum. Sokağa çıkmıştı bile. Bayağı içerlemiştim

«Hanımcığım» dedim. «Böylesine acımasız olabileceğinizi düşünemezdim. Bunca yorgunluğumdan sonra bana iki lokmayı rahat yedirmediniz.»

Güldü, güldü :

«Hazırsın sanmıştım» dedi. «Ama böyle daha iyi. Erkek dediğin acı çekmek için yaratılmıştır, hele senin gibisi. Kurbanlar, şehitler biftek yemezlerdi her halde.»

Yürek burukluğu ve mide ezikliğiyle

peşi sıra yürüdüm.

«Kent içinde bir yer kiralamaktan vazgeçtim» dedi Wanda. «Burada başbaşa rahatça yaşanacak, sere serpe davranılabilecek bağımsız bir kat bulmak olanağı yok. Şöyle, aramızdaki romantik ve görülmemiş ilişkilere uygun bir köşe bulmalıyız. Dur bakayım, bir sürprizim olacak belki sana. Ne yap biliyor musun? Git, tıka basa doyur karnını, sonra biraz Floransa'yı dolaş. Ben akşam olmadan dönmem eve. Eğer sana ihtiyacım olursa, çağırtırım.»

Katedrali, Vecchio sarayını, Loggia del Lanzi'yi gördüm. Uzun süre Arno ırmağı kıyısında gezindim. Çevremde eski çağın pırıltıları gözlerimi kamaştırıyordu: Duru mavi gök üzerine çizilen kubbeleri, kuleleri, görkemli köprünün kemerleri altından hırçın dalgacıklarını sürükleyen sarı su.. Kent yeşil tepelerle çevriliydi, üzerlerinde ince endamlı selviler, saraylar, manastırlar yükselen. Bambaşka bir dünyadaydım şakrak, güleç ve istekli... Buranın doğasında, bizdeki gibi, küskünlük ve çatık kaşlılık da yoktu. En uzak sırtlara serpilmiş köşklere varıncaya kadar, güneşin pırlantalarından payını alamayan bir tek yer gösteremezdiniz. İnsan-

ları bizler gibi derin derin düşünceli ve ağır başlı değildiler ama bizlerden çok daha mutlu oldukları belliydi. Buralarda, ölmenin bile daha kolay olduğunu ileri sürebilirim. Dikensiz güzellik, acısız zevk olur mu diye sorulsa, burayı gördükten sonra hemen **evet** diyebilirim artık.

Wanda pek şirin bir küçücük villa buldu ve kış için tuttu. Arno'nun sol yakasındaki bir tepe üzerinde, gürgen koruluğu, çayırları ve kamelyalardan bir galerisi olan bir bahçenin içinde. Tek kat, İtalyan usulü dörtköşe bir yapı. Bir yüzü boydan boya eski heykellerin alçı örnekleriyle süslü. Birkaç basamakla onların arasından bahçeye iniliyor. İçerde mermer hamamın ortasında fıskıyeli bir havuz. Zemin katından, bir döner merdivenle hanımımın yatak odasına çıkılıyor.

Wanda o katta bir başına kalıyor. Bana aşağıda bir oda verildi. Güzel bir oda; şöminesi bile var.

Bahçenin her yanını dolaştım, ve bir tepecik üzerinde, kapısı kapalı bir küçük tapınak keşfettim. Kapıda bir yarık vardı; gözümü uydurdum ve mermer bir ayaklık üzerindeki Aşk Tanrıçasını gördüm.

Ürperdim tepeden tırnağa. Sanki bana gülümsüyor ve şöyle demek istiyordu

«Demek geldin? Zaten bekliyordum.»

Akşam oldu. Çıtı pıtı bir hizmetçi kız, hanımından, kendisini görmem buyruğunu getirdi. Mermer basamaklarda kanatlanarak, pırıl pırıl döşeli salondan geçerek, yatak odasının kapısını tıklattım. Çevremi saran lüksün verdiği çekingenlikle hafif vurmuş olacağım ki duymadı Wanda. Kapının önünde bir süre kaldım. Kendimi Katerina'nın yatak odasının önünde sanıyordum. Çariçe, sanki, nerdeyse kapıda görünecekti, yeşil kürk sabahlığı içinde, çaprazlama takılmış al renkli saltanat kordonuyle, bu kordonla ikiye bölünmüş göğüs çıplaklığıyle, omuzlarına inen bukleleriyle...

Bir daha tıklattım. Wanda kapının kanadını açtı. Sabırsızlanmış bir hali vardı

«Bu ne gecikmek böyle?»

Ürkek ürkek dil dökmeğe çalıştım

«Hanidir kapıdaydım; vurduğumu işitmedin.»

Odaya girdim. Kapıyı kapatmasıyle bana sarılması bir oldu. Al Şam ipeklisinden Osmanlı işi sedire sürükledi beni. Halı, perdeler, duvar kaplaması, tavanlı karyola, her şey al üzerineydi. Tavanı Samson'la Dalila'yı canlandıran harika bir

yağlıboya süslüyordu.

Wanda beni göz kamaştırıcı bir yatak odası haliyle karşılamıştı. Beyaz saten, narin vücuduyle tatlı bir uyum yaratarak, kıvrım kıvrımdı. Kürk çevrili yeşil kadife cepkeni içinde Wanda, kollarının ve göğsünün meydanda kaldığını fark etmiyor gibiydi. Kızıl saçları omuzlarına düşmüştü. Bir dizi siyah inciyle zaptolmayan dalgalar ise kalçalarına kadar iniyordu.

Beni göğsüne bastırırken ve öpücüklere boğarken, ancak 'Kürklü Venüs' diyebildim, o kadar. Bu mutluluk sağanağı altında başka hiç bir şey düşünmek de anlamsızdı.

Sağanak geçince, Wanda bir kolu üstüne yaslanarak bana daldı. Ayaklarına kapandım. Başımı dizlerine koydu, saçlarımla oynamağa başladı; bakışları tatlı bir tutkuyla buğulu, sordu:

«Beni yine de seviyor musun?»

Bunu nasıl sorarsın bana Wanda?»

Tatlı bir gülümsemeyle sürdürdü:

«Verdiğin söz, yemin hâlâ hatırında mı? Bak, şimdi bütün işler yoluna kondu, her şey hazır; bir kez daha soruyorum sana: Gerçekten kölem olmak istiyor musun benim?»

«Sormana şaşıyorum. Ben bu yeminin gönüllüsüyüm.»

«Belgeleri henüz imzalamış değilsin.»

«Belgeler mi? Ne belgeleri?»

«Şimdi anlıyorum. Sen her şeyi unutmuşsun. En iyisi, vazgeçelim.»

«Ama, Wanda, biliyorsun ki sana kulluk etmekten daha yüce bir mutluluk olamaz benim için. Biliyorsun ki ben ancak, senin eline kalarak, senin buyruğun altında yaşarsam yaşadığıma değer.»

«Coştuğun zamanlar daha da bir yakışıklı oluyorsun. Şu anda seni her zamankinden daha çok seviyorum. Sana yüksekten bakmam, sert ve acımasız davranmam gerekirken bir türlü yapamıyorum bunu; korkarım yapamayacağım da.»

«Bundan korkum yok ki benim. Çıkar bakayım şu kâğıtları.»

Elini korsesine attı; kâğıtları uzattı bana. Bir tuhaf olmuştu Wanda :

«Bak» dedi. «Kendini tümden bana bağladığına inanman için, başka bir belge hazırladım. Bu belgeye göre, yaşaman da ölmen de benim elimde olacak. Yani, keyfim isterse, seni öldürebilirim de.»

«Ver şunu bana.»

Ben kâğıtları okumağa başladığım sırada, Wanda mürekkep ve bir tüy kalem getirdi; sonra yine yanıma oturdu, kolunu boynuma doladı; satırları benimle birlikte izlemeğe başladı.

Birinci kâğıtta şunlar yazılıydı :

BAYAN WANDA VON DUNAJEW'LE BAY SEVERİN VON KUSİEMSKİ ARASINDA SÖZLEŞME

«Bay Severin Von Kusiemski bu günden itibaren Bayan Wanda Von Dunajew'in artık nişanlısı değildir; onun sevgilisi olmak niteliğinin sağladığı bütün ayrıcalıklardan ve haklardan da vazgeçmiştir. Öte yandan, bu bayanın bundan böyle kölesi olmağa centilmenlik şerefi üzerine söz vermiştir. Kölelik durumu, bayanın kendisine özgürlüğünü yeniden bağışlamasına kadar sürecektir.

«Bay Severin Von Kusiemski, Bayan Von Dunajew'in kölesi sıfatıyle Greguar adını taşıyacak, kendisinin bütün isteklerini yerine getirecek, her buyruğuna itaat edecek, ona bağlı kalacak, onun en küçük bir teveccühünü nimet bilecektir.

«Madam Von Dunajew, kölesini en ufak bir ihmalinden veya kusurundan ötürü cezalandırabileceği gibi, gereğinde ve hatta salt eğlenmek için, ona kötü davranmak hakkına sahiptir. Canı isterse onu öldürebilir de... Kısacası, o, bayanın malıdır.

«Bayan Von Dunajew, Bay Severin Von Kusiemski'ye özgürlüğünü asla bağışlamayacağı takdirde, bu bay köle olarak bütün çektiklerini unutacak, hiç bir nedenle ve hiç bir biçimde öç almayı yada misillemede bulunmayı aklına getirmeyecektir.

«Bunlara karşılık, Bayan Von Dunajew, özellikle, kölesine acımasız davranacağı zamanlar, kürkünü giyeceğine yada omuzlarına atacağına söz verir.»

Sözleşmenin altında günün tarihi vardı.

İkinci belge iki satırlıktı

«Yaşamaktan ve getirdiği düş kırıklıklarından

bezerek, anlamsız yaşamıma kendi isteğimle ve kararımla son verdim.»

Bütün varlığımı derin bir korku sardı. Ama daha iş işten geçmiş değildi. Geri dönebilirdim. Ne var ki, bir yandan tutku çılgınlığı, bir yandan da kolunu boynuma dolamış bu güzel yaratık aklımı başımdan alıyordu.

Wanda ikinci belgeyi göstererek,

«Hele» dedi. «Şunu bir başka kâğıda kendi elinle yaz bakayım. Böylesi sağlam olur. Tabiî esas sözleşme için bunun gereği yok.»

Beni kendi eliyle kendi canına kıymış bir insan olarak belgeleyen satırları, caymak korkusundan gelen bir aceleyle, hemen kopya ettim, Wanda'ya uzattım. Okudu, gülümseyerek masanın üstüne bıraktı

«Eeee, söyle bakalım, bunu imzalayacak yürek var mı sende?»

Eğilmişti; saçlarının yangını yüzümü tutuşturuyordu.

Tüy kalemi elime aldım.

«Dur hele, elin titriyor. Demek, mutlu olmaktan korkuyorsun?»

Belgeyi de kalemi de çekip aldı elimden. Kararsızlık içinde gözlerimi kaldırdım; odanın tavanındaki yağlıboya sahnenin tarihsel hiç bir özelliği olmadığını

ancak o zaman anladım. Zaten İtalyan ve Hollanda okulları tablolarının çoğunda böyledir. Başımın üzerindeki sahne bana bu nedenle hem tuhaf geldi, hem de tedirginlik verdi

Alev alev kızıl saçlı, selvi boylu bir dilber olan Dalila, kızıl kadife bir sedire yarı çıplak sere serpe uzanmıştı. Çırıl çıplaklığının tek bulutu üzerine aldığı kürktü. Filistinlilerin kıskıvrak bağlayıp ayakları dibine attıkları Samson'a eğilmişti gülümseyerek. Bu alaycı oynak kadın gülümsemesinde cehennem zebanilerinin acımasızlığı vardı. Süzgün gözlerini Samson'un gözlerine daldırmıştı. Düşmanlarından biri Samson'un göğsüne bir diziyle çökmüş, ateşte kor rengi bağlayan hançerini ona saplamağa hazırlanırken, bu gönüllü kurban çılgın bir tutkuyla dopdolu, bakışlarını Dalila'nın gözlerinden ayıramıyordu.

«İyi ama,» dedi Wanda, «nen var? Eriyip tükenmiş gibisin. Her şey eskisi gibi olacak, imzalasan bile. Beni hâlâ tanıyamadın mı yavrum?»

Sözleşmeye bir göz attım: Girgin ve rahat bir elyazısıyle, imzalamıştı bile. Gözlerine baktım: Büyüleyici bir güç fışkırıyordu gözlerinden. Ve, tüy kalemi elime aldım, hemen imzaladım kontratı.

Wanda, sakin sakin,

«Titriyorsun, imzana yardım etseydim,» dedi.

İkinci belgeyi imzalayışımda elini elimin üstüne koydu. Sonra her iki belgeyi bir kez daha inceleyip sedirin üst başındaki masanın çekmecesine koydu.

«Haydi bakalım, pasaportunu, paranı ver bana. Cüzdanımı çıkardım, olduğu gibi koydum önüne.» Şöyle bir içini karıştırdı. Başını salladı. Aynı çekmeceye kâğıtların yanına koydu cüzdanı da. Doyulmaz bir sarhoşlukla Wanda'nın önünde diz çöktüm, başımı göğsüne koydum.

Ne yazık ki birden itti beni ayağıyle; yerinden fırladı, çıngırağın ipini çekti. Bir iki saniye sonra odaya ceylanlar gibi üç zenci kız girdi. Abanozdan yontulmuş gibiydiler. Üstlerinde al saten daracık kısacık giysiler, ellerinde de birer ip vardı.

Durumu kavramakta gecikmedim, hemen kalkmak istedim. Fakat Wanda, bütün endamıyle dimdik, çatık kaşları, alaycı bakışlarıyle güzel yüzünü bana döndürmüştü; sahnenin tek söz sahibi oydu. Eliyle bir işaret yaptı; neye uğradığımı anlamama zaman kalmadan, üç abanoz ceylan beni yere yıktılar, elimi, kolumu bacaklarımı kaşla göz arasında bağladılar. Ölüm cezasının eşiğindeki bir hüküm-

lüden farksızdım. Kıpırdanamıyordum bile.

Wanda, korku veren bir rahatlıkla, abanoz ceylanlardan birine,

«Kız» dedi, «ver şu kırbacı bana.»

Kız, kırbacı şöminenin yanından alarak, Wanda'ya saygıyla uzattı.

«Al şu kürkü omuzlarımdan; ağır geliyor.»

Bu buyruk da yerine getirildikten sonra, Wanda cepkenini istedi. Kız hermin çevrili cepkeni yatağın üzerinden aldı, Wanda'ya giydirdi.

«Şu direğe bağlaym şunu..»

Abanoz ceylanlar beni kaldırıp doğrulttular; tavanlı karyolanın direklerinden birine kalın bir halatla sımsıkı bağladılar. Ve, sanki yer yarılmış da yerin dibine inmiş gibi bir anda gözden kayboldular.

Wanda bana doğru birkaç adım attı. Beyaz saten robunun etekleri yerde gümüş gümüş parıldıyordu, ay ışığı gibi. Cepkeninin üzerinde kızıl saçları alev dalgalarıyle yalazlanıyordu. Şimdi tam karşımdaydı, sol eli kalçasında, sağ elinde kırbaç. Bir kahkaha attı. Soğuk bir sesle,

«Oyun bitti, şakacık bitti; artık sahiciye geldi sıra. Meğer sen ne budalaymışsın... Kendini beğenmiş, kaprisli bir kadının oyuncağı olmak için, körce ve çıl-

gınca kendini benim ellerime bırakan adama gülerim ben; böyle adamın şu kadarcık değeri yoktur gözümde. Sevgilim değil, kölemsin artık benim. Ölümde de dirimde de benim keyfime bağlısın. Nasıl bir kadın olduğumu göreceksin. Şimdi sana kırbacı tattıracağım. Belki daha kırbacı haketmedin ama, beceriksizlik, söz dinlememe ve hele karşı gelme hallerinde başına neler geleceğini bilmen için gerekli bu.»

Bir kahkaha daha fırlattı. Hermin çevrili cepkeninin kollarını sıvadı ve tepeden tırnağa daha da güzelleştiren bir yırtıcılıkla sırtıma kırbacı indirdi. Sırtıma bıçak yemiş gibi sarsıldım.

«Ne diyorsun bakalım, söyle?»

Sustum.

«Hele dur, seni kırbacımın altında köpekler gibi inleteyim bir.»

Büsbütün korkunçlaşmıştı. Kırbaçlama başladı. Sırtıma, kollarıma, enseme, boynuma dolu gibi yağıyordu darbeler. Haykırmamak için dişlerimi sıktım. Bu arada yüzümün ortasında bir şimşek şaklaması oldu, burnumdan sıcak sıcak kan geldi. Wanda güldü ve kırbaçlamayı sürdürdü

«Seni şimdi şimdi anlıyorum» dedi. «Meğer ne mutlulukmuş insan için bir kö-

lesi olmak, hele bu köle, sahibine tutkunsa... Şey, seviyorsun beni, değil mi? Sevmiyor musun yoksa? Seni parça parça edeceğim. Yapıştırdığım her kırbaçta daha da zevkleniyorum. Haydi kıvran, haykır, inle, köpekler gibi ulu. Bende şu kadarcık acıma uyandıramazsın.»

En sonunda, yorulmuş olmalı, kırbacı bir yana attı; sedire uzandı ve çıngırağı salladı.

Kızlar içeri girdiler.

«Çözün şunu.»

Çözdüler, ve ben yere bir kütük gibi yığıldım. Kızlar düzgün ve sağlıklı dişlerinin bütün beyazlığıyle güldüler.

«Ayaklarını da çözün.»

Ayaklarım serbest kalınca doğrulup kalkabildim.

«Yaklaş biraz.»

Bir iki adım attım. Wanda'yı ne bu kadar acımasız ve alaycı görmüştüm; ne de bu kadar büyüleyici.

«Bir adım daha. Tamam. Diz çök şimdi. Ayaklarımı öp.»

Beyaz satenin eteğinden tapılası ayaklarını uzattı, ve ben çılgın tat avcısı, dudaklarımı yapıştırdım.

Wanda ciddî ve uzak bir sesle,

«Şimdi, bak Greguar» dedi. «Beni bir ay hiç görmeyeceksin. İstiyorum ki senin

gözünde biraz yabancılaşayım; böylece aramızdaki yeni ilişki koşullarına kendini daha kolay uydurabilirsin. Bu süre içinde bahçe işleriyle uğraş. Buyruklarımı bekle. İşte hepsi bu kadar; çıkabilirsin köle..»

Zorlu bir çalışmanın biteviyeliği, bekleyiş ve özlem içinde bir ay akıp geçti. Bütün acılarımın kaynağıydı o ama yine de gözümde tütüyordu. Bahçıvanın emrindeyim. Ağaçları, fundaları budayıp biçimlendirmekte ona yardım ediyorum. Çiçek toplamak, tarhları düzeltmek de işlerim arasmda.. Bahçıvanın yavan yemeklerini, kuru katı yatağını paylaşıyorum. Sabahları tavuklarla uyanıp akşam yine onlarla bir yatıyorum. Çevremde ara sıra hanımımdan söz ediliyor: Çok eğleniyormuş, soylu genç adamlar fır dönüyorlarmış etrafında. Bir kez, uzaktan uzağa, Wanda'nın billur kahkahasını bile duydum.

Budalanın tekiyim ben. Acaba, diyorum, oldum olası budala mıydım, yoksa imzaları atmakla mı başladı budalalığım? Şimdi bana neler yapacak daha? Belki unuttu bile. Belki bütün ömrüm bahçıvan yamaklığıyle geçecek.

Yazılı bir buyruk

«Kölem Greguar, bundan böyle özel hizmetime girmiştir.

Wanda Dunajew»

Ertesi sabah, Şam ipeklisinden kapı perdesini aralayıp da, yüreğim gümbür gümbür, yatak odasına girdiğim zaman tanrıçamın, alaca karanlık içinden uykulu bir ses

«Sen misin Greguar?»

Ateş yakmak için şöminenin önüne çömelmiştim.

Sevgilinin sesiydi bu; hazla titredim. Tavanlı karyolanın perdeleri açılmadığı için onu göremiyordum.

«Evet Madam, benim.»

«Saat kaç?»

«Dokuzu geçiyor.»

«Kahvaltımı.»

Hemen koştum, kahvaltısını getirdim; elimde tepsiyle, yatağının önünde diz çöktüm :

«Kahvaltınız, Madam.»

Bir çift güvercin el, karyolanın perdesini iki yana araladı. Ne tuhaf, kuştüyü yastıkların beyazlığı üzerine dağılan kızıl saçlarıyle, o sadece güzel bir kadındı gözümde, güzel ama yabancı bir kadın. Uçup gitmişti güzel yüzünün bütün tatlı

anlamı; onun yerini doymuşluk ve yorgunluk almıştı. Acaba bu yüz hep böyle idi de ben şimdi mi farkına varıyordum?

Yeşil bakışlarını gözlerime dikti. Bu bakışlar korkutucu ya da acımalı olmaktan çok, merak doluydu. Doğruldu, kürkünü omuzlarına, çıplak omuzlarına aldı. Ve, o anda, her şey değişiverdi: Karşımda pek tatlı bir kadın vardı şimdi; çarpılmış gibiydim. Kalbim vuruyor, kafam zonkluyordu. Tepsiyi elimde zor zaptediyordum. Perişanlığımın farkına vardı; gece masasının üzerinde duran kırbacı kaptığı gibi, çatık kaşla,

«Salak köle!» diye çıkıştı.

Gözlerimi indirdim, tepsiyi daha sıkı tutmağa çalıştım. Kahvaltısını yaptı. Sonra, esnedi, ve kürkünün kucaklayışı içinde çıldırtıcı bir çapkınlıkla gerindi, gerindi.

...Çıngırak sesi. İçeri girdim.

«Bu mektup Prens Corsini'ye götürülecek.»

Kente seğirttim; mektubu prense götürüp verdim. Kara gözleri kıvılcımlar saçan, yakışıklı bir genç adamdı bu prens; yüreğim kıskançlıkla burkuldu. Cebimde mektubun cevabıyle, hanımın yanına döndüm.

Wanda beni şöyle bir süzdü:

«Nen var Greguar? pek solgunsun.»

«Bir şeyim yok Madam; hızlı yürüdüm de...»

Öğle yemeğinde prens Wanda'yla yan yanaydı ve bu gün için bana uygun görülen ağır cezalardan biri de sofrada onlara hizmet etmekti. Aralarında şakalaşıyorlardı; sanki yoktum ben onların gözünde. Prensin kristal bardağına bordo şarabı koyarken masanın örtüsünü ve... hanımımın robunu berbat etmeyeyim mi... Wanda öfkeden kıpkırmızı oldu, suratıma bir tokat şaklattı :

«Sakar herif...»

Prens bir yandan gülerken bir yandan da, bu da benden diyerek ikinci tokatı yapıştırdı. Utanç ve öfkenin alı yüzümü kaplamıştı.

Öğle yemeğinden sonra Wanda Cascines'e gitti. Bir çift doru İngiliz atı koşulu küçük arabayı kendi kullanıyor. Ben arkasında dimdik oturuyorum. Yol boyunca seçkin seçkin baylardan topladığı selâmlara, hoppa bir incelikle gülümseyerek, o karşılık verişleri.

Arabadan inmesine yardım ettiğim sırada, bir an, koluma bir yaslanış yaslandı hafifçecik, bir şimşek çakması oldu bana bu, bir yıldırım çarpması. Evet, eşsiz bir

kadın bu; ben ona her gün biraz daha tutkunum.

Akşamın altısı. Sofrada sayın bayanlardan, baylardan bir topluluk. Ben hizmet ediyorum ve artık örtülere filan şarap dökmüyorum. Bir ceza bin öğütten yeğdir. Hele bu ceza yumuk yumuk bir kadın eliyle suratınızın tam orta yerine yazılırsa...

Yemekten sonra Pergola'ya gidilecek. Hermin yakalı siyah kadife robu içinde merdivenden inerken, Wanda, gerçekten göz kamaştırıcı. Saçlarmda da beyaz güllerden bir taç. Arabanın kapısını açıyorum; binmesine yardım ediyorum. Tiyatronun önüne varıyoruz; hemen aşağı atlıyorum. İnerken yine koluma abanıyor. Ah ne tatlı, ne değerli bir yük. Locasının kapısını açıyorum. Aralıkta bekliyorum. Oyun dört saat sürüyor. Bu dört saat süresince locaya kavalyelerinin biri girip biri çıkıyor. Öfkeden, kıskançlıktan dişlerimi gıcırdatıyorum.

Hanımımın son çıngırağı gece yarısından çok sonra çaldı. Koştum:

«Şömineyi yak.»

Alevler şöminede oynaşmağa başlayınca da,

«Çay...» dedi.

Semaveri alıp odaya döndüğüm za-

man, onu soyunmuş gördüm. Zenci kızlardan biri, ona beyaz geceliğini giydiriyordu. Görevi bitince çıkıp gitti.

Wanda, beyaz geceliği içinde fettanca gerindi:

«Kürkümü ver.»

Koltuğun üzerinden kürkü aldım, ona uzattım. Yavaş yavaş, tembel tembel giydi; yastıklarla süslü sedire uzandı:

«İskarpinlerimi çıkar, kadife pantuflalarımı giydir.

Diz çöktüm; ayacıklarını sıkıca saran iskarpinlerini hanımımın canını acıtmadan çıkarmak istiyordum.

«Haydi, elini biraz çabuk tut... Of, acıttın... Anlaşıldı, yine terbiye istiyorsun.»

Ve omzuma bir kırbaç indi. Neyse, sonunda iskarpinleri çıkarabildim. Bu sefer de bir tekme:

«Haydi, defol git artık.»

Dinlenmeğe hak kazanmıştım böylece.

Bu akşam bir suareye gitti. Giriş yerinde kürkünü çıkarttı:

«Sen kapıda bekle,» diyerek içeriye, salona girdi, zaferinden emin, ve bir kıvanç gülümseyişiyle pırıl pırıl. Oracıkta saatlerce yine kapkara, küskün düşüncelere daldım. Ara sıra kapı açılıyordu; ışık ve müzik dışarı taşıyordu birkaç saniye için. Uşaklardan bir ikisi benimle bir diyalog

kurmak istedi ama, hemen hemen hiç İtalyanca bilmediğim için vazgeçtiler.

Bu arada uyuyakalmışım. Korkunç bir düş: Bir öfke nöbetine tutularak Wanda'yı öldürüyorum; ölüm cezasına çarptırılıyorum. Başım cellât kütüğünün üzerinde. Balta iniyor, iniyor, boynuma dayanıyor. Ama yine de yaşıyorum. O zaman cellât suratıma bir tokat yapıştırıyor.

Evet, bir tokat; ama bu tokadı indiren cellât değil, Wanda. Önüme dikilmiş, kızgın, benden kürkünü istiyor. Hemen kendime geliyorum; kürkünü giymesine yardım ediyorum.

Ah, güzel bir kadına kürkünü giydirmek, o kıymetli, o yumuşacık tüyler içine boynunun, kollarının nasıl kaydığını, hele dalga dalga saçlarını eliyle kaldırıp da kürkün yakası üzerine nasıl attığını görmek ne doyulmaz zevk. Hele bu saniyelerde, kürkün içine sinmiş olan baş döndürücü kokunun ve tatlı ısının havayı tütsülemesi...

Allahtan ki davetlisiz, tiyatrosuz, 'sosyetesiz' bir gün. Biraz soluk alıyorum. Wanda balkonda oturuyor, elinde bir kitap. Bana gördürecek bir işi yok anlaşılan. Akşamın simli sisi, gün batışıyle birlikte dağılmağa başlıyor. Wanda'ya akşam yemeği servisini yapıyorum. Sofrada bir

başına oturuyor. Bana ne bir bakış, ne de bir çift lakırdı...

Ah, ne olur, hiç değilse yumuk eli suratımda şaklasa... Gözlerim yaşarıyor. Beni ne denli aşağıladığını şimdi daha derin anlıyorum. Eziyet edecek, kötü davranacak kadar bile beni ilginç bulmuyor artık.

Yatmadan önce bir çıngırak daha...

«Bu gece yanımda yatacaksın. Dün gecem korkunç düşlerle geçti. Yalnız kalmaktan korkuyorum. Sedirin üzerindeki yastıkları al; karyolanın önünde serili ayı postuna uzan.»

Işıkları söndürdü; odayı aydınlatacak tavanda bir tek ışık kaldı. Ve, karyolasına uzandı Wanda:

«Sağına soluna dönmek, kıpırdamak yok; uykumdan sıçratma beni.»

Dediği gibi yaptım; ama çok geç daldı. Dalıncaya kadar da bu güzel kadından gözlerimi ayıramadım. Kürkünün içinde, sırt üstü, elleri ensesinde kilitlenmiş, kızıl saçları yastığını kaplamış, bir tanrıça gibi boylu boyunca yatıyordu. Düzgün soluk alışlarıyle göğsü bir inip bir kalkıyordu. Azıcık kımıldansa hemen irkiliyordum. Ona gereğinde yardım etmek için tetikteydim.

Bana hiç ihtiyacı olmadı. Ayı postunda yatmaktan başka bir görevim yoktu de-

mek benim. Demek, onun gözünde değerim, bir gece kandili, ya da yastık altına konulan bir tabancadan farksızdı.

Deli miyim ben, yoksa o mu deli? Bütün bunlar, benim aşırı duyarlı hayallerimi aşmak isteyen bir kadının icattan yana zengin, kendini beğenmiş kafasından mı doğdu? Yoksa, bu kadında bir Neron yaradılışı mı var? Kendisi gibi düşünen, duyan ve davranan bir insanı —bir erkeği— ayağının altında böcek gibi ezmekten hoşlanması bundan mı?

Kahve tepsisini getirmiş, servis yapmak için yatağının önünde diz çökmüştüm. Wanda birden elini omzuma koydu, gözlerini gözlerime daldırdı.

«Ne güzel gözlerin var... Hele acı çektiğin zaman daha da güzelleşiyor gözlerin. Şey, çok mutsuzsun, değil mi?»

Başımı eğdim, sustum.

Tutkulu bir sesle,

«Severin,» dedi. «Yine de seviyor musun beni?»

Ve beni kendine öyle bir çekiş çekti ki tepsi devrildi. Kahve takımı yere düştü, kahveler halıya döküldü.

Sarıldım ona; dudaklarını, yanaklarını, göğsünü öpücüklere boğdum :

«Wanda, Wanda'm.. Bana ne kadar

kötü davranırsan, beni ne kadar aldatırsan, seni o kadar taparcasına seviyorum. İşte benim zvallılığım burada. Öleceğim ben; acıdan, aşktan, kıskançlıktan ölüp gideceğim.»

Gülerek karşılık verdi:

«Ama, Severin, daha seni aldatmış değilim ki...»

«Değil misin? Bu kadar acımasız alay etme benimle. Prense yazdığın mektubu benimle yollamadın mı? Söyle Tanrı aşkına.»

«Öyle ama o sadece bir öğle yemeği çağrısıydı.»

«Peki, şu Floransa'ya geldiğimizden beri...»

«Sus bakayım, sana burada da sadık kaldım, kutsal saydığım her şeyin üzerine yemin ederim. Ne yaptımsa senin için yaptım, senin hayallerin yerine gelsin diye, sana hoş görünmek için... Şimdi de kendime bir 'tapıcı' bulmalıyım, yoksa her şey senin gözünde yarım kalır, yeterince acımasız davranmadım diye yakınabilirsin. Benim sevgili güzel kölem, bu gün yeniden sen benim Severin'imsin, sevdiğimsin. Giysilerini hiç kimseciklere vermiş değilim; al onları şu çekmeceden; çılgınca seviştiğimiz Karpatlardaki o kaplıca istasyonunda olduğu gibi giyin kuşan. O gün-

den beri olup bitenleri unut. Kollarımın arasında her şeyi unutursun değil mi? Öpücüklerimle bütün kaygılarını dağıtacağım senin.»

Beni çocuk gibi okşayıp şımartmağa başladı. En sonunda da tatlı bir gülümseyişle,

«Haydi giyin» dedi. «Ben de süslenip püsleneyim. İster misin, yarım kürkümü de giyeyim? İstersin kuşkusuz. Haydi, öyleyse çabuk.»

Giyinip döndüğümde, onu odanın ortasında, beyaz saten robu, hermin çevrili al cepkeniyle pudralanmış dalga dalga saçları, minnacık elmaslı tacıyle beni bekler buldum. Onu bu duruşuyle İkinci Katerina'ya benzetmekten kendimi alamadım, yüreğimi bir tedirginlik sardı. Ama bu tedirginlik ancak bir an sürdü, çünkü Wanda kendine çekti beni ve sedirin üstünde iki saat çılgınlar gibi seviştik. Artık, o sert ve kaprisli hanımın yerini aşk ve sevecenlik dolu ince bir kadın almıştı. Fırtınadan sonra bana fotoğraflar, yeni çıkmış kitaplar gösterdi, bunlar üzerinde tatlı tatlı konuştu, espriler yaptı. Kulluğum bir kez daha tazelendi. Güvercin ellerini dudaklarıma götürdüm. Bana Lermontov'dan birkaç şiir okuttu. Yangınım yeniden körüklendi. Elini elimin üstüne koydu;

tatlı yüzüyle, yumuşak bakışlarıyle sordu bana

«Nasıl, mutlu musun şimdi?»

«Mutlu değilim daha.»

Bu karşılığım üzerine yastıklara uzandı, cepkenini açtı.

Ama ben onun çıplak göğsünü hemen kapadım. Kekeleyerek,

«Çıldırtacaksın beni...» dedim.

«Haydi, gel öyleyse...»

Kollarının arasındaydım artık; beni yılanlar gibi sarmıştı. Bir kez daha fısıldadı:

«Mutlu musun?»

«Sonsuz mutluyum.»

Bir kahkaha fırlattı kötü yankılar yapan; kanım donuyor sandım.

«Bir zamanlar güzel bir kadının kölesi, oyuncağı olmayı düşlemiştin. Şimdi de kendini özgür bir adam sanıyorsun, sevgilim sanıyorsun. Budala... Elimi şöyle bir kımıldatmam yeniden köle olmana yeter de artar bile. Çabuk diz çök bakayım.»

Ayaklarına kapandım. Yine de başımı kaldırıp gözlerini arıyordum. Ellerini göğsüne kavuşturmuştu:

«Belki inanmak sana zor gelecek ama şunu bil ki artık canımı sıkıyorsun. Sen beni ancak birkaç saat eğlendirebilirsin. Bakma öyle gözlerimin içine.»

Ve bir tekme.

«Ben, ne dilersem sen osun: Bir erkek, bir şey, bir hayvan...»

Çıngırağı salladı. Zenci kızlar içeri girdiler.

«Bağlayın şunun kollarını.»

Kendimi kızların eline bıraktım. Bağladıktan sonra beni aldılar, bahçenin alt başına, güney yanını sınırlayan bağa götürdüler. Asmaların arasına mısır dikilmişti; şurasında burasında kurumuş sapları göze çarpıyordu. Bir yanda da bir saban vardı.

Abanoz ceylanlar beni bir kazığa bağladılar, ve yaldızlı saç firketelerini şurama burama batırarak eğlenip gülüşmeğe başladılar. Ama bu uzun sürmedi. Saçlarının tepesinde hermin başlığıyle, elleri yarım kürkünün ceplerinde, Wanda geldi. Beni kazıktan çözdürdü; ellerimi arkadan bağlattı; sonra bir boyunduruk geçirtip sabana koşturdu.

Abanoz şeytanlar beni mısır tarlasına doğru ittiler. Bir tanesi sabanı yönetiyordu, öbürü de beni, üçüncüsü ise, elinde bir kamçı, durmadan sırtıma indiriyordu. Kürklü Venüs de sahnenin seyircisiydi.

Ertesi gün akşam yemeği servisi yapacağım sırada, Wanda,

«Bir takım daha getir» dedi. «Benimle yemeni istiyorum.»

Her şeyi hazır ettikten sonra karşısında yer aldım.

«Hayır, karşımda değil, yanımda oturacaksın.»

İyiliği üzerindeydi... Bana kendi kaşığıyle çorba verdi, çatalıyle besledi beni. Oyuncu kedi yavruları gibi başını masanın üzerine koydu, türlü cilveler yaptı. Ama bir anda ben her şeyi berbat ettim: Benim yerime yemekleri taşıyıp getiren zenci kızın kara mermerden yontulmuş endamına biraz fazla gözüm kaydığı için —ve kara şeytan hoşa gittiğini fark edince inci dişleriyle bana gülümseyince— hava birden bozdu. Kız dışarı çıkar çıkmaz, Wanda yıldırımlarını yağdırmağa başladı:

«Ne? Benim önümde bir başka kadına bakmak ha? Belki böylesi sana daha uygun. Bu kız şeytanın ta kendisi.»

Korkudan titredim. Wanda'yı hiç böyle görmemiştim. Dudaklarına kadar bembeyazdı, tepeden tırnağa ürperiyordu. Kölesini kıskanan Kürklü Venüs.

Çivide asılı kırbacı kaptığı gibi suratımda şaklattı. Kızlara seslendi. Üçü de koşup geldiler. Wanda beni onlara kıskıvrak bağlattı, mahzene gönderdi. Kızlar beni şarap mahzeninde, kubbeli, karanlık ve

rutubetli bir köşeye attılar. Bir zindandan farksızdı burası.

Üstüme kapıyı kapadılar, sürgüyü çektiler ve kilitte bir anahtarın paslı gıcırtısı. Hapsettiler beni, hatta gömüldüm sayılır.

Mezbahaya götürülecek bir dana gibi kıskıvrak bağlanmış, ıslak saman yığını üzerinde ne kadar süre öylece kaldığımı bilmiyorum. Işıksız, susuz, ekmeksiz ve bir an kirpiklerim kirpiklerime değmeden... Wanda her şeyi düşünmüş; beni ya açlıktan ya da daha kısa yolla soğuktan öldürecek burada. Dişlerim birbirine vuruyor. Ateşim yükseldi. Bu kadından ilk kez nefret etmeğe başlıyorum.

Yerde kan rengi kızıl bir çizgi belirdi. Kapı aralığından bıçak gibi düşen ışıktı bu ve işte açıldı kapı.

Kürküne sarınmış olarak, eşikte Wanda göründü. Elindeki meşaleyi ileri doğru tuttu:

«Daha ölmedin mi sen?»

Alçak, boğuk sesle ben de ona sordum:

«Öldürmeğe mi geldin beni?»

Canlı iki adım ve Wanda yanımda. Saman yatağımın önünde diz çöktü; başımı iki elleri arasına alarak dizlerinin üstüne

koydu:

«Hasta mısın? Gözlerin kor gibi. Beni seviyorsun, değil mi? İstiyorum ki beni sevesin...»

Korsasından bir küçük hançer çıkardı, parıl parıl. Korkuyla ürperdim. Kuşkusuz, beni öldürmeyi aklına koymuştu. Ama hayır, bütün yaptığı, gülümseyerek, iplerimi kesmek oldu.

Her akşam yemekten sonra beni çağırtıyor. Ona kitap okuyorum. Sonra, türlü ilginç konular üzerinde benimle tartışıyor. Hepten değişmiş görünüyor. Bana karşı gösterdiği kabalıktan ve sertlikten pişmanlık ve utanç duymuş bir hali var. İçime dokunan tatlılığı onu bambaşka bir yaratık yapmış. Bana hayırlı geceler dilemek için elini uzattığı zaman, gözlerinde aşkın ve iyiliğin doğaüstü gücü parlıyor; ikimizin de gözleri yaşarıyor. İkimiz de yaşamın bütün acılarını ve ölüm korkusunu unutuyoruz.

Ona **Manon Lescaut**'yu okuyorum. Bu romanla aramızda bir karşılaştırma yapmaktan kendini alamadığını fark ediyorum. Ama o bir şey söylemiyor, yalnız gülüyor. Biraz sonra kitabı eliyle kapatıyor.

«Romanda biraz daha ilerlemeyi istemiyor musunuz, Madam?»

«Bugünlük bu kadar yeter. Bugün biz **Manon Lescaut**'yu oynayacağız. Benim Cascines'de bir randevum var. Siz de, benim sevgili kavalyem, bana eşlik etmek üzere, birlikte geleceksiniz. Her halde esirgemezsiniz.»

«Emredersiniz.»

«Emretmiyorum, istiyorum.»

Dayanılmaz bir tatlılığı vardı. Kalktı, elini omzuma koydu, gözlerime baktı:

«Ah, bu gözlerin yok mu? Severin, seni öyle seviyorum ki bilemezsin.»

Acı, buruk bir sesle,

«Evet, belli» dedim. «Beni öylesine seviyorsunuz ki başkalarına randevu veriyorsunuz.»

«Ama bunu salt seni daha da coşturmak için yapıyorum. Eğer hayranlarım olmasa seni yitirebilirim. Seni yitirmek istemiyorum, anlıyor musun? Çünkü bir tek sevdiğim varsa o da sensin...»

Dudaklarını dudaklarıma yapıştırdı yangın gibi.

«Ne olurdu, bu öpüşle sana bütün varlığımı akıtabilseydim...»

Birden toparlandı :

«Haydi, şimdi gel bakayım.»

Sırtına günlük bir siyah kürk geçirdi, başına da koyu renk bir başlık * Ağaç-

(*) Asıl metinde bu sözcük var.

lıklı yoldan hızla geçti, arabaya atladı:

«Beni Greguar götürecek.»

Arabacı, şaşkın, yerinden indi. Onun yerine ben tünedim ve öfkeyle atları kamçıladım.

Cascines'de Wanda, geniş ağaçlıklı yolun bir yeşillik denizi halini aldığı yerde arabadan indi.

Gece basmış, göğü kaplayan kül rengi bulutların arasından birkaç yıldızın pırıltısı seçiliyor. Koyu renk mantolu, haydut gibi bir adam, Arno'nun kıyısında, nehrin çamurlu dalgalarına bakmakta... Wanda fundalar arasından süzülüp geçti, ona yaklaştı, sokuldu; elini omzuna vurdu. Adam dönüp baktı, Wanda'nın elinden tuttu. Sonra, ikisi, yeşillik duvar arkasında gözden kayboldular.

Bir saat kendi kendimi yedim. En sonunda yaprak hışırtıları. Dönüp baktım ki onlar.

Adam arabada Wanda'nm yanma oturdu. Araba fenerlerinin ışığı gencecik, hüzünlü ve de tatlı bir yüze vuruyordu. Böylesine alımlı delikanlı yüzü hiç görmemiştim. Kumral kâkülleri yanaklarına düşmekteydi.

Oğlan, Wanda'nm uzattığı eli saygıyla öptü. Hanımımdan aldığım soğuk bir göz işaretiyle, arabayı nehir boyu ağaç-

lıklı yolda uçururcasına sürdüm.

Bahçe kapısının çıngırağı. Pek yabancı bir yüz değil. Fransızca sordum:

«Madama kimin geldiğini haber vereyim?»

Adam, sıkkın başını salladı. Çekinerek sordu:

«Biraz Almancanız var mı?»

«Evet. Adınızı öğrenmek istemiştim.»

İki ayağı bir pabuçta gibiydi. Daha da sıkkın,

«Ne yazık ki henüz adım yok» dedi. «Siz hanımınıza Cascines'li Alman ressamın geldiğini, kendisini görmek istediğini söyleyin... Hah, işte bakın balkonda göründüler.

Wanda balkondaydı gerçekten ve adama başıyle işaret yapıyordu.

«Greguar, bayı içeri al, yanıma getir.»

Ressama merdiveni gösterdim.

«Yalvarırım, fazla zahmet etmeyin; ben odayı bulurum. Çok teşekkürler.»

Böyle söyleyerek merdivenlere seğirti. Zavallı Alman'a arkasından derin bir acımayla baktım. Kürklü Venüs onun ruhunu kızıl saçlarının buklelerine tutsak etmişti. Resmini yaptıracaktı ona ve Alman'cık delirecekti.

Güneşli bir kış günü. Ağaçların dalla-

rında yaldızlı bir sis titriyor. Çayırlığın yeşil halısı üzerinde de aynı yaldızlı dalgalanma. Balkonun altındaki kamelyalar mücevherler gibi tomurcuklanmış.

Wanda balkonda resim yapıyor. Alman ressam, karşısında ayakta, iki elini kavuşturmuş, sessiz bir tapınma coşkusuyla onu seyrediyor. Öylesine kendinden geçmiş ki besbelli bütün dünyası Wanda.

Wanda ise ne onun farkmdaydı; ne de elindeki belle bir yandan tarhları düzeltirken bir yandan kendisini biraz daha yakından görmek, daha yakın hissetmek için dalları aralayan benim farkında...

Ressam gitti. Bir küstahlıktı belki ama, ne olursa olsun, diyip ağaçlıklı yola çıktım, Wanda'ya yaklaştım ve ona sormayı göze aldım

«Ressamı seviyor musun?»

Öfkelenmeden baktı, başını salladı, gülümsedi:

«Ona acımasına acıyorum ama dedi, sevmiyorum onu. Kimseyi sevmiyorum ben. Sevebileceğim kadar seni tutkuyla ve derinden, sevmiştim ama artık seni de sevmiyorum. Kalbim bomboş ve ölü. Bu beni bitiriyor.»

Can evimden vurulmuştum:

«Wanda...»

«Evet, seni de, seni de sevemeyece-

ğim. Söyle bana, ne zaman istersen özgürlüğünü bağışlayayım.»

Gözükara kulluk nöbetim yine tutmuştu:

«Neler söylüyorsun? Senin kölen kalacağım ölünceye kadar.»

Bir rahatlama, acayip bir hoşlanmayla süzdü beni:

«Bak, iyi düşün» dedi, «ben seni candan sevdim. Gönlün olsun diye sana sert ve acımasız davrandım. Yine de göğsümün altında bu duygudan bir şeyler çarpıyor. Bu duygu büsbütün sönse bile, kim bilir belki seni yine de serbest bırakmak istemem. Sana sert ve acımasız davranmanın eğer tiryakisi olmuşsam işin sonu neye varır düşün. Bana tapan bir adam, karşımda aşkından ölüyor: Ve ben omuz silkiyorum, daha da ileri giderek bir başkasına gönül veriyorum.

«Bunların hepsini, hepsini düşündüm; sensiz var olamam, sensiz yaşayamam. Bana özgürlüğümü bağışladığın anda öleceğimi bil. Ne olur bırak da kölen olarak kalayım. Öldür beni, ama bırakma.»

«Oldu, bir kez daha anlaştık. Kölemsin benim. Yalnız, şunu bil ki seni sevmiyorum artık; bana beslediğin sevgiyi de bir köpeğin sahibine duyduğu bağlılıktan farksız sayıyorum; o kadar bile değer ver-

miyorum senin aşkına. Ve, bilirsin, köpekler, sırasında tekmelenir.»

Bugün **Medicis'lerin Venüsü**'nü görmeğe gittim. Daha erkendi. Tribuna'nın sekiz köşe ufak salonu alaca aydınlığıyle kutsal bir yeri, bir tapınağı andırıyordu. Ellerimi kavuşturdum. Tanrıçanın sessiz heykeli karşısında ayakta, derin derin düşüncelere daldım.

Ama bu duruşum uzun sürmedi. Galeride daha kimsecikler yoktu, hatta bir tek İngiliz bile. Oracıkta diz çöktüm; gözlerimi bu narin, bu tatlı vücuda kaldırdım. Dipdiri kabaran göğsüne, istek dolu ve istek uyandıran yüzüne, yarı kapalı genç kız gözlerine dalıp dalıp gittim. Hele her kıvrımında küçücük şeytan boynuzları gizliymiş sanısını veren o dalga dalga saçlarına bakmağa doyamıyordum.

Hanımımın çıngırağı... Vakit öğle ama o hâlâ yatakta. Kollarını ensesinin altında çaprazlamış,

«Bir banyo almak istiyorum; sen de bana yardım edeceksin. Ört kapıyı.»

Kapıyı kapatıyorum. Bir buyruk daha:

«Aşağı in de bak bakalım, her yer kapalı mı?»

Yatak odasından banyoya inen sarmal (helezon) merdivende ayaklarım birbirine dolaşıyor. Yuvarlanmamak için demir korkuluğa tutunuyorum. Bütün kapıların kapalı olduğunu anladıktan sonra yatak odasına dönüyorum. Wanda, saçları çözük, kürk çevrili yeşil kadife cepkeniyle, yatakta oturuyor. Bir kımıldanışıyle anlıyorum ki üzerinde bu cepkenden başka hiç... hiç bir giysi yok. Anlatılmaz bir korkuya kapılıyorum. Durumum bir ölüm hükümlüsünün durumundan farksız: Siyaset meydanına yürümek zorundayım ve darağacını görmek ürpertiyor beni.

«Gel Greguar, gel, al beni kollarına...»

«Nasıl Madam?»

«Anlamıyor musun, taşı beni kollarında al götür beni.»

Wanda'yı kucaklayıp kaldırdım. O da kollarını sıkıca boynuma doladı. Merdiveni basamak basamak inerken, saçları yüzümü okşuyor, ayakları dizime dayanıyordu. Titriyordum, bu paha biçilmez güzel yükün altında her basamakta, çöküp yuvarlanmak korkusuyle.

Banyo başlı başına bir mimarlık yapıtıydı. Geniş ve yüksek, değirmi bir salon. Kırmızı camlardan örülmüş olan kubbesi buraya tatlı ve dingin bir aydın-

lık serpiyordu. Al kadife kaplı dinlenme sedirinin üzerinde, iki palmiye, geniş yapraklarıyle yeşil bir çatı oluşturmuştu. Salonun orta yerindeki mermer havuza Türk halıları serili birkaç basamakla iniliyordu.

Wanda'yı sedirin üzerine bıraktım. Yüzüme bakmaksızın kaşlarını çattı:

«Yukarda gece masasının üzerinde yeşil eşarpımı unutmuşum; koş getir onu...» Ve ekledi: «Kırbacımı da getir.»

Yukarı çıktım, istenenleri alıp getirdim, hanımıma sundum. İkisini de şöyle bir yana koydu. Dalga dalga saçlarını bana toplatarak başının üzerinde kocaman bir topuz yaptırdı. Parmaklarım bu sırada sıcak bir akımla titredi. Sonra, yine onun buyruğuyle, kızıl topuzu yeşil eşarpla sımsıkı sardım. Banyoyu hazırlamak da bana düştü. Ellerim ayaklarım tutmaz hale geldiği için bu işi döke saça yapabildim. Bakmak istemiyordum ama büyülü bir gücün etkisinde hep ona gözüm kayıyordu: Al kadife yastıklara gömülmüştü; kürkünün içinden fildişi endamı bir kayboluyor, bir görünüyordu. Çılgınca istekler damarlarımı, sinirlerimi sarmıştı.

Nihayet havuz dolunca, Wanda kürkünden sıyrılıp kendini suya attı. Kürkünden sıyrılmasıyle suya girmesi arasındaki kısacık sürede Aşk Tanrıçasını bütün çıl-

dırtıcı, göz kamaştırıcı şavkıyle görmüş oldum.

Çılgınca istek duygularım söndü bir anda; onun yerini bir tapınma tutkusu aldı; çünkü bu çıplaklıkta kutsal ve saf bir pırıltı vardı. Tıpkı Venüs heykelinin önünde yaptığım gibi, diz çöktüm ve dudaklarımı Wanda'nın ayaklarına en içten kulluk heyecanıyle yapıştırdım. Az önce sevişmek için kaynayan kanım artık damarlarımda uslu uslu akmağa başladı. Wanda sanki bütün acımasızlığından arınmıştı.

Onu tatlı bir sevinçle seyredebiliyordum, içimde ne ıstırap vardı ne de istek... Suyun minimini billur dalgacıkları içinde, bu güzel vücut kımıldadıkça, minimini dalgacıklar da onu çapkınca okşuyorlardı. Evet, yıkımcı estetik görüş bir bakıma hiç de yanlış değil: Gerçek elma yağlıboya elmadan ve gerçek kadın mermer Venüs'ten daha güzel...

Wanda banyodan çıkıp da simli damlalar ve tepeden dökülen kızıl aydınlık fildişi endamından süzülmeğe başlayınca, bütün varlığımı dilsiz bir hayranlık kapladı.

Sedire uzandı. Her yanını kurulamak için üzerine bir örtü attım. Aynı dingin mutluluk sürüp gidiyordu içimde. Doğruldu; ayaklarını bir iskemleye koyuyormuş gibi, üzerime koydu. Kürk mantosunu üze-

rine aldı. Kürkün tüyleri onu birer birer okşuyor, öpüyordu sanki. Yarı uykuda bir kuğudan farksızdı. Sol kolu üzerine yaslanmıştı, sağ eliyle de kırbacını evirip çeviriyordu.

Birden, bakışlarım karşımızda asılı kesme endam aynasına gitti, ve elimde olmayarak bir çığlık kopardım: Wanda'yla ikimiz som kristal aynanın yaldızlı çerçevesi içinde yansımaktaydı. Bir tabloydu bu, hem de çok güzel bir tablo. Ama öylesine acayipti ki hemen dağılıp silinivere-cek korkusuyle içim ürperdi. Wanda ilgilendi:

«Nen var?»

Aynayı gösterdim.

«Sahi, ne kadar güzel... Ama ne yazık ki böyle bir ânı alıkoymak olanaksız...»

«Neden olmasın? Eğer sen, ölümsüzleştirmesi için fırçasına izin versen, hangi ressam, ünlü ressam bundan kıvanç duymaz ki? Senin üstün güzelliğinin —şu anlamlı yüzünün, şu bir çift yeşil kor parçası gözlerinin, şeytan kızılı saçlarının, şu endamının— ergeç çözüleceğini düşünmek, beni ölüm ve yokluk karşısında ürpertiyor. Sanatçının fırçası, bütün bu güzellikler doruk noktalarında pırıldarken, onları derlemeli, sonsuz yarınlara aktarmalı. Bizler gibi yok olmak, unutulmak yaraşmaz sa-

na; bir iz bırakmalısın yaşamından. Sen toza toprağa karıştıktan sonra da hayalinin saltanatı sürüp gitmelidir. Güzellik, ölüme meydan okumalı ve üstün gelmelidir.»

Güldü:

«Ne yazık ki bugün İtalya'da Titien'ler, Rafael'ler yok artık. Ama yine de **Aşk Deha**'nın yerini tutabilir. Ha, ne dersin, belki de bizim Alman'cık?»

Biraz düşündü:

«Evet, evet, resmimi ona yaptırayım. Ona öyle davranmalıyım ki paletindeki renklere biraz da aşk karışsın.»

Genç ressam işliğinde ne var ne yok hepsini villaya taşıdı. Wanda bütün ağlarını örmüş, tuzaklarını hazırlamıştı.

Alman, bir Meryem'le başladı işe: Kızıl saçlı, yeşil gözlü bir Meryem. Bu kadından ancak bir Alman'ın ülkücülüğü, el değmemiş bir genç kız portresi çıkarabilirdi. Anlaşılan, benden de zavallı bir eşek. Ne yazık ki periler ve cinler tanrıçası Titania ikimizin de kulaklarını pek çabuk fark etmiş.

Şimdi Wanda ikimizle de eğleniyor, hem de nasıl... İşliğinden alaycı ve küçümseyen kahkahaları geliyor. Ben açık pencerenin altındayım, tetikte... Hep içeriye

kulak veriyorum. Kıskançlık yüreğimi gagalıyor.

«Siz delisiniz. Ben, Meryem... Akıl alacak gibi değil...»

Yine kahkahalar...

«Durun, size bir portremi göstereyim, kendi elimle yaptığım bir portremi. Siz, en iyisi, onu kopya edin.»

Başını pencereden uzattı. Kızıl saçları güneşle hemen tutuştu sanki:

«Greguar..»

Koşarak çıktım merdiveni; galeriyi koşarak geçtim, işliğe girdim.

«Bu bayı banyo dairesine götür.»

Wanda buyruğu verdikten sonra gözden kayboldu. Alman'la banyoya indik. İç kapıyı kapadım. Az sonra Wanda geldi: çıplaklığını yalnız kürkü örtüyordu; elinde kırbacı vardı. Sedire doğru salına salına yürüdü ve geçen seferki gibi yastıklara sere serpe uzandı. Ben rolümü iyi öğrenmiştim: Hemen köpek gibi yattım. O da bir ayağını üzerime koydu. Elindeki kırbaçla da oynamağa başladı. Alman'a:

«Şimdi bak bana; en derin, en tutkulu gözlerle bak. Haşşöyle...»

Ressamın yüzü, üflenmiş mum gibi, bir anda soldu. Bu canlı tabloyu hüzünlü, güzel mavi gözleriyle yutmağa çalışıyordu sanki. Dudakları aralandı ama tek söz-

cük çıkmadı ağzından.

«Nasıl, bu tablo hoşunuza gitti mi?»

«Evet, bunu kopya etmek için bütün gücümü ortaya koyacağım.»

Bu bir konuşma değil bir iç çekmeydi; bu, can çekişen hasta bir ruhun göz yaşlarıydı.

Karakalem taslak tamamlandı. Baş ve bütün çıplak bölümler belirlendi. Esinli birkaç çizgiyle yüzün şeytansı doyulmazlığı ortaya çıktı. Yeşil gözlerde de yaşam şimşekleri çaktı.

Wanda kollarını çaprazlamış, tuvalin önünde duruyor. Alman'da yine bir ölüm solgunluğu :

«Venedik okulunun bütün tabloları gibi bu tablo da hem bir portre hem de bir tarih olmalı.»

«Peki, ne ad koyacaksınız bu tabloya? Şey kuzum neniz var? Hasta mısınız yoksa?»

Kürklü çıplaklığı içinde şeytanca tanrılaşan güzel kadını Alman bakışlarıyle yiyordu:

«Korkarım, biraz hastayım; fakat, olsun...»

«Şu halde tablodan söz edelim.»

«Aşk Tanrıçasını, Olemp'ten inmiş ve ölümlü insanoğlunun yanına sokulmuş olarak gözlerimin önüne getiriyorum. Modern

dünyamızda soğuktan donmamak için o güzelim vücuduna kocaman, ağır bir kürk sarınıyor. Ayaklarını da sevgilisinin koynunda ısıtmağa çalışıyor. Sonra o yakışıklı gözdeyi düşünüyorum: Güzel sultan, kucaklamaktan bıkıp yorulunca onu kölesi gibi kırbaçlıyor, ve yakışıklı gözde, ne kadar kırbaçlanır, tekmelenirse, güzel sultanına o kadar bağlanıyor.

Alman bir soluk aldı

«Bu tabloya **Kürklü Venüs** adını koyacağım.»

Ressam elini ağırdan alıyor; öte yandan, tutkusu da artan bir hızla alevleniyor. En sonunda, korkarım, canına kıyacak. Wanda oynuyor onunla. Zavallıya bilmece gibi sorular soruyor; o da altından kalkamıyor, kulaklarına kadar kızarıyor. Wanda gevezeliğini sürdürüyor hiç aldırmadan.

Çalışma sırasında, Wanda ağzında fondan döndürmeye, kâğıtlarını buruşturup buruşturup ressamın yüzüne nişanlamaya bayılıyor.

«Madam, keyfinizin yerinde olmasından mutluyum, ama yüzünüz tablom için gereken anlamını yitirdi.»

«Tablonuz için gereken anlam... Ah evet, anladım...» Wanda güldü: «Hele biraz sabırlı olun canım.»

Doğruldu ve bana bir kırbaç indirdi. Alman, dikkat kesilerek, Wanda'ya baktı yüzünde dalgalanan çocuksu bir şaşkınlıkla. Korku ve hayranlık karışımı bir şaşkınlıktı bu.

Kısa süren kırbaç sağanağından sonra, Wanda'nın yüzü o acımasız ve alaycı halini yeniden aldı. Ve, böylece ben de zevkten sarhoş oldum.

Wanda'nın donan katı bakışları altında sarsılan ressam gözlerini indirdi:

«Evet, yüzünüzde aradığım anlam işte buydu, ama şimdi artık çalışamayacağım.»

«Neden? Çalışabilmeniz için size bir yardımda bulunamaz mıydım?»

Bunu kıyasıya acımasız bir alayla sormuştu Wanda; ve ressamı büsbütün deliye çevirmişti.

«Elbette Madam, şey... Beni de kırbaçlayın.»

Vanda omuzlarını silkti:

«Kıvançla... Yalnız şunu bilin ki eğer sizi kırbaçlamam gerekiyorsa bunu sahicikten yapmak isterim...»

Alman kendinden geçmiş, haykırdı:

«Kırbaçlayın beni, öldüresiye kırbaçlayın!»

Wanda gülümseyerek sordu:

«Sizi kıskıvrak bağlamama izin vere-

cek misiniz?»

«Evet...» dedi ressam son soluğunu alıp verir gibi.

Wanda dışarı çıktı, az sonra elinde iplerle döndü:

«Söyleyin bakalım, kendinizi Kürklü Venüs'ün ellerine bırakmağa, ondan gelecek lütfu da kahrı da canınıza minnet bilmeğe hâlâ cesaretiniz var mı?»

«Bağlayın beni, n'olur bağlayın...» dedi ressam, cansız.

Wanda, ressamın ellerini arkadan bağladı, ipi kollarından döndürüp beline sardı. Sonra ucunu da pencerenin çerçevesine düğümledi.

İşte, benim için korkunç çekiciliği olan görkemli bir sahne. Bunu sözcüklerle canlandırmak kolay değil... Wanda'nın gülerek yerinden fırlayışı, kırbacın havada çaldığı ilk ıslık, Alman'ın boynunu sıyıran ilk vuruş, sonra şimşek gibi üstüste çakan vuruşların fırtınası içinde Wanda'nın açılan dudakları ve bembeyaz dişleri... Duru mavi gözlerin aman dilemesine kadar sürdü bu.

Şimdi Wanda tek başına poz veriyor. Alman, Wanda'nın başını işlemekte..

Wanda beni yandaki odanın kapı perdesi arkasına gözcü gibi koydu. Göze gö-

rünmeden her şeyleri görebiliyorum.

Acaba neden? Belki de ondan korktuğu için. Çünkü onu iyice çileden çıkardı. Ama bu, benim için bulduğu yeni bir işkencedir belki de. Dizlerim tutmuyor.

Aralarında konuşuyorlar. Alman'ın sesi o kadar alçak ki neler dediğini anlayamıyorum; Wanda'nın sesinden de sözcükleri ayırt edemiyorum. Ne oluyor, neler dönüyor? Yoksa aralarında gizli bir anlaşma mı var? Acı çekiyorum; nerdeyse yüreğim fırlayacak göğsümden.

İşte, diz çöktü önünde, işte ona sarıldı, başını göğsüne çekti, ve Wanda, acımasız, gülümsüyor. Bu kez neler dediğini iyi işitiyorum:

«Anladım, kırbaç istiyorsunuz yine.»

Sesini artık Alman da denetleyemiyor:

«Kadın... Tanrıça... Sende kalp yok mu? Sevmek gücü yok mu sende, Sevmek nedir, zevkle tutkuyla erimek nedir, bilmez misin sen? Neden inlediğimi hâlâ anlamıyor musun? Bana şu kadarcık da mı acımayacaksın? Sende acıma yok mu?»

«Hayır...» dedi Wanda kısaca ve ekledi: «Benim yalnız kırbacım var.

Gururlu ve alaycıydı. Yarım kürkünün içinden çekip çıkardığı kırbacını acı bir şaklatmayla ressamın suratına indirdi.

Alman'cık toparlanıp kalktı, birkaç adım geriledi. Uzak, ötelerden de uzak bir sesle,

«Artık,» dedi, «çalışmayı sürdürebilirsin şimdi, değil mi?»

Ressam hiç karşılık vermeden, paletini, fırçasını aldı, sehpasının önüne geçti.

Tablo doğrusu çok başarılıydı. Hem sadık bir portreydi bu, hem de parlak, doğaüstü —hatta diyebilirim ki şeytansı— renkleriyle, soyutlaştırılmış bir tutkuyu canlandırmaktaydı. Ressam bu tabloya bütün acılarını, tapınışını ve lânetlerini koymuştu.

Şimdi sıra, fırçanın ucundan benim yaratılmama gelmişti. İkimiz her gün birkaç saat başbaşa kalıyorduk. Bir gün, çalışmaktayken, birden bakışlarını gözlerime dikti ve sordu:

«Siz bu kadını seviyor musunuz?»

«Evet, seviyorum.»

«Ben de seviyorum.»

Gözleri yaşardı, bir şey söylemeden çalışmasını sürdürdü. Neden sonra,

«Biz Almanların» dedi, «bir efsanesi vardır: Almanya'da bir dağda bir kadın yaşar; şeytanın ta kendisidir bu kadın.»

Son sözcükleri ürkek bir fısıltıydı.

Tablo bitti. Wanda Alman'a emeğinin karşılığını ödemek istiyordu, hem de bir

kraliçe gibi, bol keseden...

«Teşekkür ederim Madam, hem siz emeğimin karşılığını bana çoktan ödediniz, hem de fazlasıyle...»

Adamın yüzü buruk bir gülümsemeyle canlanmıştı.

Ayrılmazdan önce, beni bir köşeye çekti; resim dosyasını açtı ve içine bakmamı söyledi. Bir göz atınca ürperdim: Wanda bana bakıyordu, sanki bir aynadan yansıyormuş gibi canlı...

«Alıp götüreceğim bunu» dedi, «bu benim. Elimden alamaz o... İşte benim paha biçilmez kazancım.»

Bugün Wanda, ressamdan söz etti:

«Zavallıya çok acıdım. Ona doğrusu aşırı erdemli davrandım. Ne dersin, bu kadarı da anlamsızdı değil mi?»

Karşılık vermeyi göze alamadım.

«Oh, karşımda kölem olduğunu unuttum, neler söylüyorum...»

Birden, yüzüne gururun, sertliğin çiğ ışıkları vurdu:

«Biraz çıkmak istiyorum, sıkıldım. Şu adamı tümden unutmalıyım. Çabuk, arabamı...»

Tutaraklı (kaprisli) yeni bir tuvalet: Konçları hermin çevrili açık mor Rus işi botlar; aynı renk kadifeden yine ikisi de

herminle donanmış bir ropla bir cepken; saçlarının topuzunda İkinci Katerina havasında hermin bir başlık; üzerinde pırlanta firketeyle tutturulmuş bir sorguç... Ve topuzdan artan alev alev saçları omuzlarında.

Seyis yerine o, bu tuvaletle oturdu, dizginleri eline aldı. Ben arkaya geçtim. Atları öylesine kamçıladı ki ok gibi fırladık. Yol boyunca uçtuk.

Bugün, ne olursa olsun, göze çarpmak istiyor. Bunu fazlasıyle başardı da. Bu gün Wanda Cascines'in dişi aslanı oldu. Arabalardan ona el edenler, çiçek üstüne çiçek atanlar yığınla. Yaya kaldırımlarında kümelenenler hep ondan söz ediyordular. Ama o kimseyle ilgilenmiyordu ki. Yalnız arada bir, hafif bir baş eğişle yaşlı bayların selâmlarına karşılık vermekte.

Sülün gibi ince, kaplan gibi hırçın yağız atını şahlandıran bir genç adam kalabalık arasından arabamıza yaklaştı. Wanda'yla göz göze gelince, hayvanına derhal sahip oldu; tam arabanın yanında durarak bize yol verdi. Wanda, genç biniciden gözlerini kaçırmamıştı. Dişi aslanla erkek aslan bakışıyorlardı. Arabamız ilerlerken Wanda başını çevirip bu bakışma bağlantısını sürdürmekten kendini alamadı. Erkek varlığından yayılan büyülü güç onu

öylesine sarmıştı ki bir hayli ilerledikten sonra bile arkasını dönerek son bir bakış daha fırlattı Wanda. Bu, avlarda fırlatılan bir tuzak ağından farksızdı. Wanda'nın yarı şaşırmış, yarı büyülenmiş hali yüreğimi kanattı. Yakışıklı binici, gerçekten, elde edilmeğe değer bir avdı. Ne diye yadsıyayım, alımlı, levent bir adamdı. Böylesini ilk kez görüyordum. Vatikan müzesindeki Belvedère heykeli sanki bir tılsımla canlanmış, ete kemiğe bürünmüştü. Aynı yüz, aynı kıvır kıvır saçlar, ya sakalsız oluşunu nasıl yorumlamalı? Eğer kalçaları daha ince olmasaydı, kılık değiştirmiş bir genç kadın sanılabilirdi. Peki ama ağızda ve dudaklardaki o tuhaf anlam için, o güzel yüze zalim bir pırıltı getiren apak dişler için ne demeli? Belki de bu delikanlı flütün icatçısı Marsyas'ın derisini yüzen Apollon'dur.

Siyah botları, beyaz deri pantalonu bacaklarına kılıf gibi yapışmış. İtalyan atlı subaylarının giydiği cinsten, kısa bir kürk redingot, çepeçevre astraganla süslü, ilikleri de ilmiklenmiş kordonlardan... Kömür karası kâhküllerinin üzerine ise İstanbul işi al bir fes oturtmuş.

Genç erkeğin yayabileceği erotik duyguların baş döndürücülüğünü şimdi daha iyi anlıyorum. Alkibyad'ın akıl çelen yakı-

şıklılığı karşısında erdemli kalabilen Sokrates'e hayranlığım bin kat artıyor.

Dişi aslanımın bu kadar baştan çıktığını, aşırı isteklerle böylesine azıttığını hiç görmedim. Villanın kapısında arabadan atladığı zaman yanakları pençe pençe yanıyordu alevden. Ceylan gibi sekerek basamakları tırmanırken tam odasına gireceği sırada, bana, «gel içeri,» diye soluk soluğa emir verirken de, bu tutuşmuşluğu sürüp gitti:

«Çabuk, şu Cascines'li adam hakkında bilgi topla da gel... Sen de gördün onu değil mi, ne erkek... Beğendin mi sen de, söyle...»

«Yakışıklı bir adam..» dedim kısık, yılgın bir sesle.

Wanda bir koltuğun arkalığına sırtını verdi:

«Hem de öyle yakışıklı ki...» dedi, «bir bakışta soluğum kesildi.»

«Senin üzerindeki etkisini iyi anlıyorum. O sırada hayal gücüm bilsen, beni ne kasırgalara sürükledi... Kendimden geçtim ve gözlerimin önünde öyle sahneler canlandı ki...»

«Yeter, anladım, bu delikanlının sevgilim olduğunu ve seni kırbaçladığını gözlerinde canlandırarak seni kırbaçlamasından zevk duyacağını düşündün, değil mi?

Haydi, git de dediğimi yap, ne duruyorsun?»

Gece bastırmadan her şeyi öğrenmiştim.

Villaya döndüğümde, Wanda'yı yatak odasmda, o gelgeç hevesli pırıl pırıl giysisiyle, sedire uzanmış buldum. Yüzünü ellerinin içine almıştı; saçları bozulmuştu. İlk sorusu yakışıklı delikanlının adı üzerine oldu.

«Adı Alexis Papadopolis...» dedim.

«Öyleyse Grek?»

Başımı eğdim.

«Çok mu genç?»

«Belki birazcık büyüktür senden. Paris'te okuduğu, tanrı tanımaz biri olduğu söyleniyor. Girit'te Türklerle savaşmış. Kandiye'de yiğitliği ölçüsünde acımasızlığı ve ırkı için duyduğu gururla da tanınmış.»

Wanda'nm gözleri parladı:

«Desene, tam erkek...»

«Şimdilik Floransa'da oturuyor. Çok da zengin olduğu söyleniyor.»

Kaşlarını çatarak sözümü kesti:

«Sana parasından söz et diyen oldu mu? Boş ver parasına puluna... Fakat bu adam tehlikeli. Korkmuyor musun ondan? Doğrusu, ben korkuyorum. Şey, acaba karısı var mıymış?»

«Hayır.»

«Peki, ya sevgilisi?»

«O da yok.»

«Genellikle hangi tiyatrolara gidiyor?»

«Bu akşam Nicolini'de olacak; Başrollerde Virginia Marini ile İtalya'nın —belki de Avrupa'nın— en büyük oyuncusu olan Salvini var.»

«Gevezelik yeter. Koş haydi, ne yap yap bana Nikolini'de bir loca bul.»

«Fakat, hanımcığım.»

«Anlaşılan yine kırbaca susadın.»

Dürbünü eline verdim, programı loca korkuluğunun üzerine koydum, tabureyi ayaklarının altına sürdüm.

«Sen parterde bekleyebilirsin Greguar...» dedi Wanda.

Parterde ayaktayım. Kıskançlık ve öfke içimi öyle kemiriyor ki, düşmemek için duvara yaslanıyorum. «Öfke», «kıskançlık..» fakat çok hafif kalıyor bu sözcükler; oysa ben bir ölüm - kalım kaygısının savaşını veriyorum.

Görüyorum onu: hareli mavi robunun üzerinde omuzlarına attığı hermin mantosuyle locasında pırıldıyor. Locaları karşı karşıya. Birbirlerini gözleriyle tadıyorlar. Oyuna şuncacık önem verdikleri

yok. Onlar kendi oyunlarının ilk perdesini prova ediyorlar. Goldoni'nin Pamela'sıymış, Salvini'ymiş, Marini'ymiş, vız geliyor ikisine de. İnsanlara da aldırmıyorlar. Ya bana? Ben onlar için bir hiçim.

Bu akşam Yunanistan elçiliğindeki baloya gidiyor. Her halde orada ona rastlayacağını bilmekte.

Bu olasılığı düşünerek giyinip kuşandığı besbelli. Deniz yeşili ağır ipekliden bir rop, kollarını, omuzlarını, göğsünü, sırtını çıplak bırakarak bütün endamını sarmakta. Alev alev örülüp topuz yapılmış saçlarında yapay saz ve yosun demeti arasından bir beyaz nilüfer ensesine sarkıyor. Görünüşünde en ufak bir heyecan bile yok. İlk karşılaşmada kanına düşen ateşi nasıl da söndürebilmiş... Öylesine dingin ki, bakışları benim bile yüreğimi donduruyor.

Sultanlar gibi ağır ağır mermer basamakları çıkıyor. Sırtındaki mantosu sıyrılarak yüzlerce mumun gümüşlü dumanıyle buğulanan salona nazlı nazlı salınarak giriyor.

Ağır mantosu kollarımın arasında, onu bir an gözlerimle izliyorum. Bir yandan da mantoya vücudundan sinen sıcaklıkla coşuyorum. Mantonun ipek astarını öpüyorum. Gözlerime yaş doluyor.

İşte o... Koyu renk kürkle çevrili siyah kadife redingotu içinde çağdaş bir tiran, insanların canı ve ruhu ile oynamaktan hoşlanan bir kendini beğenmiş. Girişte ayakta durup çevresine gururla bakıyor. Gözleri bir ara bana takılınca, bir an üzerimde kalıyor.

Bu dondurucu bakışın altında bir ölüm korkusuna kapılıyorum; bana öyle geliyor ki bu adam onunla baş edecek, daha da ileri giderek, onu tutsak edecek, zincirlere vuracak. Bu yırtıcı, güçlü erkekliğin karşısında bütün varlığımı bir utanç ve kıskançlık duygusu sarıyor.

Artık, kendi gözümde bile bir zavallıdan, başka neyim ki! «Öyle zavallı ve şaşkınım. Bu genç adamdan nefret etmek istesem bile nefret de edemiyorum. Peki ama bunca uşak hizmetçi arasında nasıl oldu da beni fark etti, gözlerini kısa bir an için de olsa niçin benden ayırmadı?

Ah, işte bana işaret etti, yanına çağırıyor. Şu el etmesinde bile başka bir dayanılmazlık var. İstemeye istemeye ve de isteye isteye yanına gidiyorum.

«Al şu kürkümü bakayım.»

Soğukkanlı, kendine güvenen bir buyruk bu. Bütün vücudum bir başkaldırıyla sarsılır gibi oluyorsa da sonunda kuzu gibi köleleşiyor, ona itaat ediyorum.

Ateşim varmışcasına çırpınarak, bütün gece salonun dışında bekliyorum. Kuruntudan saçma sapan hayaller görüyorum. Onların ilk karşılaşmalarında birbirlerine uzun uzun bakıştıklarını düşlüyorum. Bir vals kasırgası içinde salonda sarmaş dolaş döndüklerini düşünüyorum: Wanda'mn kirpikleri süzgün; onun göğsüne bırakmış başını, bakışlarında sarhoşluk... Öbürüyse, aşkın erdemli soyluluğu ve kutsallığı içinde, köle değil, efendi. Sonra Wanda'nın yatak odası gözlerimin önüne geliyor: Bu kez sedire kurulan Wanda değil, delikanlı. Wanda onun ayaklarına kapanmış. Bense diz çökmüş, hizmet ediyorum. Çay tepsisi elimde devrildi devrilecek, titriyorum ve Wanda değil, o, kırbacı kaptığı gibi...

Ondan söz eden uşaklar kadınsı bir adam olduğunu söylüyorlar, kendi güzelliğini bildiği için davranışını ona göre hesaplayan bir adam. Her gün dört beş kez kibar aşifteler gibi kılık değiştirirmiş. Peşine bir sürü erkek takarak Paris'te bir zaman kadın kılığında gezdiğini, erkeklerden aşk mektupları aldığını anlatıyorlar. Sesi gibi hovardalığıyle de ün yapmış bir İtalyan şarkıcısı günün birinde bir gece yarısı kendinden geçip onun odasına bile girmiş. Eğer aşkını kabul etmezse kendi

canına kıyacağını söyleyip onu razı etmeğe çalışmış. Bu dedikoducu uşaklar, nereden duymuşlarsa, sanatçı hovardanın ondan aldığı karşılığı da iletiyorlar: «Arzunuzu kırmak istemezdim sinyor, ne yazık ki şu anda kendi elinizle ölüm fermanınızı imzalamanız gerekecek, çünkü ben erkeğim.»

Salon hemen hemen boşalmış gibi, ama Wanda'nm daha ayrılmağa niyeti yok.

Ağaran gün ağır perdelerden geçerek içerdeki karanlığı zorlamağa başladı.

Nihayet, bir ipek hışırtısı duydum, yeşil yosunlar gibi endamını saran yeşil robunun hışırtısını. Onunla, şuradan buradan gevezelik ederek, cilve döküp kırıtarak yaklaşıyor.

Onun gözünde ben yokum; bana bir buyruk vermek gereğini bile duymuyor, artık.

«Madamın mantosu...»

Anlaşılan, adam Wanda'ya mantosunu giydirmek gibi bir centilmenliği bile çok görüyor.

Ben hanımıma kürk mantosunu giydirirken, o, onun yanıbaşında, kayıtsız, dimdik duruyor, kollarını göğsüne kavuşturmuş... Kürklü botlarını ayaklarına geçirmeğe çalıştığım sırada, Wanda, önün-

de çömelen ben zavallıyı aşarak, onun omzuna dayanıyor:

«Nasıldı dişi aslanın serüveni?»

Yakışıklı Grek karşılık veriyor:

«Birlikte yaşamak için beğenip seçtiği erkek aslan, başka bir erkek aslanın saldırısına uğrayınca, dişi aslan uzandığı yerden keyifle boğuşmalarını seyrediyor. Sevgilisi alta düşünce de, ona yardım etmek için kılını bile kıpırdatmadığı gibi, soğuk bir yabancılıkla bakıyor. En sonunda sevgilisi saldırganın pençeleri altında, kan revan içinde can verince, galibin peşi sıra bütün dişiliğiyle koşup gidiyor. Serüvenin tema'sı besbelli: Kadın dediğin yaratık işte budur.»

Bu yorumun sonunda. dişi aslanım bana yabansı bir bakış fırlattı. Neden bilmem ürperdim. İyice uç veren tan yerinin kızıllığı üçümüzü de kana boyadı.

Eve döndüğümüzde yatmadı; balo tuvaletini çıkardı, saçlarını çözdü; şömineyi yakmamı buyurdu. Şöminenin karşısına geçerek alevleri seyretmeğe başladı.

Son sözcükler boğazımda kalarak, sordum:

«Madam, bilmem, bana daha ihtiyacınız var mı?»

Hayır anlamına başını salladı.

Odadan çıktım, galeriyi geçtim, bah-

çeye inen merdivende bir basamağa oturdum. Arno'dan gelen tatlı bir kuzey rüzgârı nemli ve serin bir havayla yüklüydü. Yemyeşil tepeler, pembe sisler altında, uykularını sürdürüyorlardı. Yaldızlı buğulara bürünmüş olan bütün kent ve katedralin kubbesi sanki boşlukta gibiydi. Soluk gökte son birkaç yıldız can çekişiyordu.

Redingotumu attım üzerimden, yanan alnımı mermere dayadım. Bütün olup bitenler bana çocuk oyunu gibi geliyordu. Ama bundan sonrası? Bundan sonrasında korkunç bir şakaya gelmezlik vardı. İçimde bir önsezi büyük bir felâketin çanlarını çalmaktaydı. Hatta yüz yüzeydim; bana hançerini çekmişti felâket. Yılgındım, ona karşı koymayı göze alamıyordum; tüm gücümü yitirmiştim.

Yalnız, ne diye gizleyeyim, beni asıl korkutan, ne çektiğim acılar, ne de uğradığım horlamalar ve aşağılanmalardı. Beni bitiren, ondan yoksun kalma korkusuydu. Onu öylesine bir tutkuyla seviyordum, onu yitirmek kaygısı öylesine dayanılmazdı ki birden çocuklar gibi hıçkırmağa başladım.

Bütün gün odasında kaldı ve hizmetlerini abanoz kızlara gördürdü. Ancak akşam yıldızı ufukta parladığı sırada, bir de baktım, bahçede dolaşıyor. Belli etmeksi-

zin uzaktan onu izledim. Venüs tapınağına girdiğini gördüm. Kapıyı kapatınca ayaklarımın ucuna basarak koşup yaklaştım ve kapının yarığına gözümü uydurdum.

Tanrıçanın heykeli önünde, dua eder gibi elleri birbirine kavuşmuş, ayakta duruyordu.

Bu gece, yatağımda, onu yitirecek olmanın korkusuyle çırpınıp durdum. Bu korku öyle bir kerteye vardı ki, sonunda, beni gözüpek bir kahraman yaptı. Koridorda kutsal bir tasvirin altında asılı duran kırmızı şişeli zeytinyağı lambasını yaktım. Işığını elimle siperleyerek, odasına girdim.

Dişi aslan —yenik ve bitkin— yastıklara sırt üstü uzanmış, yumrukları sıkılı, ağır solunumlarla uyuyordu. Belki de korkulu bir düşün fırtınası içindeydi. Işığı siperleyen elimi çektim, güzel yüzüne bir pembelik vurdu. Ama sürüp gidiyordu fırtınalı uykusu.

Lambayı yavaşça yere bıraktım; yatağın önünde diz çöktüm, başımı sıkı, sıcacık kolunun üzerine koydum. Biraz kımıldar gibi oldu ama uyanmadı.

Gece yarısı, böyle, dayanılmaz ve doyulmaz acılar içinde, ne kadar kaldım, bilmiyorum. Sonunda, tepeden tırnağa bir titremeyle ağlayabildim. Gözyaşlarım ko-

luna boşandı. Wanda birkaç kez sıçradıktan sonra doğruldu, gözlerini uğuşturdu. Bana baktı:

«Severin...»

Sesinde, öfkelenmişlikten çok, korkmuşluk vardı. Verecek karşılık bulamadım. Daha da tatlılıkla sordu:

«Nen var, Severin, hasta mısın yoksa?»

Sesi iyilikle, sevecenlikle doluydu. Oysa bu, kalbime saplanmış bir hançer gibi geldi bana; tekrar hıçkırmağa başladım.

«Severin, zavallı dostum... Mutsuz dostum...» kâhküllerimle oynamağa başladı. «Sana öyle acıyorum ki... Ama sana ne yardımım dokunabilir? İçim en iyi niyetlerle dolu ama seni kurtaracak ilâcı bulamıyorum.»

İnleyerek sözünü kestim

«Ne gereği var bunun Wanda?»

«Severin, neler söylüyorsun?»

«Beni artık hiç sevmeyecek misin? Bana artık hiç acımıyorsun, değil mi? O yakışıklı yabancı nasıl da seni benden koparıp aldı.»

Biraz durdu; sonra akıl almaz bir tatlılıkla,

«Ne yalan söyleyeyim» dedi, «büyülü bir etkisi var üzerimde. Acı çekiyorum,

ürperiyorum. Şiirlerde bulduğum, oyunlarda seyrettiğim türden bir duygu bu; abartılmış bir düş sayarak gülüp geçtiğim bir duygu. Bu adam bir aslan: Güçlü, güzel, mağrur, ve yine de duygulu. Bizim kuzey ülkelerinin erkekleri gibi kaba değil. Acıyorum sana, inan. Ama ne pahasına olursa olsun, onu elde etmem gerek... Şey, hayır, Severin aptalca konuştum, ne olursa olsun, gönlünü çelip kendimi ona vermem gerek.»

«Senin gözünde hiç bir anlamım ve değerim kalmamışsa bile, ne olur Wanda, kendi onurunu düşün, bu güne dek koruduğun onurunu...»

«Düşünmez olur muyum? Elimden geldiğince dayanmalıyım, ona karşı güçlü olmalıyım...» Yüzünü yastığa kapadı, perişan bir sesle sürdürdü konuşmasını. «Evleneceğim, evet karısı olmak istiyorum onun, eğer kabul ederse.»

«Evlenecek misin? Malı mı olmak istiyorsun onun?»

Soluk soluğaydım, kanım çekilmişti. İnledim:

«...Madem öyle, hiç değilse, uzaklaştırma, kovma beni yanından; çünkü o seni sevemez.»

Wanda hemen toparlandı:

«Seni kovmak mı? Bu da nerden çıktı?»

«Sevemez o seni, sevmiyor. Seni seven, sana tapan ben'im. Senin kölenim ben. Çiğne beni, ez beni. Yeter ki seni ömrümce kollarımda taşıyayım.»

Sözlerimden şuncacık duygulanmadı; aklı yalnız bir yere takılmıştı:

«Beni sevmediğini nerden çıkardın?»

Ben yalvarmamı sürdürdüm:

«Benim ol Wanda, sensiz yaşayamam; ne olur, acı bana...»

Beni şöyle bir süzdü; bakışları yine buz tutmuştu. Acımasız, sorusunu yineledi alayla:

«Nerden çıkardın beni sevmediğini? Peki, hatırın için öyle olsun. Avut kendini bu kuruntuyla.»

Ve arkasını dönerek yastıklarına gömüldü.

Göğsüm körük gibi inip kalkıyordu öfkeyle:

«Söyle bana; etten, kemikten, kandan yoğurulmuş bir kadın değil misin sen? Hiç mi kalbin yok senin?»

«Bilmiyor musun taştan bir kadınım, ben, bir Kürklü Venüs, bir idealim? Haydi bakayım, diz çök önümde ve tap bana.»

Yüzünü bana döndü. Gülüyordu. Yüzümü yastıkların arasma gömdüm ve acılarımın ateşini biraz olsun söndüren göz yaşlarımı yine boşandırdım.

Bir süre öylece sessiz kaldık. Sonunda Wanda ağır ağır doğruldu:

«Artık» dedi, «canımı fazla sıkmağa başladın.»

«Wanda...»

«Uykum var; uyuyacağım, anladın mı?»

«Acı bana Wanda, itme, kovma beni. Hiç bir erkek seni benim gibi sevmez, sevemez.»

«Rahat bıraksana beni, uyumak istiyorum.»

Yine arkasını döndü. Ayağa fırladım, yatağın yanıbaşmda asılı duran hançeri kaptığım gibi kınından sıyırdım, sivri ucunu göğsüme dayadım:

«İşte kendimi şuracıkta gözlerinin önünde öldürüyorum.»

Sesimin boğukluğu beni bile ürpertmişti. O hiç aldırmadı; yüzünü dönmedi bile. Uykunun eşiğinde bir esneyişle,

«Dilediğini yap» dedi, «yalnız, bırak beni de uyuyayım. Öyle uykum var ki...»

Donmuş gibi birkaç saniye öylece kaldım; sonra deliler gibi gülmeğe, az sonra da yeniden hıçkırıklarla ağlamağa başladım. Bu arada kınma koyduğum hançeri bel kuşağımın arasma sokmuştum. Yatağm önünde yeni baştan diz çöktüm:

«Wanda, dinle beni, ne olur, bir sani-

yecik dinle...»

Yüzünü dönüp doğruldu, öfkeyle yataktan fırladı. Beni tekmeledi:

«Kalın kafalı, anlamıyor musun hâlâ, uykum var diyorum sana. Hanımın olduğumu unuttun galiba.»

Benim kımıldamadığımı görünce uzanıp eline aldığı kırbacıyle boynuma indirdi. Yaralı bir araba beygiri gibi güçlükle doğruldum ve kırbacın ikinci şaklaması suratımın ortasında patladı:

«Hayvan köle...»

Sıkılmış yumruklarım havada, kararlı adımlarla odadan çıktım. Gürültülü bir kahkahayla kırbacı arkamdan fırlattı. Sanırım, güldüğü kadar vardı; çünkü yaptığım budalaca bir oyun sahnesi yaratmak özentisinden başka neydi ki?

Kendimi bu kalpsiz kadmdan koparacaktım artık. Bana bu kadar acımasız davrandığı yetmiyormuş gibi kölece tapınışlarımın, katlandığım bunca çilenin karşılığı olarak, beni aldatmak için yeni yeni planlar hazırlıyordu.

Hemen öteberimi toplayıp bir çıkın yaptım. Wanda'ya kısa bir mektup karaladım:

«Madam,

Sizi deli gibi sevdim. Kendimi öylesine verdim ki size bu kertesini hiç bir erkek hiç bir kadın için

göze alamaz. Ne yazık ki siz kutsal duygularımı kötüye kullandınız; benimle çılgınca oynadınız. Acımasızlığa, işkenceye evet... Alt yanı kölenizim. Sizi yine de sevdim, ne var ki bayağılaşma uçurumuna doğru koşuyorsunuz. İşte bu yüzden, sizin tekmeleyip kırbaçlayacağınız bir köle olamam ben. Son davranışlarınızla bana özgürlüğümü bağışlamış oldunuz. Bende nefret ve aşağılama duyguları uyandıran bir kadım şu anda, terk etmiş oluyorum.

Severin Kusiemski»

O üç abanoz selviden birinin eline mektubu tutuşturdum, villadan hemen ayrıldım. Gara vardığımda soluk soluğaydım. Bir tahta sıraya oturdum. Ama, o da ne? Yüreğimi anlatılmaz bir acının okları delik deşik ediyordu. Yapamayacaktım. Ne utanç verici bir durumdu tanrım, ağlamağa başladım. Hani kaçıp gitmek istiyordum? Hayır, büyülenmiş gibi döndüm gerisin geri. Nereye? Oraya, ona; o hem nefret ettiğim hem de taptığım yaratığa...

Birkaç adım attım; yeniden toparlandım. Hayır, dönemezdim ona; istesem bile hakkım yoktu dönmeğe artık.

Hem, Floransa'dan nasıl çıkabilirdim? Ayaklarım suya erdi birden: parasızdım, meteliğim bile yoktu. Peki, yaya olarak düşemez miydim yollara? Benim için bir fahişenin ekmeğiyle karın doyurmaktansa dilenmek yeğ değil miydi?

Beni kaçmaktan alıkoyan bir başka bağ da vardı: ona şeref sözüyle köle olarak adamıştım kendimi. Mutlak dönmeliydim. Belki o andımı bağışlardı.

Birkaç adım sürüklendim, yine durdum. Ant belgesi onun elindeydi; o dilediği sürece, o bağışlayıncaya kadar onun kölesi olarak kalacaktım, ama kendimi öldürmeme kim engel olabilirdi ki?

Kasabadan geçtim; Arno'ya doğru indim, ta sarı dalgalarının söğüt ağaçlarıyle sarmaş dolaş olduğu yosunlu kıyıya... Bir tümseğe oturdum ve yaşantımın şöyle bir bilançosunu çıkarayım dedim. Geçmiş yıllarımı anımsadım; hepsi de birbirinden daha acınacak zavallılıklarla geçmişti. Çocuksu üç beş sevinç, sayısız kırıklık ve umursanmazlık, boş hayal ve bunların arasında, acılar, korkular, aldanmalar, boş umutlar, kaygılar...

Annemi düşündüm çok sevdiğim annemi, korkunç bir hastalığın pençesinde gözlerimin önünde eriyip giden... Oğlan kardeşimi, gençlik şarabına dudaklarını bile değdiremeden, zevkten ve mutluluktan payını alamadan, ömrünün ilkyazında solup giden... Sonra, çocukluğumun oyun arkadaşlarını, benimle birlikte öğrenime zorlanan genç dostlarımı düşündüm; onların da çoğu kara toprak altındaydılar.

Sonra, bir güvercinimiz vardı; bana öyle alışıktı ki, dişisine gitmezdi de, karşımda reveranslar yapar, dem çekerdi. Bunların hepsi, hepsi toprağa karışmış toz olmuştu.

Acı bir kahkahayla kendimi suya attım; attım ama, aynı anda, sarı dalgalar üzerine sarkan bir söğüt dalına tutunmuşum. Önümde, gözlerimin önünde, o kadın, beni perişan eden o kadın, Arno'nun dalgalarında... Ve güneş, onun saydam varlığından süzülerek gözlerimi daha bir parlak kamaştırıyor. Başı ve omuzları kızıl saçlarıyle tutuşmuş gibi... Yüzünü bana çeviriyor, gülümsüyor.

İşte yine ben... Sırılsıklamım... Yanıyorum, hem ateşten, hem de utançtan. Abanoz selvi ulaklığını yapmış, mektubu ona vermiş. Artık hüküm giydim demektir. Kalpsiz bir kadının eline yeniden düştüm. Ben kendimi öldüremedim ama, o beni öldürebilir artık. Öldürse keşke; yaşamak istemiyorum.

Villanın çevresini dolanıyorum. O galeride; korkuluğa dayanmış; yüzüne vuran güneş yeşil gözlerinde kıvılcımlamıyor. Put gibi hareketsiz, sordu:

«Ay, sen daha yaşıyor musun?»

Başım göğsüme düştü; sessiz, öylece kaldım.

«Hançeri geri ver bana. Onu kullanmak senin harcın değil. Senin kendini öldürecek cesaretin bile yok.»

Ciğerlerime işleyen soğuk beni titretiyordu:

«Yok hançer...»

Beni gururlu, alaycı bir bakışla tepeden tırnağa süzdü:

«Korkarım, Arno'ya düşürdün.»

Omuzlarını silkti:

«Zararı yok... Ee, peki, neden defolup gitmedin?»

Kendimin bile anlamadığım bir şeyler geveledim.

«Tamam, tamam... Öyle ya, paran yok.»

Ve, dayanılmaz bir aşağılamayla, para kesesini önüme attı. Eğilip almadım.

Bir süre karşılıklı sustuk. Dudaklarını bükerek sordu:

«Gitmek istemiyor musun yoksa?»

«Gidemiyorum bir türlü...»

Wanda, bensiz Cascines'e gitti; tiyatroya gitti, bensiz... Bütün hizmetini abanoz kızlar görüyor. Kimsenin, halin nedir diye sorduğu yok bana. Sahibini yitirmiş bir köpek gibi bahçede, şurada burada dolaşıyorum. Gece korulukta yatıyorum. Küçük kırıntıları paylaşamayıp birbiriyle gagalaşan serçeleri seyrediyorum.

Bir ipek kumaş hışırtısıyle irkildim: Wanda'ydı yaklaşan. Gerdanına kadar namusluca kapalı, koyu renk ipekliden bir rop giyinmişti. Ne o? Yanındaki yakışıklı adam, Grek'ti. Bir söyleşiye dalmışlar ama ne konuştuklarını anlayamıyorum. Grek, çizmesinin burnuyla çakılları eşeleyip sağa sola savurmakta; kırbacını arada bir havada şaklatıyor. Wanda'da bir ürkeklik. Dövülmekten mi korkuyor acaba? Belki de işi o kerteye vardırmamışlardır daha.

Grek, yanından ayrılınca Wanda onu çağırıyor. O duymamazlıktan geliyor.

Wanda kederli kederli başını sallayarak hemen yanındaki taş kanepeye oturuyor. Uzun süre orada derin düşüncelere dalıyor. İntikamcı bir zevkle seyrediyorum onu. Az sonra toparlanıp yüzüme insafsız bir alay maskesi takmağa yeltenerek ona yaklaşıyorum.

Doğruluyor ve tepeden tırnağa ürperiyor. Önünde saygıyla eğiliyorum:

«Size sonsuz mutluluklar dilemeğe geldim Madam. Görüyorum ki en sonunda efendinizi buldunuz.»

«Evet, tanrıya şükürler olsun. Köleden yana ağzımın payını aldım. Kadın dediğin yaratığın bir efendisi olmalı; tapmalı kadın ona.»

«Demek, sen bu barbar adama tapıyorsun?»

«Hem de nasıl! Hiç bir erkeği sevmediğim kadar seviyorum onu.»

Gözyaşlarımı tutmak için yumruklarımı sıkıyorum. Ama ne gezer! Çılgınlar gibiyim. Boğuk boğuk, ateşler içinde sayıklıyorum:

«Wanda... Peki, öyle olsun, kocalığa seç onu, karısı ol; onu kendine efendi bil. Ama, ne olur bırak da, son nefesime kadar ben yine senin kölen olarak kalayım...»

«Bu koşullar altında bile köleliğini sürdürmek istiyorsun ha? Doğrusu çok ilginç; ama korkarım ki o kabul etmez bunu.»

«O mu?»

«Evet, o... Seni kıskanıyor çünkü, evet kıskanıyor. Seni hemen kovmamı istedi. Ona senden ve seninle aramızda geçenlerden söz ettim de...»

Taş kesilmiştim:

«Hepsini, her şeyi anlattın mı?»

«Elbette her şeyi anlattım, senin bütün o acayipliklerini... Fakat bunlar güldürmedi onu, aksine öfkelendirdi. Tepinmeğe başladı.»

«Ve seni dayakla korkuttu, öyle mi?»

Wanda önüne bakarak sustu. Acı acı üsteledim:

«Evet, evet, korkuyorsun ondan.»

Ayaklarının dibine kapandım. Dizlerini kollarımın arasma aldım. Ne dediğimi, ne yaptığımı bilmez haldeydim:

«...Senden tek bir isteğim var: ne olur hep senin yanında, yakmmda olayım. Senin kölen, köpeğin olayım.»

Wanda, bakışlarını kaçırarak olanca duygusuzluğuyle:

«Canımı sıktığının farkmda mısın?» dedi.

Öfkeyle doğruldum. Kan tepeme çıkmıştı:

«Şu halinle, yalnız acımasız değil, bayağısın da...»

Tanrım, her sözcüğü nasıl da tane tane, vura vura söylemiştim...

Dudak büktü, omuz silkti:

«Bunlar, mektubunda yazdığın şeyler...» dedi. «Benim bildiğim, zeki bir adam bir söylediğini bir daha söylemez.»

«Bu da ne demek? Bana budalalığı nasıl yakıştırırsın?»

«Şu anda seni pekâlâ muma çevirebilirdim; ama bu kez, kırbaçla değil, gerekçelerle ve nedenlerle karşılık vereceğim sana. Behey zavallı, senin beni suçlamağa ne hakkın var? Sana hep açık davranmadım mı? Seni hep uyarmadım mı, 'Sonunu düşün bu işin,' demedim mi? Seni bü-

tün kalbimle, bütün dişiliğimle sevmedim mi? Kendini benim elime bırakmak yüzünden başına gelecekleri —üstü kapalı da olsa— sana belli etmedim mi? İşte, önümde diz çökmenin, güzelliğime tapınmanın sonu... Oysa ben, saltanat sürmek değil yönetilmek, kul - köle olmak için yanıp tutuşuyordum; her fırsatta sana bundan söz ettim. Ne yazık ki senin tek isteğin benim oyuncağım, benim kölem olmaktı. Senin için en doyulmaz zevk, kendini beğenmiş, acımasız bir kadının kırbacı ve tekmesi altında inlemekti. Söyle, şimdi ne istiyorsun benden? Belki varlığımın derinliklerinde birtakım tehlikeli niyetler yatıyordu ama onları uyandırıp azdıran, kudurtan sen oldun. Eğer ben bugün sana kötül davranmaktan, eziyet etmekten zevk alıyorsam, senin yüzündendir bu; suçlu sensin... Senin yüzünden bu sapıklıkların ağına düştüm. Güçsüzlüğün, zavallılığın ve yeteri kadar erkek olamadığın, bu durumda beni suçlamağa kalkışmandan belli...»

«Pekâlâ, suçluyum, ama yeterince cezasını çekmedim mi? Ne olur, bu insafsız oyunu bırak artık...»

Yüzüme dikkatle ve tuhaf tuhaf baktı:

«Tamam» dedi, «zaten ben de aynı

düşüncedeyim.»

«Wanda, beni büsbütün yuvarlama uçuruma. Görüyorsun ki yeniden erkekliğimi buldum.»

«Senin erkekliğin ha... Güleyim bari. Saman alevi gibi parlamasıyla sönmesi bir senin erkekliğinin... Beni yıldıracağını umuyorsan yanılmaktasın. Gülünç olma. Başlangıçta umutlandırmıştın beni: karşıma sahici, kararlı ve zeki bir erkek çıktı sanmıştım. Seni sevmiştim; sana bağlanmak, seninle evlenmek en yüce dileğim olmuştu. Kadın öyle bir koca ister ki korkarak, sayarak ona bütün dişiliğini sunsun. Aşağıdan yukarıya bakılacak bir koca ister kadın. Çiğne beni diye kendini yerlere atan erkek ancak bir oyuncaktır; ergeç bıkılacak, bir köşeye fırlatılacak bir oyuncak.»

Giz dolu bir davranış takınmağa yeltendim:

«Hele bir dene bakalım. Unutma ki bazı oyuncaklar çok tehlikelidir.»

Gözleri kıvılcımlandı, yanakları al al oldu Wanda'nın:

«Oynatma benim kanımı...»

«Wanda, sana eğer ben de sahip olamazsam, başka hiç kimse sahip olamaz.»

Redingotumun yakasına yapıştı:

«Söyle bakayım, bu kocaman lakırdı

hangi oyundan aşırma?»

Öfkesinin alı bir anda beyaza dönüşmüştü:

«Kanımı oynatma diyorum sana... Benim yaradılışımda acıma yoktur, ama, nereye kadar dayanabilirim ve bir kez boşandıktan sonra da acaba bir sınırda durabilir miyim, bilemem.»

Büsbütün çileden çıkmıştım:

«Onu sevdin; koca diye onu gözüne kestirdin; bunun ötesinde bana çektireceğin başka ne kaldı?»

«Kalmaz olur mu hiç? Bana senetle bağlısın; köleliğin sürecektir. Hem, bundan kuşkum da yok, bu senin için mutluluk olacak... Daha şimdiden, seni kızlara bağlattıktan sonra, onun eline kırbacı vermemi ve, 'Haydi sevgilim, dilediğini yap...' dememi sabırsızlıkla yaşamaktasındır.»

«Kadın, sen aklını kaçırmışsın.»

Hiç oralı olmadı, soğukkanlı,

«Benim aklım başımda» dedi, «seni son kez uyarıyorum. Bırak direnmeyi. Senden öylesine koptum ve uzaklaştım ki daha da uzaklaşabilirim. Bakışlarındaki hınç parıltısını fark etmedim sanma. Şunu bil ki, eğer o, üstüne yürür de seni öldüresiye kırbaçlarsa, böyle bir sahneyi zevkle seyredeceğim. Ama tutuyorum ken-

dimi, tutmağa çalışıyorum; eğer daha da üstüme varırsan...»

Gözlerim dönmüştü. Sözünü tamamlamasına vakit bırakmadan, Wanda'yı bileğinden yakaladım, silkeleyip yere yuvarladım. Yüzü öfkeyle, korkuyla kül kesildi ve... ve dirsekleri üzerinde doğrulmağa çalışarak dizlerime kapandı:

«Severin...»

Kudurmuş gibiydim; sesim boğuk bir hırıltıydı:

«Onun karısı olursan öldürürüm seni... Sen benimsin. Bırakmayacağım seni... Seni, ah, öylesine seviyorum ki, bırakamam.»

Sarıldım, bastırdım onu göğsüme... Ve sağ elim hâlâ kuşağımda sokulu duran hançere gitti.

Wanda'nın bana kaldırdığı yeşil gözleri bir anda kocaman kocaman oldu:

«Böyle hoşuma gidiyorsun işte...» dedi durulmuş bir solukla. «İşte bu anda tam bir erkeksin; şu anda anladım ki hâlâ seviyorum seni.»

«Wanda...»

Gözlerimde sevinç ve mutluluk yaşları... Bir tanemin tapılası yüzünü öpücüklere boğdum. Ama o, duygulanmaktan değil de keyiflenmekten gelen bir kahkaha fırlatmasın mı... Öpücüklerimden kurtu-

larak sordu:

«İstediğin oldu artık, benden memnunsun değil mi?»

Şaşırdım; dilim dolaşarak sordum:

«Nasıl yani? Yoksa alay mı ediyorsun yine?»

«Seni sevdiğimi, yalnız seni sevdiğimi söylerken alaya ve şakaya nasıl düşerim? Ama, sen yok musun, küçük çılgın, kibar çılgın, şimdiye kadar yalnız senin heveslerin uğruna, hiç de içime sinmeyen bir oyun oynamak zorunda kaldım. Yüzünü iki ellerimin arasma alıp okşamak varken kırbacımı sırtında, omuzlarında, ensende şaklatmak, seni horlamak... Ben bütün bunları sen istedin diye yaptım. Artık bitti mi bu zoraki oyun? Kötü rolümü, sanırım ki umduğundan daha iyi oynadım. Şimdi aklı başında ve hiç de çirkin sayılmayacak bir karıcığın olacak artık. Sevinçlisin, değil mi? Mutlu bir yuvada uslu uslu yaşayacağız.»

Coşkuyla haykırdım:

«Karım olacaksın benim, ohhh...»

Wanda avuçları arasına aldığı elimi dudaklarına götürdü; fısıldar gibi bir sesle,

«Evet, sevgili kocam benim, karın olacağım senin...» dedi.

Sıkı sıkı kucakladım onu.

«Artık sen Greguar, köle Greguar değilsin. Sen şimdi benim sevgili Severin'imsin yine, kocamsın.»

Yüreğim dudaklarımdaydı sanki, sordum:

«Peki, o? Sevmiyor musun onu?»

«Öyle kaba bir adamı sevdiğimi nasıl düşünebiliyorsun? Ah, bir ara dünyaları görmez olmuştun; senin için öyle korkuyordum ki...»

«Senin uğruna az kalsın canıma kıyacaktım.»

«Sahi mi? Seni Arno'nun sarı sularında çırpına çırpma ölümle pençeleşir görüyorum da tüylerim ürperiyor.»

«Ama beni ölümden kurtaran yine sen oldun. Dalgaların üzerinde gülümseyerek göründün bana; beni hayata geri çağıran, işte senin o gülümsemen oldu Wanda.»

Onu kollarımda tutuyorum; göğsüme sokulmuş, sessiz, bütün yorgunluğunu çıkarıyor; okşayışlarıma gülerek izin veriyor. Bütün varlığımda, yatışmış bir kasırganın bağışlatıcı meltemi dolaşmakta. Bir karabasandan, bir komadan çıkmışım sanki, ya da beni pençelerine almak için üst üste saldıran dalgalardan kurtulduktan sonra kıyıya ulaşmış gibiyim.

«Şu Floransa'dan nefret ediyorum...»

dedi. «Sen mutsuz günler geçirdin, çok çektin bu kentte. Yarından tezi yok, buradan ayrılırız. Gönderecek birkaç mektubum var; sen de yazacak mısın yavrum? Ben kente inerim; Allaha ısmarladık diyeceğim birkaç dost var da. Nasıl, anlaştık mı?»

«Elbette, benim sevgili, iyi yürekli, güzel karıcığım.»

Ve, ona hayırlı geceler diledim.

Sabah, erken erken kapımı tıklattı; geceyi nasıl geçirdiğimi sordu. İyilik, tatlılık ona nasıl da yaraşıyor...

Wanda kente ineli dört saati geçti. Çoktan yazıp bitirdim mektupları. Balkondayım. Arabasını bir an evvel görmek için yolu gözlüyorum. İçimde inceden bir korkunun yırtılışı oluyor; başına bir şey gelmesin! Ama bir yandan da yersiz buluyorum kaygımı. Ne yazık ki korkunun hançeri yüreğimin derinlerine doğru saplanıyor; onu yerinden söküp atamıyorum. Belki de bu geçirdiğim acı, çetin günlerin bende yarattığı karamsarlık yüzündendir.

İşte, döndü en sonunda; mutluluktan, sevinçten pırıl pırıldı.

Eline sıcacık bir öpücük kondurdum:

«Nasıl sevgilim, işler yolunda mı?»

«Hepsi tamam. Bu gece yola çıkıyoruz. Valizlerimi hazırlamak için bana yardım eder misin?»

Akşam üzeri benden, mektuplarını postaya götürüp teslim etmemi istedi. Kente arabasıyle indim; bir saat sonra döndüm. Mermer basamakları çıkarken abanoz selvilerden biri seslendi:

«Madam sizi aradı.»

«Birisi mi geldi?»

Merdivenin üst başında bir kara kedi gibi büzülüp yol vererek, kısaca, 'Hayır' dedi.

Antreden geçtim. Yatak odasının kapısı önündeyim. Yüreğim neden küt küt atıyor? Oysa çok mutluyum. Yavaşça açıyorum kapıyı; kapı perdesini aralıyorum.

Wanda sedire uzanmış. Beni fark etmemiş gibi. Üzerindeki varla yok arası dekoltesiyle nasıl da baştan çıkarıcı... Bu kez aklına esmiş, kızıl saçlarını siyah kadife bir kurdeleyle bağlamış. Çıplaklığın ötesinde bir sere serpelik... Şöminede hem kulağı hem de gözü okşayan çıtırtılar içerisinde pırıl pırıl bir ateş. Lambanın buğulu al ışığı Wanda'ya, eşyaya, duvarlara vuruyor. Bütün oda... (böyle bir benzet-

meğe ne gerek var?) kana boyanmış gibi...

Öylece duruyorum, sonra dayanamayıp,

«Wanda...» diye fısıldıyorum.

«Severin» diyor cıvıltılı bir sesle, «seni sabırsızca bekledim.»

Sedirden ceylan gibi sıçrayıp kollarının arasına alıyor beni; sedire, yastıkların üzerine çekiyor. Ama, kollarından sıyrılıyorum, önüne kapanıp başımı dizlerine dayıyorum.

Alnıma düşen kâhkülleri çekiştiriyor. Gözlerime ardı ardına öpücükler konduruyor.

«Severin, bu gün her zamankinden daha çok sana tutkunum. Ne güzel gözlerin var... Beni biraz da bu gözler ayarttı. Şimdiyse sarhoşum bu gözlerle, evet; bu gözler bütün silahlarımı elimden aldı benim.»

Bir yandan böyle mırıldanırken bir yandan da, istekli kıvranışlarla, kızıl kirpikleri arasından zümrüt bakışlarıyle göz kırpıyor bana.

«.....Peki sen neden buz gibi soğuksun böyle? Sanki bir taşa, bir kütüğe dokunuyor gibisin? Dur bakayım hele, seni coşkulu bir âşık yapıvermesini bilirim.»

Eğildi, dudaklarını dudaklarıma ya-

pıştırdı. Sevdirmek için sürtünen kedilerden farksızdı:

«Hoşuna gitmiyorum artık. Anladım, çare yok, yine acımasız davranacağım sana. İyilik, tatlılık yaramadı. Küçük deli, seni biraz kırbaçlayayım hele...»

«Şey, Wanda, yavrum...»

«Ben öyle istiyorum.»

«Wanda...»

«Hele dur, seni bağlayayım bir.»

Oynayıp zıplayaraktan odada birkaç tur attı:

«Seni ateşli görmek istiyorum, hem de çok ateşli; anlıyorsun ya?»

Ayaklarımdan başladı, sonra ellerimi sıkıca arkamdan bağladı; en sonra da ipi kollarımın üzerinden birkaç kez dolayıp beni kıpırdayamaz hale soktu. Yakayı ele vermiş suçlular gibi kıskıvrak bağlanmıştım.

Nasıl da hevesli, nasıl da ateşli. Gülerek sordu:

«Kıpırdayamıyorsun, değil mi?»

«Hayır.»

«Güzel...»

Bunun üzerine, bulup getirdiği kalın bir ipe ilmek attı. Başımdan, gövdemden geçirdiği ilmiği tam belimin çevresinde iyice çekip sıktı.

Tepeden tırnağa ürperdim:

«Darağacına mı sürükleniyorum yoksa?»

Karşımda yine o çatık kaşlı Wanda:

«O kadar değil, bu günlük adamakıllı kırbaçlanman gerekiyor.»

«Madem öyle, yalvarırım, ne olur, yarım kürkünü sırtına al.»

«Senden bu zevkin baharatını esirger miyim hiç?»

Yarım kürkünü arayıp buldu, sırtına geçirdi. Çıplak kollar görünmez oldu. Tam karşımda dimdik durdu; kollarını göğsü üzerinde çaprazladı. Gözlerini kısarak tepeden tırnağa süzdü beni:

«Zalim kral Denis'in öküz öyküsünü bilir misin?»

«Okumuştum ama pek hatırımda kalmamış. Neden sordun?»

«Bak anlatayım; çünkü tam sırası: Dalkavuklarından biri, Siraküza kralına yeni icat ettiği bir işkence aletini sunar. Bu, içi boş, tunçtan bir öküzdür. İşkenceyle öldürülecek hükümlü içine kapatıldıktan sonra, tunç öküz kızgın ateşin üzerine konulacak ve yükselen ısının etkisiyle, içindeki kurban, boğuk inliltilerle uzun süre can çekiştikten sonra can verecektir. Dalkavuğun zalim krala sırıtarak bildirdiğine göre, can çekişme sırasında hükümlünün çıkardığı sesler öküz böğürtüsünden fark-

sızdır. Kral Denis, bu ilginç yeniliği gülümseyerek karşılar; hemen denenmesini ister ve, tunç öküzün içine ilk kapatılan da icatçısı dalkavuk olur. Görüyorsun, tam bir ibret dersi bu öykü. Bana bencilliği, gururu, acımasızlığı aşılayan sen oldun; ilk kurbanım da yine sen olacaksın. Tıpkı benim gibi, düşünceleri.. istekleri.. gelecek için tasarımları olan, fizik ve zekâ bakımlarından beni kat kat aşan ve, hele, beni seven bir erkeği kendime kul - köle etmekten, onu horlamaktan öylesine zevk duyuyorum ki... Söyle, beni yine de seviyor musun?»

«Hem de nasıl, çılgınca...»

«O halde, hiç kuşkum yok, şimdi sana hazırladığım sahne, aşkını da, mutluluğunu da arttıracak.»

«Wanda, nen var? Anlayamıyorum; bir tuhafsın bu gün... Yeşil gözlerinde şaka götürmez bir acımasızlık zehiri pırıldıyor. Bu gün bir başka, bir acayip güzelsin; bu gün Kürklü Venüs'ün ta kendisi olmuşsun sen.»

Bir şey demedi; kollarını boynuma doladı, öptü beni. Tutkularım bütün sapkınlıklarıyle tutuştu birden. Kendimden geçmiş, sordum:

«Söyle, hani kırbacın?»

Güldü, iki adım geriledi. Başı dimdik,

gururla mırıldandı:

«Sahiden, kırbaçlanmak istiyor musun?»

«Ohhh, evet.»

Yüzündeki anlam bir anda öfkeye, gazaba dönüştü; o bambaşka, o acayip güzelliğin yerini de çirkinlik aldı:

«Haydi, kırbaçlayın şunu...»

Yakışıklı Grek'in başı, kıvır kıvır simsiyah saçlarıyle, tavanlı karyolanın perdeleri arasından görünüverdi o anda. Dilim tutuldu; donup kaldım. Her şeyden kötüsü, çok gülünç bir durumdu bu. Benim hesabıma umutsuzca acıklı ve aşağılayıcı olmasa böyle bir sahnenin karşısında ilk kahkahayı ben fırlatırdım.

Gerçek, hayallerimi aşmıştı. Rakibim, çizmeleriyle, daracık beyaz pantolonu, atlet yapısına oturan redingotuyle dipdiri karşımdaydı. Onu böyle görünce, belkemiğim buz kesildi. Yakışıklı Grek, Wanda'ya döndü:

«Doğrusu, sizde hiç de acıma yokmuş...»

Yırtıcı bir alayla karşılık verdi Wanda:

«Hayır, bu bir acımasızlık değil, bir, nasıl diyeyim, tat çıkarma... Yaşamın değeri zevkle ölçülür: kendini zevke veren, bu dünyadan göçerken gözleri arkada ka-

lır; ıstırap çeken, türlü yoksunlukların pençesinde kıvranan kişi ise ölümü kavuştuğu bir dost diye selâmlar. Kendini zevk bildiği şeylere adayan, asla yazgısına küsmemeli, yaşamı, eskiler gibi, seve seve kucaklamalıdır. Başkalarına yem olmaktan korkmamalıdır. Acıma nedir bilmemelidir. Başkalarını arabasma sabanına koşmalıdır. Kendisi gibi doludizgin yaşamak, felekten kâm almak isteyen öbür insanları, eline fırsat geçer geçmez, tuzağa düşürüp köleleri arasma katmalıdır. Onları kendi hizmetleri ve zevkleri için tepe tepe kullanmalıdır. Bundan hiç bir vicdan azabı duymamalıdır. Onlara haliniz nicedir diye sormamalıdır. Kafasında ve yüreğinde yalnız şu düşünce uyanık durmalıdır: Eğer onlar benim elimde değil de ben onların elinde olsaydım, bana başka türlü mü davranacaklardı sanki? O zaman onlar bütün mutluluklarını benim alınterimden, benim kanımdan ve ruhumun özünden damıtmayacaklar mıydı? Eskilerin dünyası da böyle değil miydi? Zevk ve zulüm, özgürlük ve kölelik el ele gitmiyor muydu? Olemp'in tanrıları gibi ömür sürmek isteyenlere, eğlence olsun diye, havuzlarına atacak köleler; büyük şenliklerde, şölenlerde karşılıklı vuruşturacakları gladiyatörler gerek... İki çıplak,

güzel ve güçlü delikanlının, birinden biri ya da ikisi de ölünceye kadar, saatlerce kapışmalarını bir düşünün... Dökülen kan damlaları acımasızlık tacının paha biçilmez yakutlarıdır.»

Wanda'nın sözleri aklımı başıma getirdi. Öfkeyle,

«Çöz beni çabuk...» dedim.

«Kölem değil misin, malım değil misin? Yani, kontratı gözüne mi sokayım istiyorsun?»

«Çöz beni diyorum sana; yoksa...»

İpleri zorlamağa başladım. Wanda, yakışıklı Grek'e baktı:

«Koparır mı dersiniz ipleri? Ölümle korkuttu bu beni kaç kez.»

Yakışıklı Grek ipleri, düğümleri yokladı:

«Hiç korkmayınız.»

İpleri yine zorladım:

«İmdat diye bağırırım...» dedim.

«Boşuna. Kimseye duyuramazsın sesini; duyursan bile kim karışabilir? Bu oyunu oynamamıza kim engel olabilir?»

Sonra, son mektubumda kullandığım sözcükleri de ara yerlere serpiştirerek, şeytanca bir alaycılıkla meydan okuyuşlarını sürdürdü:

«Ee, küçük bey, söyle bakayım, şu anda zalim miyim, yoksa bayağı mıyım? Be-

ni hâlâ da seviyor musun, yoksa artık, senin gözünde, tiksinilecek ve aşağılanacak bir yaratık mı oldum? Bak, işte kırbaç...»

Wanda'nın elinden kırbacı alan yakışıklı Grek bana yanaştı.

İplerimi bir kez daha zorladım; çileden çıkmıştım artık:

«Siz benim kılıma dokunamazsınız; sizden gelecek hiç bir aşağılamayı kaldıramam.»

«Anladım» dedi, uçarı bir gülüşle, «anladım, kürküm olmadığı için her halde böyle sanıyorsun.»

Yatağın üzerinde duran samur kürkü aldı. Bu karşılığı ve bu davranışı Wanda'yı pek keyiflendirdi:

«Doğrusu pek tatlısın...»

Ve, delikanlıyla bir öpücük alışverişi yaptıktan sonra, samuru giymesine yardım etti. Sordu Grek:

«Gerçekten izin veriyor musunuz bu adamı kırbaçlamama?»

«İşte adam, bağlı... İşte kırbaç, elinde... Ne dilersen yap.»

Grek bir yandan buz gibi kaplan bakışlarını üzerimde dolaştırıyor, bir yandan da elindeki kırbacı havada şaklatarak deniyordu. Her savuruşunda kollarının, omuzlarının kasları redingotunda dalgalanmalar yapıyordu. Ben, zavallı, Mars-

yas'ın ta kendisi olmuştum: Apollon'un eline düşen ve derisi diri diri yüzülen Marsyas'ın...

Odayı dolaşan gözlerim, en sonunda tavana dikildi: Dalila'nın ayaklarma kapanan Samson, gözlerine mil çekilmesini bekliyordu boynu bükük bir coşku içinde. Bu yağlıboya, bana bir simge gibi göründü: erkeğin kadına beslediği aşkın, tutkunun ve köleliğin sonsuz geleceğe dek silinmeyecek olan simgesiydi bu. Düşündüm: Erkeğin yazgısı eninde sonunda Samson'un yazgısıyle birleşiyordu. Eninde sonunda, erkek, sevdiği kadınca aldatılıyordu; kadının kürklüsü de çul giymişi de farksızdı birbirinden.

Daldığım düşüncelerden Grek'in sert ve kararlı sesiyle silkindim:

«Gör, şimdi seni nasıl yola getireceğim...»

Gülmüyor, sırıtıyordu; beyaz bir şimşek gibi çakan dişleriyle, pembeliği kan alma dönen yüzüyle, ilk kez gördüğümden de daha acımasız ve ezici bir görkemi vardı. Kırbaçlama birden boşanan sağanak gibi başladı. Kırbacın her inişinde sarsılıyordum. Duyduğum acı, yaralanan onurum... Ömrümün bu batak ve çıkmaz dakikasını nasıl aşabilecektim? Hiç değilse Wanda'nın önünde olmamalıydı bu. O za-

man 'Eğer Wanda olsaydı engel olurdu böyle bir sahneye' derdim. Oysa, işte Wanda bu sahnenin hem tanığı hem de hazırlayıcısı değil miydi? İşte, bir kolunun üzerine başını koyarak sedire uzanmış, düpedüz bir arena seyircisi merakıyle olup biteni izliyordu, ve gülmekten de kendini alamıyordu.

Sevilen, tapılan bir kadının gözleri önünde, hem de şımartılmış bir rakip tarafından horlanmak ne dayanılmaz bir acı... Utançtan, umutsuzluktan ölüp ölüp diriliyordum.

Gözyaşlarım beni büsbütün yerin dibine geçiriyordu.

Fakat, işin en alçaltıcı yanı başkaydı: Ben, Apollon'un kırbacı ve Venüs'ün alaycı bakışları altında etime ve ruhuma uygulanan bu işkenceden tarifsiz bir hoşlanma duyuyordum. Yaradılışımın en derinlerinden sapık bir ses, sanki: 'Ohhh, ne güzel... Devam, devam...' diyordu.

Ama, Apollon, kırbaçlamada öyle kıyasıya, öyle aşırı gitti ki, arkası kesilmeyen, her biri bir öncekinden daha sert inen şaklamalar işin bütün şiirini ve büyüsünü yok etti. En sonunda, çaresizlik öfkesiyle dişlerimi gıcırdatarak, kendime de... tadılmamış zevkler arayan hayal gücüme de.. kadına da.. aşka da lânetler yağdır-

dım. Gerçekleri görmemi engelleyen göz bağından kurtulmuştum. Kör tutku ve kör şehvet, insanoğlunu —'erkeği' demek istiyorum— kul - köle durumuna düşürmüştü. Bu, eski çağlardan, daha doğrusu mitolojiden beri böyleydi. Kadın, tutkuyla şehvetin ortaklaşa ördükleri görünmez fakat bir kez içine düşülünce kurtulunmaz bir ağdı. Bu ağ ıstırap, kölelik ve ölüm tuzağıydı.

Boynumdan, yüzümden yol yol kan akarken, şaklayan kırbaçtan etrafa kan sıçrarken, ben de çamurlu, kanlı bir karabasanın uçurumundan kendimi çekip kurtarıyordum. Görünüşte, büsbütün ezilmemek için büzülen bir böcekten farkım yoktu ama, sağduyum uyanmıştı. Varsın, şaklamalar sürüp gitsindi. Bu arada, Wanda bir yandan kahkahalarını çınlatıyor, bir yandan da valizlerini gözden geçiriyordu.

Sağanak durdu. İki sevgili —Venüs'ümle onun Apollon'u— çabucak hazırlandılar. Abanoz selviler valizleri uçurdular. İki sevgili kol kola odadan çıktı. Merdivenden Wanda'nın kahkahaları geliyordu, uzaklaşarak.

Kısa bir sessizlik oldu. Soluk aldım ve kulak kesildim.

Arabanın kapıları şak şak kapandı.

Atların boynundaki çıngıraklar şıngırdadı. Tekerleklerin önce hızlanan, uzaklaştıkça azalan ve kaybolan sesi. Ondan sonra da her yer, her şey sustu.

Şu adamdan öcümü alayım, öldüreyim onu diye düşündüm bir an. Ama, orta yerde bir kontrat vardı; onurum üzerine ant içmiştim; dişimi sıkmaktan başka elimden ne gelirdi?

Başıma gelen bu utanç verici belâdan sonra, kafamda beliren ilk karar, kendimi çetin bir yaşantının yoksunluğuna ve tehlikelerine fırlatıp atmak oldu. Asya'da, Afrika'da savaşmak için gönüllü yazılabilirdim. Ne yazık ki beri yanda babam vardı yaşlı ve hasta. Her mektubunda çağırıyor, yuvaya dönmemi istiyordu.

Ülkeme, evime döndüm; iki yıl, babamın işlerini, kaygılarını paylaşarak onunla haşır neşir oldum. Malımızın mülkümüzün pürüzlerini düzelttim. Ve, o yaşıma kadar farkına bile varmadığım bir gerçeğin sırrına erdim. Bu silkinme, sağduyuya susamış olan yaralı varlığım için, avuç avuç içilen duru ve serin bir kaynak suyu gibi geldi: Çalışmak, görevlerimi yerine getirmek.

Babam öldü; varlıklı ailemizin kurulu

düzenini yürütme işi bana düştü. Hiç bir şey değişmemiş gibiydi. İspanyol çizmelerimi ayağıma geçirdiğim gibi, çiftliğimizi, mallarımızı yönetmeğe giriştim. Yaşantım düzene girdi. Attığım her adımda, verdiğim her kararda babacığımın varlığını hemen arkamda, omuz başımda duyuyordum. Buruşmuş yüzü, pırıltısından hiç bir şey yitirmemiş zeki gözleriyle, çalışma masamın başında karşıma geçtiği ve beni tecrübelerinden yararlandırdığı da oluyordu.

Bir gün postacı bir mektupla bir kutu getirdi. Zarfın üzerinde Wanda'nın el yazısını hemen tanıdım. Yüreğim kalktı; elim titreyerek açtım zarfı:

«Sayın Bay,

Floransa'daki o geceden bu yana üç yıl geçti. Şimdi size içtenlikle itiraf edebilirim ki sizi çok sevmişimdir. Ne yazık ki, siz o romantik tapınmalarınızla benim aşkımı körelttiniz; acayip tutkularınızla beni kendinizden soğuttunuz. Hele, kölem olduğunuz anda, bana asla kocalık yapamayacağınızı iyice anladım. Ama, ille de istiyorsunuz diye, size köleliğin zevklerini, mutluluklarını tattırmaktan da kendimi alamadım. Bu, beni tatlı tatlı eğlendirmedi değil; fakat ne yaptımsa, daha çok, aklınız başınıza gelir umuduyla yaptım.

Bu arada güçlü bir adam buldum; böylesi için yanıp tutuşuyordum. Şu çamur yuvarlağı acayip

dünyada ne denli mutlu olunabilirse, ben de onunla o denli mutlu oldum. Ama, yeryüzü mutluluklarının hepsi geçicidir; benimki de çok sürmedi; sevdiğim adam bir yıl kadar önce bir düelloda öldürüldü. O gün bu gün Paris'teyim, eski Atina'nın Aspasya'sından farksızım; baştan çıkarıcılığa soyluluk katmak istiyorum.

Siz nasılsınız bakayım? Eğer hayal gücünüzün pençesinden kendinizi kurtarmışsanız, eğer artık, ilk karşılaşmamızda gözlerimi kamaştırmış olan nitelikleriniz ve erdemleriniz varlığınızı yönetmeğe başlamışsa, umarım ki hakkınız olan huzur ve mutluluk güneşine kavuşmuşsunuzdur. Siz aslında duru düşünceli, altın yürekli bir insansınız.

Yine umar ve dilerim ki kırbacım size iksir gibi gelmiştir. İlâç ne denli acı olursa, etkisi de o denli kurtarıcı olur, değil mi?

Sizi çok sevmiş olan kadının ve onunla geçirdiğiniz ilginç günlerin bir anısı olarak, size o zavallı Alman ressamının tablosunu gönderiyorum.

Kürklü Venüs»

Gülümsemekten kendimi alamadım. Geçmişin sisleri arasından, Wanda, gözlerimin önünde canlandı: hermin çevrili kadife cepkeniyle, elinde kırbacıyle, o güzel kadın... Demek ben bu kadını sevmiştim, demek bu cepken büyülemişti beni... Sonra şu kırbaç... Çektiklerim hatırıma geldi, yine gülümsemekten alamadım kendimi. Ve, «Evet» dedim kendi kendime, «ilâç zehir gibiydi ama sağladığı şifa tüm dertlerimi kökünden söküp attı.»

Defteri masanın üzerine bıraktım; sordum Severin'e:

«Şimdi bana bu öykünün ahlâksal yanını açıkla bakayım.»

Sırtını dönmüştü bana; hiç kıpırdamadan, sıkıntılı bir sesle,

«Ben bir eşektim, hepsi bu kadar» dedi ve ekledi: «Hiç değilse kırbaçlayan ben olaydım...»

İğneli bir avutmayla:

«Canım» dedim, «çiftliğinde bunca kadın - kız ırgat çalışıyor...»

Hemen atıldı:

«Onlar dayağa alışkın... Bizim sinirli, isterik kibar bayanlarımız üzerinde denemeli ki kırbacın etkisini, değsin...»

«Öykünün ahlâksal yönünü bir türlü açıklamıyorsun.»

«Üsteliyorsun madem, söyleyeyim: Doğa'nın yoğururken kattığı mayayla ve erkeğe attığı albeni kancasıyle, kadın erkeğin düşmanıdır. Düşmanı olduğu için de ya onun kölesi olur, ya da onun başına zorba kesilir; asla ona arkadaş olamaz. Ama sosyal koşullar değişir de, erkekle eşit haklara sahip olursa ve, yetenekleriyle, çalışkanlığıyle bu haklara lâyık olduğunu gösterirse, işte ancak o zaman, erkeğin hayat yoldaşı olabilir kadm. Bu gün için, kadm - erkek ilişkilerinde ancak

iki alternatif var: Ya çekiç olacaksın, ya da örs... Ben eşeklik ettim; bir kadının kölesi oldum. Anlıyorsun, değil mi? Özün özü olarak kıssadan hisse çıkarmamızı istiyorsan al sana: Boynunu büken, kırbaçlanır. Fakat, görüyorsun, şükür, ben, dayanıklıymışım; postu kurtardım. Hayal gücümün pembe sisleri dağıldı. Artık hiç kimse bana Benares'in maymunlarını ya da Eflâtun'un horozunu Tanrı simgesi diye yutturamaz.*»

Schopenhauer, kadınlardan «Benares maymunları diye söz ederdi. Diyojen, bir gün, Eflatun'un okul avlusuna yolunmuş bir horoz atmış, «İşte Eflatun'un erkeği...» demişti.

EKLER

Ek I

ÇOCUKLUK ANISI VE ROMAN ÜZERİNE DÜŞÜNCE

Ister prenses ister köylü olsun, ister herminlere ister koyun postlarına bürünsün, erkeği kendine köle eden kürklü ve kırbaçlı kadın, gerçek bir Amazon dölüdür. İşte benim yaratığım, bu...

Sanırım her sanat yapıtı böyle oluşuyor, yani bu Amazon dölü kadının benim hayalimde biçimlenişi gibi. Her birimizde doğuştan bir eğilim, bir hazırlık vardır ki bizi başka sanatçıların erişemeyecekleri bir konuyu yakalamağa iter. Bu bir sıçrama tahtasıdır. Sonra, bu arayışa yaşamın sergilediği izlenimler katılır. Yazar, bu izlenimler arasında, daha önceden kendi hayalinde oluşmuş örnek tipin canlı figürünü seçer. Bu figür onu sarar, büyüler ve kendine köle eder; çünkü bu figür hayaldeki tipi de aşmıştır. Sanatçı onun etini, kemiğini, ruhunu kendi eğilimleri-

ne göre biçimlendirir. En sonunda, bir sanat yapıtı haline getirdiği bu gerçek'te bu gerçeğin doğurduğu bütün görünümlerin kaynağı olan sorunla karşı karşıya kalır. Bunun tersi bir yol —yani soyuttan somuta gitmek— bence, sanatçının tutacağı yol değildir.

Benim, daha çocukluktan, zalim cinse —kadına— karşı, ürperişlerle, hoşlanışlarla kördüğüm bir davranışım vardı; onları farklı ve üstün tutardım. Öte yandan, acıma duygularının kaynağı olan gönlüm bir karıncanın ezilmesine bile razı olmazdı. Büyük halamın evinde işim gücüm, azizler üstüne yazılmış öyküleri, destanları okumaktı. Bu inanç kurbanlarına yapılan işkencelerin kanlı ayrıntıları bütün varlığımı alev alev tutuştururdu.

Ülkümü seçtiğim zaman on yaşındaydım. Babam tarafından uzak bir akrabamız o'an —haydi, adına da Kontes Zenobi diyeyim— bir kadın vardı ki, ülkenin hem güzel hem de en hoppa soylusu olarak ün yapmıştı.

Hiç unutmam bir pazardı, öğle üstü, güzel halamı ziyarete gitmiştim; çocuklarıyle —yeğenlerimle— biraz oynamak için. (Aile içinde Kontes Zenobi «Güzel Hala» diye anılırdı.)

Başımızda hizmetçi kız, oyun kurma tartışması yaptığımız sırada, Kontes salona girdi. Samur kürkü içinde erişilmez bir görkemi

vardı. Hepimizi selâmladı, ve beni üstelik kucaklayıp öptü. Bu, benim için daima bir coşku ve kanatlanma ânı idi.

Güzel hala bununla da kalmadı; bana,

«Leopold» dedi, «gel de kürkümü çıkarmama yardım et.»

Sözünü iki ettirmeden hemen peşine düştüm; yatak odasına girdik güzel halanın. Ağır samuru çıkardım, öyle ağırdı ki düşürmeden sedirin üzerine kadar zor taşıdım. Sonra, ikinci buyruğuyle, güzel halama yeşil kadife cepkenini giydirdim. Saray işi bir ciciydi bu; güzel hala konakta üzerinden eksik etmezdi. Üçüncü buyrukla da, önünde diz çökerek sırma işlemeli pantuflalarını tapılası ayaklarına geçirirken başım dönmeğe başladı. Parmaklarımı kıskanan dudaklarıma söz geçiremedim ve o tapılası ayakları öpmeğe başladım. Güzel hala önce biraz şaşkın, beni süzdü, sonra bir kahkaha koyuvererek, ayaklarını kurtardı ve göğsüme hafiften bir tekme salladı.

Güzel hala ikindi kahvaltısını hazırladığı sırada, biz çocuklar saklambaç oynamağa başladık. Bilmiyorum hangi şeytan dürttü beni, güzel halamın yatak odasına koşup bir giysi dolabının arkasına saklandım. Tam o sırada konağın kapı çıngırağı çaldı, ve bir iki dakika sonra, güzel halam, yakışıklı bir genç adamla odaya girdi. Kapıyı kapadı ama kilitlemedi, ve sevgilisini —kuşkusuz, sevgilisiydi—

kendine çekti.

Neler cıvıldaşıyorlardı anlayamıyordum, hele neler yaptıklarını hemen hemen hiç... Ama yüreğim, tuzağa düşmüş bir av hayvanı gibi, umutsuzca çırpınıyordu; çünkü içinde bulunduğum durumun ne denli kötü olduğunu anlamıştım. Eğer yakayı ele verirsem şıp diye casus damgasını yapıştırırlardı bana. İşte bana dehşet veren bu öldürücü korku içinde, hiç bir şey görmemek için gözlerimi yumdum; kulaklarımı tıkadım hiç bir şey duymamak için. Boğazıma musallat olan gıcığı zor zaptediyordum; minimini, incecikten bir öksürme bana pek pahalıya mal olabilirdi. Bu sırada kapı, birdenbire bir fırtına kopmuş gibi, hoyratça açıldı. Tanrım, içeriye dalan, güzel halamın kocasıydı, yanında da iki arkadaşı... Adamın yüzü kıpkırmızıydı, gözleri yıldırım saçıyordu. Ama yine de duraksayan bir hali vardı; peşi sıra odaya giren iki arkadaşından —ki ikisi de Zenobi'nin sevgililerindendiler— acaba hangisi ilk saldırıyı yapacaktı? Bereket, Kontes Zenobi hiç bir kötü davranışa meydan bırakmadı:

Yakışıklı gözdesinden çözüldüğü gibi, kocasının karşısına dikiliverdi. Tek söz söyemeden, saygı değer kontun suratına, tam ortalayarak bir yumruk yapıştırdı. Kont bütün görkemiyle sendeledi; burnundan boşanan kan ince, soluk dudaklarına bulaşmıştı. Fakat

güzel hala yine de hırsını alamamıştı. Kırbacını kavradı, havada ıslık gibi şaklattı; kont amcacığıma da, o iki sevgili eskisine de kapıyı gösterdi. Üçü de süklüm püklüm çıkıp gittiler. Onların arkasından, yakışıklı genç adam da sessizce sıvıştı. Ve, tam o sırada giysi dolabı —belki de benim şaşkınca bir abanışımla— devrilmesin mi? İşte o zaman güzel halanın o yatışmamış, o büsbütün kudurmuş öfkesi, duvara yapışmış zavallı böceğe —bana— yönelip boşandı:

«Nasıl? Sen orda mıydın? Hele dur, öğreteyim sana ispiyonculuğun ne olduğunu...»

Kendimi temize çıkarmak için dil dökmek istedim, ama boşunaydı. Kaşla göz arasında, güzel ha'a, beni halının üzerine yatırdı. Sol eliyle saçlarıma yapıştı; dizlerini omuzlarıma bastırdı ve beni kırbaçlamağa başladı. Dolu dolu indiriyordu. Haykırıp ağlamamak için dişimi sıktım, ama en sonunda gözlerimden yaşlar boşandı.

Ne diye gizleyeyim, kırbaçlanma süresince, güzel ha'anın öfkesi altında kıvranırken, anlatılmaz vede tadına doyulmaz bir hoşlanış, bir mutluluk duydum. Kuşkusuz, soylu kocası sayın kont da benzeri duyguları kim bilir kaç kez tatmıştı... Nitekim, az sonra sevgili karısının yatak odasına tekrar geldi, ama bu sefer bir öç alıcı gibi değil, kusurunu bağışlatmak için yalvaran bir köle o'arak.

Onurlu aşiftenin ayaklarına kapandı; ben ettim sen etme, dedi ve tekmelerle karşılık gördü. Kapı kapatıldı ve kilitlendi bu kez. Ben kapının önünden ayrılmadım. Artık, utanmayı bir yana atmıştım. Kulağımı tıkayacak yerde kapıya dayadım; en küçük bir sesi bile kaçırmak istemiyordum. Amacım kendime göre bir çeşit öç almak mıydı, yoksa bunu kıskançlıktan mı yapıyordum, bilmem. Işte, yine kırbaç şaklamaları geliyordu, benim az önce tattığım, doyamadığım...

Bu olay, kızgın demir dağlaması gibi işlemiştir varlığıma. Kürklere bürünmüş bu kadını, kocasını aldatışını ve kırbaçlamasını o zamanlar elbette ki ne anlayabilir, ne de yorumlayabilirdim. Ama ondan hem nefret etmiş, hem de onun hoppa ve soylu güzelliğine vurulmuştum. O, benim gözümde, acımasız bir su'tandı; büyüleyici ve hoyrat dişiliğiyle erkeği çiğnemek için yaratılmıştı. O günden sonra, başka başka acayip sahneler içinde, kimisi herminlere, kimisi kentsoylu işi tavşan postlarına, kimisi de köylü işi koyun postlarına bürünmüş nice dişi, aynı türden davranışlarla, varlığımdaki dağlama damgasını derinleştirdi. Gide gide, önümde bir kadın tipi biçimlenmeğe başladı.

En sonunda da, işte bu romana esin kaynağı olan tipe ulaştım: «Kürklü Kadın»; yani, hoyratlıkla şehvet arasındaki kıl payı yakınlı-

ğın sırrına vardım. Cinsler arası çekişmenin sırrına vardım. Karşılıklı hınç duygusu ancak sevişme nöbetleri sırasında yatışıyordu; nöbet geçtikten sonra ise daha da bilenmiş olarak ortaya çıkıyordu. Iki cinsten birinin örs, öbürünün çekiç olması kaçınılmaz, bozulmaz bir yazgıydı.

Sacher-Masoch, **«Yaşanmış Şeyler»**,
(«Revue Bleue», 1888)

Ek II

MASOCH'UN IKI KONTRATI
Madam Fanny de Pistor'la
Léopold Sacher-Masoch arasında

Bay Léopold Sacher-Masoch, altı ay süreyle, Bayan Pistor'un kölesi olmağa, onun bütün istek ve buyruklarını eksiksiz yerine getirmeğe şerefi üzerine söz verir.

Bayan Pistor, bunun karşılığında, kendisinin erkeklik ve vatandaşlık şerefini zedeleyecek onur kırıcı hiç bir istemde bulunmayacaktır. Bundan başka, özel çalışmaları için günde altı saat onu serbest bırakacak, mektuplarına ve yazılarına bakmayacaktır. Her bir kusuruna ve savsaklamasına ve huzurunda işleyebileceği her bir suça karşılık, kölenin sahibi (Fanny Pistor), kölesini (Léopold de Sacher-Masoch'u) dilediği gibi cezalandırabilecektir. Kısacası, köle, sahibine tam bir itaatle baş eğecektir. Köle, sahibinin en küçük gönül almalarını canına minnet bilecek; aşk konusun-

da hiç bir iddiada bulunmayacak, sahibinin sevgilisi olmayı ağzına bile almayacaktır. Buna karşılık, Bayan Fanny Pistor, olabildiği kadar sık sık, ve özellikle acımasız davranacağı zamanlar, mutlaka, kürkünü giymeğe söz verir.

(Sonradan çizilip kaldırılan bölüm:)

Altı ay doldıktan sonra, bu kölelik dönemi her iki tarafça, sanki hiç olmamış sayılacak, bu konuya hiç değinilmeyecektir. Olup biteceklerin tümü unutulacağı gibi, eski aşk ilişkilerine de dönülecektir.

Kontrat, her iki tarafça imzalanmak suretiyle benimsenmiş ve doğrulanmıştır.

Fanny Pistor BAGDANOW
Léopold, de Sacher-Masoch (Şövalye)
Yürürlüğe girme tarihi : 8 Aralık 1869

Wanda'yla Sacher-Masoch Arasında

Kölem,

Sizi köle olarak kabul ettiğim ve katlanmakla yükümlü olduğunuz koşullar şunlardır:

Kendi benliğinizden vazgeçeceksiniz.

Benim iradem dışında bir iradeniz olmayacak.

Siz benim elimde, bütün buyruklarımı ayırımsız yerine getirecek kör ve sağır bir aletsiniz. Kölem olduğunuzu unuttuğunuz ve her

ne konuda olursa olsun bana itaat etmediğiniz hallerde, sizi dilediğim gibi cezalandırmak ve doğru yola getirmek benim elimde olacaktır ve siz bu yüzden hiç bir yakınmaya yeltenemeyeceksiniz.

Size iyi davranacak, sizi mutlu kılacak olursam, bunu bir lütuf, bir bağış olarak minnetle karşılayacaksınız; bana teşekkür edeceksiniz, daha ilerisine gitmeyeceksiniz. Size karşı hiç bir davranışım kabahat sayılmayacak, size karşı hiç bir görevle yükümlü olmayacağım.

Ne bir oğul, ne bir erkek kardeş, ne de bir sevgili; siz ancak ve yalnız, tozun toprağın içinde yuvarlanan bir köle olacaksınız.

Etiniz kemiğiniz gibi, ruhunuz da benim elimde olacak. Eğer bu size ıstırap verirse, duyumlarınızı ve duygularınızı da benim kontroluma bırakacaksınız.

Hoyratlığın en ağırını yapabilirim. Eğer bir yerinizi sakatlayacak olursam, hiç yakınmadan dişinizi sıkacaksınız. Benim için köle gibi çalışacaksınız; gelir fazlalığı içinde yüzüp de sizi her şeyden yoksun bıraksam, sizi ayaklarımın altına alsam da, sizi çiğneyen o ayakları öpmekten başka bir çareniz olmayacaktır.

Sizi başımdan defetmek her zaman için elimde olacaktır; fakat siz, benim istemim dışında benden ayrılamayacaksınız; eğer kaça-

cak olursanız, sizi yakalattığımda, akla gelebilecek ve ölüme kadar varabilecek her türlü işkenceyi etinize ve ruhunuza uygulayabileceğim.

Benden başka hiç bir şeyiniz yoktur; ben sizin her şeyinizim: hayatınız, geleceğiniz; mutluluğunuz ve çileniz; acınız ve sevinciniz...

Sizden —iyi ve kötü— ne dilemişsem yerine getireceksiniz; eğer bir cinayet işlemenizi istemişsem, buyruğumu yerine getirmiş olmak için elinizi kana bulamaktan bir an duraksamayacaksınız.

Kaninız, zekânız ve çalışma gücünüz gibi onurunuz da benimdir. Ben sizin sultanınızım, ölümde de kalımda da...

Eğer benim saltanatıma dayanamayacak olursanız, eğer zincirleriniz size çok ağır gelirse, kendinizi öldürmeniz gerekecektir, zira sizi asla serbest bırakmayacağım.

«Madam Wanda de Dunaiev'in kölesi olmağa, bana yükleyeceği her görevi tam onun dilediği biçimde yerine getirmeğe, şeref sözü vererek kendimi adadığımı bildiririm.»

Dr. Léopold,
Chevalier de Sacher-Masoch

(Psychopathia Sexualis'in Fransızca çevirisinden alınmıştır, s. 238 - 239)

Ek III

SACHER-MASOCH'UN LOUIS II ILE SERÜVENİ
(Wanda anlatıyor)

1877 kasımının ilk haftasındaydı; kocam şöyle bir mektup aldı:

«O Yeni Eflâtun'dan sende daha neler kaldı? Yüreğin neler sunabilir? Aşk sunabilir mi aşka karşı? Bak, düşün: eğer isteğin bir yalan değil idiyse, özleyip aradığın bulundu. Ben varım, çünkü var olmam gerek, var olmalıyım.

Senin Anatole'un»

Mektup Ischl'den gelmişti ama bir başka yerin, Salzbourg'da bir yerin postrestant adresini veriyordu. Mektubu okuyunca, Léopold tutuştu artık. Hem yüreği kalktı, hem de meraklandı. Mektup, **Kabil'in Vasiyeti** adlı kitabındaki öykülerden birine, —Eflâtun'un Aşkı'na— üstü kapalı dokunuyordu. Elyazısı seçkin bir kimsenin olmalıydı. Acaba kimdi bu? Bir erkek mi? Kestirmek kolay değildi. Ama, kuş-

kusuz, üstüne düşülmesi, kurcalanması gereken pek ilginç bir serüvendi bu. Léopold, tepeden tırnağa heyecanla mektubu cevapladı:

«Fırtına, denizi nasıl ayaklandırırsa; satırların da ruhumu öyle ayaklandırdı. Dalgalarını yıldızlara kadar yüceltti.

Dostluğa dostluk, aşka aşk... Kutsal dileğimi, gecelerin büyülü karanlığında olduğu gibi gündüzlerin ışığında da artık bulduğumu; Anatole'un düşlerime girerek uykularımı yağmaladığını söylüyorsun. Böyle olunca, bana düşünecek ne kalır? Ah, eğer sen Anatole'san, ben de seninim. Al beni ruhumla birlikte.

Senin Léopold'un»

Kocam, mektubunun karşılığını anlatılmaz bir sabırsızlık gerginliği içinde bekledi. Ve, geldi en sonunda mektup:

«Hiç için için ağladığın oldu mu? Bak işte, benim gözlerim kupkuru, ve gözyaşlarımın yüreğime dam'a damla sızdığını duyuyorum. Korkuyla ürperiyorum; ruhum ten kafesinden kurtulmak istercesine çırpınıyor. Bütün varlığım seninle dopdolu. Mektubunu demin getirdiler; okudum. Şimdi artık bildiğim tek şey, seni uçsuz bucaksız sevdiğim... Çünkü senden başkası sevilemez; çünkü ancak Anatole sevebilir, Anatole, ben...

Iyi ve soylu ne varsa bende, hepsi senden ve senin... İçimdeki o her kişiye vergi tanrısal kıvılcımdan yalnız sana, yalnız senin için bir sönmez a'ev yaratmak istiyorum. Eğer bu saf, bu kutsal aşkla da kendimi senin Anatole'un yapamazsam, ben artık yokum demektir. Ben Anatole'um, senin Anatole'un. Bundan kuşkulanmakla ne kadar çocuk'uk etmişim. Yüreklerimizde oluşan büyülü mucizeye inanmamakla ne ağır bir günah işlemişim... Şimdi her şey gün gibi meydanda... Biz birbirimizin, bir an ayrılmamacasına ve sonsuza dek birbirimizin... Böylesine bir aşkın bizimle birlikte ölüp gideceğini düşünebilir misin? Işte yaşamaktan amacım, işte yeryüzüne gelişimin nedeni... Senin özlediğin, canının çektiği bir varlık olmak; seni çözü üp kopmamacasına kendime bağlamak... Sen, ey soylu ve saf ruh... Işte bütün tanrısallık bu kopmazlıkta...»

Aykırılığın, tuhaflığın ta kendisiydi bu; ama iyi bir yanı da vardı: edebiyata «renk» katacaktı. Böylesine bir serüven Léopold için bulunulmaz nimetti. Hem sonra, bir sanat yapıtı, anorma'likle, düzmecilikle yoğurulmuş diye güzelliğinden bir şeyler mi yitirmeliydi? Işte bunun için ben de işi elimden geldiğince körükledim; tabiî, belli etmeden, elimden geldiğince...

Léopold'ü görmeliydi. Mektupları yazar-

ken, kendi kendisinin, hayalinde yakıştırdığı ilginç adam olduğuna öyle bir inanıyordu ki... Dünyanın en etkili kişiliği ondaydı sanki. Ama mektuplar postalandıktan sonra, ideali filan şöyle bir yana itiyor ve durumu daha pratik bir açıdan ele alıyordu. Çünkü, öbür tarafın coşkusu gerçek bir içtenlikle kabarıp taşıyordu ama, kocam kendi coşkusunun pek de öyle olmadığını kendi de biliyordu. Onunkisi uydurmaca bir coşkuydu. Sonra, Eflâtun'un Aşkı öyküsü onun eğiimlerini yansıtan bir öykü de değildi. Anlaşılan, Anatole adıyle mektuplar yazan her kim ise Sacher-Masoch'u o kadar az tanıyordu ki başkaca bir yakıştırma yapamamıştı.

Léopold, işin içinde bir kadının bulunduğu inancında ve umudundaydı; ama benimle bozuşmaktan korktuğu için, tam aksini düşünür ve umar görünüyordu. Ister öyle, ister böyle, sahnelenen bu «ruhsal bağlılık» bir kuruntudan başka bir şey değildi. Bütün gücüy'e sarılıp tutunduğu masallardan biriydi bu. Kocam bun arın aslı astarı olmadığını hiç bir zaman kabul etmezdi, gerçek güneşinin altında bir gün gelip bomboş sırıtsalar bile... Neden? Çünkü kendine güveni böyle masallara dayanırdı. Onlarsız, kocam yaşayamazdı.

Bu gözü bağ'ı çocuk, ya da bu gönlü yangınlı kadın, yani bu coşkulu Anatole, beni bir bakıma kaygılandırıyordu da. Ergeç bir gün

düş kırıklığı gelip çatacaktı. Her halde bu Anatole, Sacher-Masoch hakkında pek bir şey bilmiyordu. Acaba bu erkek hangi koşullar altında yaşıyor diye merak bile etmemişti. Hele evli olabileceği aklına bile gelmemişti. Düşünün, **evli bir Eflâtun**... Zavallı Anatole her halde düşlerinde bunu keşfedemezdi.

Mektuplaşma sürüp gitti. Mektuplar hep başka yerlerden geliyordu; cevaplar hep başka başka adreslere postalanıyordu. Bunun için çok yavaş işliyordu mektuplaşma. Salzbourg'dan, Viyana'dan, Paris'ten, Brüksel'den, Londra'dan geliyordu mektuplar. Anatole'ün kişiliğini gizli tutmağa pek dikkat ettiği bundan belliydi. Léopold ise onunla kişisel bir ilişki kurabilmek için yanıp tutuşuyordu; hiç değilse, kendisine mektup yazanın kimliğini öğrenmek istiyordu.

Anatole sinirlendi bundan. Ince bir aşkta, Eflâtuncu aşkta, karşı karşıya olmanın ne yararı ne de gereği vardı. Kendini gizlemek için her yola başvurdu ama, Léopold'ün kendine özgü direnmelerine dayanamadı. Direndiği siperlerin en sonuncusunda umutsuzluk ve teslim bayrağını çekmek zorunda kaldı. Yalnız birtakım koşulları olacaktı: Buluşma için vereceği «talimat»a Léopold tıpa tıp uymalıydı. Besbelli, en ufak bir ölçüsüz davranma sonucu, başına kötü şeyler gelecek olmasından korkuyordu Anatole.

Léopold, tabiî, bütün koşulları kabullendi. Buluşma yeri olarak Bruck kararlaştırılmıştı. Bizim uzun süre yaşamış o'duğumuz, yeni ayrıldığımız, Sacher-Masoch'un herkesçe tanındığı bir yerdi burası. Anatole'un böyle bir yeri seçmesinden, bizim yaşantımız hakkında hiç bilgisi olmadığını anladım.

Aralık ayının tipili bir karakış günü kocam yola çıktı. Hangi trene bineceği kendisine önceden bildirilmişti. Bruck'a varınca Bernauer oteline inecekti. Koşullardan biri de, perdeleri sımsıkı kapatılmış kapkaran'ık bir odada, gözleri bağlı olarak, tam gece yarısı, kapının üç kez vurulmasını beklemekti. Ancak üçüncü vuruşta, «Giriniz» diyecekti, ama yerinden kıpırdamayacaktı.

Bu denli tuhaf ölçülü davranma ancak bir kadından gelirse belki hoş görülebilir; ama bunları bir erkek planlamışsa, doğrusu, pek gü'ünçtü. Kocam geceyi güzel bir kadınla geçireceğine kendini iyice inandırmış olmalı ki vedalaşırken dünyanın en tatlı aşk bildirilerini sıcak bir sesle dile getirmeyi unutmadı.

Oysa, aynı gece, ben, çocuklar gibi rahat ve deliksiz uyudum. Kocama birtakım bayağı uyarılarda bulunup da onun o güzelim, o ilginç serüvenini berbat etmeğe ne hakkım vardı? Buna kendimi inandırdıktan sonra, konu üzerinde daha fazla durmamak kararımı rahatlıkla uygulayabildim. Bu yeni tanışının

cinsiyeti ile ilgili durum hesaba katılmazsa, ne diye yadsıyayım, Léopold bana her zaman sadık kalmıştı. Bruck'ta geçirilecek olan gece bakımından, hafifletici bir neden oluyordu bu.

Ertesi gün döndü, Anatole'un kimliği ve kişiliği bakımından, yola çıkmadan önce ne denli sinirli ve kararsız idiyse, daha da sinirli ve kararsız olarak... Bana, olup bitenleri anlattı.

Bruck'a varır varmaz Bernauer oteline inmişti. Ayırttığı odaya akşam yemeğinden sonra yerleşmiş, beklemeğe başlamıştı. Kendisine Anatole'dan bir mektup getirilmişti, sık satır, karınca gibi üç dolu sayfa: aslında bir çığlıktı bu, bir korku ve kaygı çığlığı... Yapmak üzere olduğu deliliğin verdiği korku ve kaygıyı, buluşacak olmalarının verdiği ürpertici sevinci, bu buluşmadan doğabilecek korkunç sonuçları inceden inceye sıralamaktaydı Anatole bu karınca duası mektubunda.

Eğer Léopold'de, beklediği kimsenin cinsiyeti üzerinde ufacık bir şüphe kaldıysa bile, bu mektup onu da silip götürmüştü. Ancak bir kadın, en ufak bir tedbirsizlik sonucu kötü bir duruma düşecek olmaktan korkan soylu bir kadın yazabilirdi böylesi bir mektubu. Mektup o denli yalvarıcı, o denli umutsuzdu; ortada öylesine büyük ve şaka götürmez bir tehlike söz konusuydu ki, Léopold, hem acıdı hem de bir çeşit sorumluluk duygusuyle,

korktu; bir an için oracıktan çekilip gitmeyi bile düşündü. Anatole'a vurgun olduğunu dile getiremeyeceği için ayrıca üzülüyordu. Koşullardan biri de ona adıyle hitap edememek koşulu idi. Demek ki olayların gelişmesini beklemekten başka yapacak şey kalmıyordu artık.

Uzun bekleyiş saatleri süresince, yavaş yavaş bu hallerinden kurtuldu; güzel bilinmez'in uyandırdığı istek, acıma duygusuna ve kaygılara üstün geldi. Gece yarısı yaklaşıp da perdeleri kapadığı, gözlerini kendi eliyle bağladığı zaman, ona artık her saniye daha da gerilen sinirlerle, dakikaları saymaktan başka yapacak iş kalmamıştı. Bir alınyazısı olarak kapısına gelen bu mutluluğu ele geçirmeğe ve kaçırmamağa kararlıydı.

Gece yarısının on ikinci vuruşu çınlarken, Léopold, merdiven basamaklarını tamamlayan ağır adımların kendi kapısına yaklaştığını titreyerek duydu. Ama bu belki de otelin bir hizmetçisiydi, yeni bir mektup getiriyordu, kim bilir. Belki bu mektup a'evlenen isteklerini zavallı bir mum gibi püf diye söndürecekti. Bu düşünceyle, gözlerindeki bağı bile az kalsın çözecekti ki, tam o anda hafif ve ihtiyatlı üç tıklama duyuldu kapıda. Işte, buluşma planının son maddelerinden biri de gerçekleşmişti demek.

«Giriniz» dedi, ve kapının açıldığını, aynı

ağır adımların oda içinde ses verdiğini duydu.

Bu adımlar erkek adımları olmalıydı. Kocam düş kırıklığını yenmeğe çalışırken, şaşılacak kadar ahenkli ama derin bir heyecanla titreyen bir ses, «Léopold, orda mısın?» dedi. «Yol göster bana, çevremi seçemiyorum.»

Kocam kendisine uzanan eli tuttu ve «bilinmez»i sedire doğru götürdü. Yan yana oturdular ikisi. Ilk konuşan, «bilinmez» oldu:

«Itiraf et, bir kadın bekliyordun, değil mi?»

Ortaya bir erkek çıkmasından ileri gelen şaşkınlığı Léopold, atlatmakta gecikmedi; toparladı kendini. Mademki gelen, Kürklü Venüs oyununa girişilecek bir kadın değildi; bir erkekti; şu halde Grek usulü bir oyun akla gelebilirdi. Eh böylesi de düğün bayram sayılırdı. Aklı başında olarak karşılık verdi:

«... Son mektubun kuşkulandırmıştı beni... Gerçekten büyüler ve gizemler içindesin.»

«Kuşkulanmıştın demek? O halde pek düş kırıklığına uğramamışsındır.»

Buzlar çözülmekte gecikmedi. Iki adam sohbete başladılar. Anatole, biteviye aşktan, platonik aşktan söz ediyordu. En sonunda Sacher-Masoch'a bir itirafta bulundu:

«Gencim, güçlü kuvvetliyim ama şimdiye dek hiç bir kadına el sürmemişimdir, çünkü bedence ve ruhça temizim ben.»

Bunları söyleyen, bir delikanlı sayılmazdı; bir adamdı; gençliğini henüz yitirmemiş, ama

bir adam; yaşça Léopold'den büyük, ve her halde ondan daha güçlü kuvvetli. Ve, bir kadına el sürmüş değildi. Peki, ne demekti bu?

Kocamın gönül çelen, tehlikeli bir konuşma gücü vardı. Hele onunla ilk kez bir arada olan kimse bu tatlı sağanak altında, şakasız, boğulur giderdi. İşte, Anatole da aynı bozguna uğradı. Zaten çok heyecanlıydı ve sohbet süresince kurtulamadı bu heyecandan. Léopold onu sanki avucunun içine almıştı. Onu adım adım, kendi tasarladığı yola itmekte hiç de güçlük çekmedi. Ona, evli olduğunu; güzel, tatlı bir eşe, melekler gibi bir yavruya sahip bulunduğunu söyledi. Beş yıllık bir evlilikten sonra, insanın karısına hâlâ da âşık kalabilmesinin mutluluğunu anlattı.

Bu rapor, doğrusu berikine çok dokunmuştu. Ezik bir sesle,

«Sana çok teşekkür ederim» dedi, «büyük bir korkudan kurtardın beni.»

Sacher-Masoch, gözleri hâlâ bağlı, sordu:

«Yakışıklı mısın?»

«Bilmiyorum.»

«Yakışıklı olarak mı bilinirsin? Sana güzel derler mi?»

«Bir erkeğim ben; kim bana böyle şeyler söyleyebilir?»

«Sen kendi kendine söyleyebilirsin pekâlâ... Sen yakışıklısın, güzelsin; bana öyle geliyor. Seninki gibi sesi olan, kuşkusuz, yakışık-

lıdır, güzeldir.»

«Öyle olsa bile, hoşuna gitmeyebilirim yine de.»

«Sen mi benim hoşuma gitmeyeceksin? Sen benim efendim, kralımsın benim. Ama eğer bir korkun, bir güvensizliğin varsa, karıma, Wanda'ya görün bir kere... O beni bilir. Eğer seni görebileceğimi söylerse, saptanmış olur güzelliğin de, yakışıklılığın da...»

Böylece, geriledikleri noktalarda karşılıklı birbirlerini destekledi. En sonunda ayrılma vakti gelip çattı.

Birbirlerine, «Allaha ısmarladık» dediler.

Tam o ayrılma anında, kocam, elini bir öpüşün yaktığını hissetti. İşte ayrılmaları da böyle oldu. Ve Léopold, Graz'a kalkan ilk trene bindi.

Mektuplaşma yeniden başladı. İşe ben de karıştım. Léopold ona fotoğraflarımızdan gönderdi, karşılığında ondan fotoğraf istedi. O, hayır dememekle birlikte, bu işi hep «gelecek» mektubuna bırakıyordu. Böylesine dolambaçlı bir mektuplaşma zamanla kabak tadı verir. Sonra, hayal ve kapris ülkelerinde böyle geziler yapmak ancak işsiz güçsüz zenginlerin harcıdır. Çetin yaşam koşullarıyle pençeleşmek gerektiğinde, acı ve hoyrat gerçek, bizleri dünyalık kaygıların boyunduruğuna koşar. Nitekim, kocamın Anatole konusundaki heye-

canı ve ilgisi de tavsadı. Artık o da, güvensizlik belirtileriyle karışık, ardı arkası kesilmez bu aşk teminatlarının her ikimiz için de küçültücü, yaralayıcı bir özü olduğunu anlamıştı.

Sacher-Masoch bu olayda ortalığı velveleye vermemiş, ağzını sıkı tutmuştu ama, Anatole'un güvensizliğini yine de anlayışla karşılamak gerekirdi. Yalnız, bunun böyle sürüp gidemeyeceği de artık belli olmuştu. Bir kısır döngüye kaptırmıştık kendimizi; benim bile aklım karışmıştı. Oturdum, Anatole'a yalın bir mektup yazdım kendi elimle. Ve dilediğimiz sonuç sökün etti: aldığımız karşılık bir veda mektubuydu; bir sürü acı ve kederli sayfaları örtüp kapatan bir mektup:

«Léopold,

Senin kalbinin üzerine başımı koyup da tatlı bir huzura kavuşmak umudu uğruna, dostluk mutluluklarından, dünyanın her türlü nimetlerinden elimi çektim. Ne yazık ki işte başıma gelen... Yersiz sitemlerinle ne hale geldim bak... Bir ateştir, bir acıdır yiyip bitiriyor beni. Artan isteğim bir işkence çarkı gibi beni kıskıvrak etti.

Uzun süre kendi kendimle boğuştuktan sonra, şimdi artık, yaşamımın en çetin kararını veriyorum. Acaba nasıl yorumlayacaksın bu mektubumu? Bunu düşündükçe korkuyla

ürperiyorum.

Wanda'nın mektubunu aldım, her satır kalbime oklar gibi saplanan mektubunu: «Eğer senin aşkının içtenliğine inanmam gerekiyorsa, ne olur bir erkek gibi davran... Böyle diyor Wanda. Ve ben iki gün iki gece bencilliğim'e boğuşmak zorunda kaldım, sonunda da hakladım bencil iğimi.

Bu sana son seslenişim. Sana Léopold diyorum, en yüce, en kutsal varlığım diyorum. sevgilim, en kutsal varlığım diyorum. Evet, Anatole bu seslenişle sana Allaha ısmarladık diyor. Posta ile bütün ilişkimi kestim; artık hiç mektup almayacağım. Bu mektubumu okuduktan sonra bana boşuna cevap yazmış o acaksın. Böyle bir karara neden vardığımı söyleyeyim sana: beni yanında görmek istiyorsun ya, gerçekleşmesi olanaksız bunun, anladın mı?

Bu et ve kemik dünyasında ruhlar arası sevişme olmuyor demek. Bak sen bi'e böyle sevişmeye tahammül edemiyorsun. Belki ben de daha fazla katlanamam.»

Aradan birkaç ay geçti; Anatole'dan şöyle bir mektup aldık:

«Seni bırakmak istemediğimi, seni bırakamayacağımı biliyorum. Yazı an olur, yazılan olacak. Şu benim budala kitapçı bana bir ki-

tap yolladı çırağıyle, senin bir kitabını. Vazgeçme - Aşk - Umutsuzluk karışımı kördüğüm bir bunalım içinde çırpındığım bir sıraya rastladı bu.

Yazılan olur, yazılan olacak... Seninim ben, sen de benimsin. Birlikte olacağız, yan yana... Ama hemen değil. Sabret birkaç ay daha, ben sana geleceğim, bir daha birbirimizden ayrı mamasına. Senin için her şeyi bırakabilirim, her şeye dayanabilirim. Söyle yalnız, beni hâlâ seviyor musun? Anatole'una güveniyor musun? Wanda'ya binlerce öpücük.»

Aynı tereddütlerle, aynı kuşkular, yalanlarla eski oyun yine başladı. Bir yanda güvensizlik, bir yanda sahtelik. Kocamın hayal gözü Grek'ten başkasını görmediği için, zavallıcık sürekli bir gerilim ve heyecan içindeydi. Bu serüven bizi nelere, nerelere sürükleyecekti kimbilir. Işin içine karıştığıma bin pişmandım. Ilkin, bağların koptuğuna sevinmiştim ama işte ateş yeniden alevleniyordu. Çirkin bir sonucun patlak verecek olmasından korkuyordum.

Mayısta Thalia tiyatrosu için Anatole'dan bir loca bileti geldi. Şimdi hatırlayamayacağım, ama pek önemli, kaçırılmaz bir program söz konusuydu. Anatole, birkaç satırla, kendisinin de tiyatroya geleceğini, bizi orada gör-

meyi pek istediğini bildiriyordu.

Demek Graz'daydı Anatole, Léopold'ün yüreği ağzına geldi. Hazırlandık. Sacha'yı da yanımıza aldık. Böylece Anatole güzel yavrumuzu da görmüş o acaktı. Thalia tiyatrosunun açık locaları herkesin birbirini görebilmesine elverişliydi. Biz Anatole'u tanımıyorduk ama, o, gönderdiğimiz fotoğraftan her halde çıkarabilecekti. Tiyatro tıklım tıklımdı; hiç görmediğimiz bir kimseyi bu kalabalıkta seçebilmemiz olanaksızdı. Yalnız, bir mektubunda, Anatole, bize Lord Byron'a benzediğinden söz etmişti. Léopold'ün ha i görülmeğe değerdi: tiyatronun girişinde bir sütunun arkasında gizlenmiş gibi duran ve gerçekten Lord Byron'u andıran bir genç adama umutlu ve ısrarlı gözlerle baktı; ama genç adam oralı bile olmadı ve kalabalığın akıntısına karıştı.

Düşünün: saatlerce bir locada oturuyorsunuz, ve sizin yakalayamadığınız bir çift göz, üzerinize dikilmiş, sizi didik didik edercesine inceliyor. Doğrusu böylesine bir casus uk Anatole'un altın kalbine hiç de yakışmazdı. Benim bildiğim, ayakları yerden kesilmiş, bulutlarda yürüyen kimselerde tanrısal yücelikten bir şeyler bulunması gerekirdi. Neyse, en sonunda perde indi de, biz de kendimizi sergilemekten kurtulduk.

Ertesi gün Anato'e'dan yeni mektup: bu kez bizi Eléphant oteline çağırıyordu. Yemek

salonunda oturup onun ağzından çıkacak bir sözcüğü bekleyecektik. Demek, bu kez konuşacaktı bizimle.

Çağrıyı kabul ettik. Eléphant'ın yemek salonunda bir masaya oturduk. Az sonra yanımıza bir garson geldi. Léopold'e kendisini bir bayın beklediğini söyledi, ve «Lütfen izleyiniz beni.» dedi.

Masaya dönmekte gecikmedi Léopold,

«Anatole, odasına gitmeni rica ediyor» dedi soluk soluğa, «garson sana yo gösterecek.»

Bu maskaralığa kesin bir son vermek kararıyle masadan kalktım. Garson sıradan bir hizmetçi değildi; nasıl demeli, «üsluplu» bir adamdı. Beni bir merdivenden çıkardı, koridorlardan geçirdi, en sonunda kendimi zevkle döşenmiş, pırıl pırıl, ışıklı bir büyük salonda buldum. Oradan bir başka sa ona geçtik; zindan gibiydi burası. Garson beni bırakıp çıktı. Karanlık içinde öylece kaldım.

Yalvarırım Wanda, yanıma gel.»

«Sen misin, Anatole?»

«Evet.»

«Sen yaklaş, çünkü ben hiç bir şeyi seçemiyorum.»

Kısa bir sessizlik. Sonra, bana doğru, yavaş ve tereddütlü adımlar.

Bir el elimi arayıp buldu ve beni bir sedire götürdü.

Şaşkınlıktan dilim tutulmuştu.

Bana yak aşan, şimdi de yanıbaşımda oturan, Léopold'ün Bruck'ta konuştuğu Anatole olamazdı. Bir kere ufak tefekti; karanlığa rağmen, onun eciş bücüş bir yaratık olduğunu bile söyleyebilirdim. Sesinde çocuksu bir ton vardı, kamburlarınki gibi. Kocamı büyüleyen Anatole'un sesindeki derinlik ve dolgunluktan bu seste eser yoktu. Peki, kimdi bu adam?

Biraz konuşayım dedim, ama zavallının heyecandan dili do aşıyordu karşılık verirken. Bir acıma duygusu yüreğimi yumuşattı.

Anatole'umu nasıl bulduğumu anlattım Léopold'e. Hiç bir şey anlamadı söylediklerimden. Onun görüp konuştuğu Anatole, Bruck'takinin aynıydı; o boy'u boslu güçlü adam, derin, dolgun ve tatlı sesli genç adam.

Öylesine içer emiştim ki eve döner dönmez bir mektup döşendim Anatole'a. Kendisini bize göstermek istemeyişinin nedenini açık seçik anladığımı, böyle bir güvensizliğin bizi ne denli yaralayacağını düşünememiş olmasına üzüldüğümü belirttim. Belki kabalık oldu ama, güvensizliğinin kendi dış görünüşünden geldiği kanısında olduğumuzu da ekledim.

Mektubu hemen o akşam yo'ladım.

Ertesi gün öğleyin, daha yemekten kalkmadığımız sırada, kapı çalındı. Az sonra hizmetçi bir mektup getirdi. Banaydı mektup.

«Madam, bir bay bu mektubun karşılığını bekliyor.»

Zarfı açtım: Anatole'dandı. Daha doğrusu, Anatole'dan değil de, bir gün önce Eléphant otelinin bir odasında karanlıkta konuştuğum zavallıdan. Tek başıma kabul etmemi rica ediyordu kendisini... Sofradan kalktım; salona geçtim: kırmızıya çalar kumra' saçlı bir genç, ufak tefek, eciş bücüş bir adam; hani sakat insanlarda çok rastlanan o soluk, tatlı ve kederli yüzlerden biri, salonun öbür kapısından süklüm püklüm girdi. Anlatılmaz, üzgün bir şaşkınlıkla titriyordu. Anlamlı, ciddî gözleri korku ve ya'varışla bakıyorlardı bana. Derin bir acıma duygusu içinde hızla zavallıya yaklaştım; iki ellerini avuçlarıma aldım. Yumuşak, koruyan bir sesle açtım ve sürdürdüm konuşmamızı. Önümde diz çöktü; başını dizlerime sakladı. Kavruk gövdesi sürekli hıçkırıklarla sarsılmağa başladı. Yatıştırmak için, elimi başına koydum. Ne'er söylediğimi hatırlamıyorum, belki o dakikada da neler söylemekte olduğumun farkında değildim. Yalnız, kuşkusuz, içimden gelerek, sıcacık konuşuyordum. Böyle bir adama kızılamazdı. Nihayet, gözyaşlarıyle yol yol ıslanmış yüzünü kaldırdı bana. Bu yüzde minnet dolu, mutlu bir gü ümseme vardı şimdi:

«Bu gece onbir treniyle hareket ediyorum» dedi, «Akşam, Léopold'le birlikte, Ulusal Ti-

yatro'ya gelin ne olur... Esirgemeyin bu lütfu benden. Sizleri son dakikaya kadar göreyim, aynı havayı ciğerlerime doldurayım sizinle. Çıkışta, katedralin gölgesinde, sizi arabamda bek eyeceğim. Umarım ki oracıkta, elinizle vereceğiniz son sadakayı —son öpücüğü— benden esirgemezsiniz.»

Bunları söyledikten sonra, tıpkı geldiği gibi süklüm püklüm çıktı gitti. Akşam, kocamla tiyatrodaydık. Oyundan sonra, arabayı katedralin gölgesinde bulduk. Yaklaşınca, arabanın penceresinde maskeli bir yüzün resim gibi durduğunu gördük. İki kol uzandı. Léopold'ü kendine çekti; tutkulu, uzun öpüş... Sonra aynı iki kol bana uzandı; ellerimi tuttu, dudaklarına götürdü. Bir yangındı bu dudaklar. Maskeli adam, sonra, yavaşça yerine oturdu. Pencere kapandı, araba hareket etti. Sahne süresince tek sözcük bile fısıldanmamıştı. Gecenin karanlığı içinde kaybolan arabasının arkasından, biz, sessiz, bakakaldık.

Kimdi bu maskeli? Anatole muydu, yoksa öteki eciş bücüş adam mı? Bilememiştik.

*

Bir veda mektubu daha aldık. Bir yakınmayla sona eriyordu bu: Ruhtan ruha sevişmeyi öğrenememiştik biz; bu yüzden de büyü bozulmuştu... Bütünüyle dolambaç'ı ve ka-

ranlık mektuptan doğru dürüst bir anlam çıkarmak mümkün değildi. Ama, yazan, yine de —her halde bile bile— her şeyleri serbestçe ve açıkça dile getirdiği iddiasındaydı.

Aradan birkaç yıl geçti; bir rastlantı bize, Anatole'un kişiliği ve kimliği hakkında hem de kesinlik e fikir verdi:

1881 yazının bir bölümünü Passau yakınlarındaki Heubach'ta geçirdiğimizde doktor Grandauer'le tanıştık. Bu adam, doktordu ama mesleğini bırakmıştı. Münich'teki Hoftheater'in rejisörlüğünü yapıyordu. Hem sanattan anlıyordu, hem de bilgiliydi, bilgindi de üstelik. Zeki olduğu kadar iyi olan bu adamla Heubach'ta birçok güzel saatler geçirdik birlikte.

Bir gün, söz, sanattan ve Bavyera'nın kral şatolarını süsleyen sanat yapıtlarından açılmıştı. Doktor bu konuda çok değerli ve ilginç bilgiye sahipti. Laf lafı açtı ve doktor bu arada Bavyera kralı Ikinci Louis'in güzel sanatlara karşı eğiliminden, birtakım acayip hallerinden de söz etti.

«Ben bir doktor olarak onun bu gibi hallerini anayışla karşılarım.» dedi. «Onun Richard Wagner'le de mektuplaşmaları olmuştur, dedikodu uyandıran, tuhaf... Genç adamlarla aşırı düşüp kalkması, kadınlardan uzak durması, yalnızlıktan hoşlanması, hep kendince ideal bir yaşantı biçimine özlem duyması gibi nedenlerle nefret'eri üzerine çekmiştir.»

Rejisör doktorun anlattıklarını can kulağıyle dinliyorduk. Böyle bir tip bizim hiç de yabancımız değildi. Dudaklarımızda sessizce biçimlendi: 'Anctoie' sözcüğü, karı-koca birbirimize bakıştık. Doktorun konuşmayı kesmesinden yararlanarak sordum:

«Kralın dostu olduğu söylenen ufak tefek, eğri büğrü bir adam var; kim o peki?»

«O mu? Her halde siz Prens Aleksandr Doranj'dan söz etmek istiyorsunuz. Hollanda kralının büyük oğlu olmasın? Zavallı bir şeytandır o...»

Wanda Von Sacher-Masoch, **Itiraflarım,**
(«Mercure de France», s. 151 - 174)

mazohizm'e adını veren yazarın türkçede ilk eseri...

"Beni öldüresiye kırbaçlayınız"
Sacher - Masoch

Léopold von Sacher-Masoch, çağında ve ülkesinde ünlü bir yazar; değişik aşk anlayışı nedeniyle, ilginç bir insandı: acı çekmek, kırbaçlanmak, sevdiği kadınla 'kölelik' anlaşmaları imzalamak, zevk için başvurduğu çareler arasındaydı. Bu eyilimin cinsel davranış olarak yaygınlığını saptamış olan ünlü uzman *Krafft-Ebing,* adından yararlanarak bu davranışı mazohizm diye adlandırmıştır.

Ülkemizde *Marki de Sade* kadar olsun tanınmayan *Sacher-Masoch*'un en ünlü eseri *Kürklü Venüs*'ü yayınlamakla ***Bilgi Yayınevi*** hem kitaplığınızdaki önemli bir boşluğu doldurduğuna, hem de çağdaş psikolojinin önemli bir yönü sayılan cinselliğin temel kitaplarından birisini dilimize kazandırdığına inanmaktadır.

«Edebi yönden Masoch büyük bir gerilim ve fantezi ustasıdır, hiç bir yanıyla değilse bile, bu yanıyla büyük bir yazar sayılması gerekir; Marki de Sade nasıl betimleme yoluyla gösteri başarısını sağladıysa, o da folklor yoluyla mythos gücünü sağlamayı başardığı için.»
Gilles Deleuze

BİLGİ BASIMEVİ - ANKARA